

TIRA IQEDDSEN

Tenεac n Inabiyyen Imezyanen

Huciaa, Yuwil, Eamus,
Eubadya, Yunus, Mixa,
Naḥum, Ḥabaqquq, Şafanya,
Ḥaggayi, Zakariya, Malaxi

ḤUCIĀA

Tamezwarut

1¹ Awař n SIDI i dd yusin ƣar ḤuciĀa, mmis n Bi'ri, deg wussan n Euzziya, Yutam, Aḥaz d Ḥazaqiya, ijeǧiden n Yahuda, u deg wussan n Yarubeam, mmis n Yuwac, ajeǧid n Israyil.

HuciĀa yejj-dd třata n iḥenjiren ƣar Xumar

2² Abeddu n wawař n SIDI s HuciĀa.

SIDI inna i HuciĀa 'Ruḥ, awi ict n temyart n tuqeḥbit uřa d tarwa n tuqeḥbit, maƣar s tuqeḥbit *nnes* tezna temmurt *teffey* zi awarni i SIDI."

3³ Uca yuyur netta, yiwi Jumar, yeǧis n Diblayim u nettat teksi s ddeyset, turu as-dd ijj n mmis.

4⁴ *Xenni* inna as SIDI "Řaƣa as s yisem n Yazraeil, maƣar cwayt n řweqt *waha* u *xenni* necc ad xeǧsey idammen n Yazraeil x taddart n Yahu u necc ad qđiy x tgelda n taddart n Israyil. 5⁵ Deg wass nni ad yiři, aqa necc ad arzey řqews n Israyil di řewđa n teyzurt n Yazraeil."

6⁶ U nettat teksi eawed s ddeyset uca turu yeǧis u netta inna as "Řaƣa as s yisem n Lu-Ruḥama, maƣar war arreḥmemy ead x taddart n Israyil hima ad qqimey sammḥey asen. 7⁷ *Maca* ad arreḥmemy x taddart n Yahuda u necc ad ten ssnejmemy s *ufus* n SIDI, AREBBI nsen, u necc war ten ssnjememy s řqews niy s ssif niy s iysan uřa s imnayen."

8⁸ *Ařami* tekkes uřtuđ i Lu-Ruḥama, teksi *eawed* s ddeyset u turu ijj n mmis. 9⁹ U netta inna "Řaƣa as s yisem n Lu-Āammi, maƣar kenniw war teǧim ead d řgens inu u necc war ǧiy *ead da* i kenniw."

Amendař n Israyil d uřeqeḥ nnes

2¹ "Ad yiři řqedd n ayt n Israyil am yejdi n řebḥar i war izemmare n ad ittwaebar u war izemmar ad ittwaḥseb uca ad tafed mani i d asen nnan 'Kenniw war teǧim d řgens inu', ad asen ittswana 'Kenniw d iḥenjiren n AREBBI iddaren. 2² Iḥenjiren n Yahuda d iḥenjiren n Israyil ad munen u ad ggen ijj n umyar i yixef nsen u ad ffyen zi temmurt, maƣar ass n Yazraeil ad yiři d ijj n wass d ameqqran. 3³ 'Inim i wawmaten nwem 'Āemmi' u i yessmatwem 'Ruḥama'.

4⁴ Deam ak-d yemmatwem, deam, maƣar nettat war teǧi d tamyart inu u necc war ǧiy d aryaz nnes. Ejj itt ad tekkes tuqeḥbit zeg uḡembub nnes uřa d zzina zi jar ibbac nnes. 5⁵ Niy aqa ad as kksey arruđ ad tt tejjey d taeryant, ad tt ssarsey *dih*a am wass amezwaru i di texreq, *wah* ad tt arrey d ict n řexřa, ad tt arrey am ict n temmurt yuzyen uca ad tt jjeý ad temmet s ufadi. 6⁶ Necc war arreḥmemy x iḥenjiren nnes, maƣar nitni d iḥenjiren zi tuqeḥbit. 7⁷ Maƣar yemmatsen aqa tqeḥḥeb *wah* tenni tuya s ddeyset zzaysen, tegga řefđiḥet, maƣar teqqar 'Ad đfarey inni d ayi ieeccqen, inni d ayi itticken ayrum inu d waman inu d tađuft inu d tiffest inu d zzecc inu d tses-sit inu. 8⁸ X uyenni, aqa ad bellēy abrid nmem s isennanen u ad ssbeddey aḡbar nnes ḥima war tettif *ead* imesraq nnes. 9⁹ Nettat ad tedfar inni tt iecqen, war xasen tḥarret maca. Nettat ad

1:1 'HuciĀa' - isem-a wanita ixs ad yini 'asenjem' niy 'affah'. 'Bi'ri' - isem-a wanita ixs ad yini 'anu inu' (H882). 'Ḥazaqiya' - isem nnes ikemmřen 'Yaḥazaqiya'.

1:3 'Diblayim' - 'tnayen n tḡayitāt n tazart'.

1:4 'Yazraeil' - ad taḡ isem-a wanita ixs ad yini 'Arebbi ad izeǧee' niy 'Arebbi ad izare' niy 'ayif n Arebbi'.

1:5 'řqews n Israyil' - tuya Israyil ittwassnen belli ƣares ařas n imejjaben n řqews.

1:6 'Lu-Ruḥama' - isem wanita-a ixs ad yini 'war arreḥmemy'.

1:9 'Lu-Āammi' - isem wanita-a ixs ad yini 'war iǧi řgens inu'.

xasen tarzu, *maca* war ten tettif ca. Xenni ad tini ‘Necc ad eeqbey, ad dewřey ęar weryaz inu amezwaru, maęar deg wussan nni tuęa ayi mlię x řexxu’.

¹⁰ Nettet war teeqiř, aęa d necc i tuęa d wenni i d as iwcin imendi d binu n jdid d zzept u aęa d necc i tuęa d wenni i d as iwcin aęęas n nnuqart d wureę i zi ggin nitni *řexyař nsen n* Bael. ¹¹ X uyenni ad eeqbey, ad kksey imendi inu di řweqt nnes uřa d binu inu n jdid di řweqt nnes ittwaęgen uca taęuřt inu d tiffest inu i zi ęa tdeř tuęearyent nnes ad zzayes qeřeęy *marra aya*.¹² *Xenni* řexxu ad earrię x řeęya nnes zzat i tięęawin n yenni tt ittexsen uca uřa d ijjen war izemmar ad tt ifekk zeg ifassen inu. ¹³ Necc ad sşbeddeę marra řefrahet nnes, uraren nnes, ussan nnes n ubeddi n uyur uřa d ussan nnes n sşebt, *wah* marra ussan nnes ittwaęgen. ¹⁴ Ad aredęeę tazayart nnes d *teęjart n* wartu nnes i zi tenna ‘Ina d řmunet i d ayi wcin yenni i d ayi ittexsen’. Ad tent arrey d ij n weęar u řmař n yeęyar ad zzaysent ccen. ¹⁵ Necc ad tt wteę x marra ussan n lbaelen, *ussan* i di i d asen tiwi řebxur *i řexyařat n Bael* u tegga tixrazin nnes d tşeddect nnes u teđfar inni tt ittexsen, *maca* nettet tettu ayi, *ammu* i iqqar SIDI.

¹⁶ X uyenni necc ad tt ęarrey, ad tt nedheę ęar řexřa u *din* ad sşiwřeę ak-d wuř nnes. ¹⁷ Zi sşenni ad as wceę ięwicen nnes n tzayart u ad arrey řewęa n teęzurt n Axur d ict n tewwart n usitem. Nettet ad dinni tyenneę am *tyenneę* deg wussan n temęi nnes umi teffeę zi temmurt n Miřra.

¹⁸ Deg wass nni, inna SIDI, ad ayi třayid ‘Aryaz inu’ u war d ayi teqqared ead ‘Bael inu’.

¹⁹ Ad as kksey ismawen n *řexyařat n* Bael zeg uqemmum nnes. War ttfekkaren ead deg ismawen nsen. ²⁰ Deg wass nni ad ggeę ij n řeahd d tęweę nsen ak-d řewęuc n řexřa u ak-d ięęaę n uęenna u ak-d immudaren nni ittbuęen x wudem n temmurt. Ad kksey řqews d sşif d umenęi zi temmurt u ad ten sşarreyęeę di řhudnet.

²¹ Necc ad cem aweęeę d taşřit i necc i řebda, *wah* ad cem aweęeę d taşřit i necc s tşegda d řheqę, s tmexsiwt icewwaren d arreęmet. ²² Necc ad cem aweęeę d taşřit i necc s teşdiqt u cem ad tesned SIDI.

²³ Deg wass nni, inna SIDI, ad immsar aęa necc ad dd-arrey x uęenna u aęenna ad dd-yarr x temmurt ²⁴ u tammurt ad dd-tarr x imendi uřa x binu n jdid d zzept u ina ad dd-arren x Yazraeil. ²⁵ Necc ad tt zaręeę i necc di temmurt u necc ad arreęmeę x Lu-Ruęama u ad iniy i Lu-Eammi ‘Cem d řęens inu i teęid’ u netta ad yini ‘AREBBI inu’.

Ĥuciea ad isey ict n temęart izennan uca yarra itt ęar uyeędis weęędes

3¹ SIDI inna ayi “Ruę ict n twařat nneęni, exs ict n temęart nni ittwasşeizen zeg umeddukkeř u *xenni* tezna, amecnaw SIDI ittexs ayt n Israyil *am* nitni xezzen ęar irebbiten nneęni u ttexsen *şşedęet* n weęrum s zzbib.”.

² *X uyenni* sęiy tt i necc s xemmesęac n *uqiyyat n* nnuqart d yiji ‘ęumir’ n temęin d ict n ‘latax’ n temęin. ³ Necc nnię as ‘Cem ad ęari teqqimed aęęas n wussan. War tteęę ca tuqehębit u war ttiři n yiji n weryaz nneęni u uřa d necc ad iřię i cem amenni’. ⁴ Maęar ayt n Israyil ad qqimen aęęas n wussan břa aęeęid, břa řhakem, břa taęaręř, břa amayęu *iqeddsen*, břa apalęu *n ukeęhan* d řexyařat n laşnam. ⁵ Awarni as ad dd-dewřen ięenęiren n Israyil, ad arzun x SIDI, AREBBI nsen u x Dawud, aęeęid nsen. ęar unegęar n wussan ad dd-asen ttarjijięin ęar SIDI d tcuni nnes.

2:14 ‘azyar’ - nię ‘řyabet’ nię ‘tazęant’.

2:20 ‘ad ggeę’ - s Teiبرانit ‘ad qessey’. ‘ad kksey’ - s Teiبرانit ‘ad arzey’.

3:1 ‘tenni ittwasşeizen zeg umeddukkeř’ - inni ittfeşşaren Adlis Iqeddsen ęarsen array ifarzen, maca neccin nęeřar array aęa Arebbi inna i Ĥuciea belli ad yawi Jumir eawed d tamęart nnes. Di layet ięeřaren awarni tanita iban-dd aęa ittweşşsa i Ĥuciea ad ięeęeş ij n şşadaę eawed, maca qell x min tuęa nnumen yeryazen ad xeęęen (*řqimet n şşadaę tuęa 50 n řweznat n nnuqart - xzar Aeawed 22:29*), maca twařa-ya Ĥuciea ięeęeş řqimet n 30 n řweznat n nnuqart waha. Ad taę tuęa man aya minzi Jumir tuęa tfeşşar arrimet nnes.

Nnubuwa ɗidd i ikehhanen d ʔgens

4¹ Sʔem awaʔ n SIDI, ayt n Israyil, maɣar SIDI iksi tanfuɕ ɗidd i imezday n temmurt, minzi war din teɕi teʔdiqt niɣ taddukʔit icnan uʔa d tussna n AREBBI di temmurt. ² Tikk^wura d ixarriqen d umenɣi d tuceffra d zzina! Aqa-ten dduqzɛn, asizzeʔ n idammen awarni i usizzeʔ n idammen. ³ X uyenni tammurt ad teɕɗen u kuʔ ijjen i dayes izedɗɗen ad yaɣeɣ ak-d ʔewɗuc n yeyyar d ijɗaɗ n ujenɗa, *wah* uʔa d iseʔman di ʔebɓar ad ttwakksen.

⁴ Uct x weryaz nni i dd ya iksin tanfuɕ u uct x weryaz nni i ya icetcan. ʔgens nnek axmi yenni ittemcubbɛn ak-d ukehhan. ⁵ S uziʔ ad tenqarɗed u s ɕiʔet ad inqarɗ uʔa d anabi akidek u uʔa d yemmac ad ttsshellkey. ⁶ ʔgens inu idweʔ d aynaw minzi aqa-t bʔa tussna. Umi cek tenɗared tussna, necc nɗareɣ cek maɓhend ad ayi tsexxared am ukehhan. *Umi* cek tettud ccariea n AREBBI, uʔa d necc ad ttuy ihenjiren nnek.

⁷ Mammec mma weʔeen, arnin d ddnub akidi. Ad arrey ccan nsen d ʔefɗiɓet. ⁸ Nitni ttetten zi ddnub n ʔgens inu u s ʔeemar nsen ttarran meɓri i ʔmuɛsiyyet nsen. ⁹ Am mammec *iɗa* ʔgens, ammu i ya yiʔi uʔa d akehhan u necc ad xeʔfey ibriden nsen u timegga nsen ad tent arrey xasen. ¹⁰ Nitni ad ccen, maca war tettjiwiwen ca, nitni ad qeɓben, maca war ttarwen, minzi nitni semɓen deg uɓettu n *tsexxart* i SIDI.

¹¹ Tuqeɓbit d binu d binu n jdid aqa kksen uʔ *i bnadem*. ¹² ʔgens inu ittseqsa *ʂʂanam nnes* n ukeccuɗ u taɣyarcɗ nnes ad as tewc ʔexbar, minzi buɓbeʔ n tuqeɓbit iɣarr iten aʔami ffɣen s tuqeɓbit nsen zi sadu AREBBI nsen. ¹³ X tqiccat n idurar ttqeddamen nitni tiɣarʂa u x tewriririn ttawyen ʔebxur, sadu ʔbeɗuɗ d ʂʂefsaɗ d tcejjart n yigg, minzi tiʔi nsen teʂbeɓ. X uya ttqeɓɓbent yessitwem u tisʔatin nwem ttarezzant ʔemʔac s zzina. ¹⁴ Maca necc war ssiwideɣ ʔɓukm x yessitwem umi qeɓbent uʔa x tesʔatin nwem umi ttarezzant ʔemʔac s zzina. Aqa nitenti huɗent ixef nsent s tuqeɓbit u ttqeddament tiɣarʂa *jmie* ak-d ʔeqɓab n zzawect. Ad iwɗa ʔgens i war ɣar iɕi ʔeeqeʔ.

¹⁵ Waxxa cek, Israyil, tettqeɓɓbed, war ttarri uʔa d Yahuda d bu-umarwas. War dd-ttisim ɣar Jiljal, war ttgaɛadɛm ɣar Bayt-Awan u war ttjaɓam ‘S tidett am iddar SIDI!’ ¹⁶ Minzi Israyil dayes tayennant am ict n tfunast tameɣyant tearren. *Xenni* ʔexxu, ad ten indeh SIDI am yijj n yezmar deg yeyyar iweseɛn. ¹⁷ Ifrayim iqqen ixef nnes ak-d ʂʂanam, ejj it ad yareyyeɓ. ¹⁸ Tasessit nsen dayes ssem, tteggɛn tuqeɓbit awarni i tuqeɓbit u imeɓɗayɛn nsen ttexsen mɣir ʔefɗiɓet waha.

¹⁹ Ict n tɓaryat tetɗef itt s wafriwen nnes, aqa nitni ad dd dewʔen ttseɗɓan zi tiɣarʂi nsen.

ʔɓukm x Israyil d ikehhanen nnes

5¹ Sʔem aya, *kenniw* ikehhanen, ɓɗam *kenniw ayt n* taddart n Israyil u wɛem amezzuɣ kenniw *aytɓab n* taddart n ujeɕid, maɣar tdewʔem d ijj n ʔfex di Miʂfat d ict n traccia yarezmen x *wedrar n* Tabur. ² Inni i dd-itteffɣen zeg webriɗ ssiɕɣen tasraft n wenɣay, maca necc ad ten eaqbeɣ marra. ³ Necc ssney Ifrayim u Israyil war izemmar ad zzayi innuffar. Maɣar Ifrayim ittegg tuqeɓbit, Israyil issexmeɣ ixef nnes.

⁴ Timegga nsen tmenneɛ iten ad dd-dewʔen ɣar Arebbi, maɣar ijj n buɓbeʔ n tuqeɓbit aqa-t di ʔwest nsen uca war ssin SIDI. ⁵ Tunfaxt n Israyil ad *t* ideɗa s bɗayɗay. Israyil d Ifrayim ad nqarɗen zi ʔmuɛsiyyet nsen uʔa d Yahuda ad kidsen inqarɗ. ⁶ Nitni ad agg^wjen ak-d wuɕi nsen d ifunasen nsen ɓima ad arzun x SIDI, maca nitni war t ttifen. Netta aqa issnuffar ixef nnes xasen. ⁷ Nitni yɗaren SIDI maɣar nitni jjin-dd tarwa n ʔeqɓab. ʔexxu ad ten yecc uyur amaynu ak-d tseqqaʔ nsen n ʔwart.

⁸ ʂuɗem di ʔbuq di Jibea, di ʔɣayɗa di Rama, ad sɣuyyen *imezday n* Bayt-Awan “Awarni ac, a Bin-yamin!” ⁹ Ifrayim ad idweʔ d ict n ʔxarɓet deg wass n leiqaɓ. Necc barrɓey jar tqebbaʔ n Israyil min ittwaɓɓ ad immsar. ¹⁰ ʔɓukkam n Yahuda tteggɛn am yenni issmuɗɗuyɛn iɗra n weymir. Necc ad xasen zeɕɛy asxɛɗ inu amecnaw aman.

¹¹ Ifrayim ittwaḥṣar, řheqq ittwařbez, mařar iđeffar ict n tewřiyet n řbařeř. ¹² X uyenni necc am tcinda i Ifrayim u am ureřřuđ i taddart n Yahuda. ¹³ Umi izra Ifrayim řehřac nnes u Yahuda tareḥsit nnes, yuyur Ifrayim řar Accur uca issekk *ijj n ureqqas* řar ujeđid Yarib. Wanita *maca* war izemmar ad kenniw issgenfa u war xawem ikkessi tareḥsit nwem. ¹⁴ Mařar necc ad iřiy i Ifrayim am yijj n weyrad u am yijj n weyrad amezyan i taddart n Yahuda. Necc, *wah* necc, ad mezzqey u *xenni* ad uyureř, ad t awyey uca war din wi i řa ifekken. ¹⁵ Necc ad ffey u *xenni* ad eeqbey řar wemcan inu, yares ař řa neemen u ad arzun ařembub inu. Xmi ttwaḥřaren nitni, ad xafi arzun zic řar řřbeḥ.

Tařayit n Hucia i ttubet

6¹ Asem-dd, ad dd-nedweř řar SIDI, mařar netta iqezzar u *řexxu* ad aney issgenfa, netta iwta u *řexxu* ad aney ijbar.² Awarni i tnayen n wussan ad aney isseddar, deg wass wiss třata ad aney issnekkar u neccin ad neddar zzat i uyembub nnes. ³ *Xenni* ad nessen, ad neđfar maḥend ad nessen SIDI. Ufuy nnes imten am řefjar. Ad řarney dd-yas am wenřar, am wenřar n arrbie nni issarđaben tammurt.

⁴ Min akidek řa ggeř, *a* Ifrayim, min akidek řa ggeř, *a* Yahuda. Taddukkřit nwem tettegg amecnaw aseynu řar uteffu u amecnaw nnda igaeeden uca *xenni* iqeřta. ⁵ X uyenni necc neqceř *ten s tmijja n* inabiyyen axmi s yijj n uyeřřim. Necc nyiy ten s wawařen n uqemmum inu. Řeḥkamatax *amecnaw* tfawt innuřřen. ⁶ Minzi ttexsey taddukkřit, war iđi tařarřt u tussna n SIDI *ttexsey tt* x tyařsa n wecmađ.

⁷ Nitni eeddan x řeahd am Adam, dinni i d ayi řdaren. ⁸ Jiľead d ict n tendint n yenni itteggan řmuesiyet, teccur s idammen. ⁹ Am yijj n bandiyya n ixewwanen nni ittrajan ca n yijjen, ammu tarfiqt n ikehhanen. Nitni neqqen deg webrid i dd ittawyen řar Cakim, mařar nitni tteggan řeđdayeḥ *waha*. ¹⁰ Necc ttwařiy min issnexřaen di taddart n Israyil, aqa da, tuqeḥbit n Ifrayim, Israyil tessexmej ixef nnes. ¹¹ Uřa i cek, Yahuda, aqa temmars ict n řřabet xmi i dd i řa sseeqbey imeḥbas n řgens inu.

Ifrayim war ix s ad itub

7¹ Am ssgenfiy Israyil, tettwaearr řmuesiyet n Ifrayim d tuceffna n Samarya, mařar nitni tteggan s řyecce uca aceffar ittadeř u ict n bandiyya tettkeccađ di barra. ² War qqaren deg wuř nsen aqa necc ad xarřsey di marra řřar nsen. Xenni řexxu, tenned asen tmeğga nsen, aqa-tent zzat i wudem inu.

³ Nitni ssfraḥen ajeđid s řřar nsen u řḥukkam *ssfraḥen t* s ixarriqen nsen. ⁴ Nitni marra d imzennayen, aqa-ten am yijj n ufarran nni ittwassehman zeg uxebbaz. Wanita ad issbedd zeg ucemmuđ xmi arecti nni igg^wa aqa ismem *qae*. ⁵ Deg wass n ujeđid nney sseḥcen t řḥukkam s řḥaduq n binu. Netta isswizzeđ afus nnes i yenni isseḥqaran,

⁶ Xmi dd-ttqarraben, *yareqq* uř nsen am yijj n ufarran zi tḥraymect nsen. Itteřteř uxebbaz nsen ġiřet tekmeř. řar řřbeḥ yareqq *ufarran* am tmessi itteḥduduqen. ⁷ Nitni marra ḥemman am yijj n ufarran u nitni ttetten řquđat nsen. Marra ijeđiden nsen ad wđan, war din uřa d ijj jarasen i dd xafi řa iřayan.

⁸ Ifrayim ija ixef nnes issur jar řegnus, Ifrayim d ict n tefđiřt war tettwasneqřeb ca. ⁹ Ibarraniyyen sarđen jjeḥd nnes, war akides ittici. Uřa d acewwaf nnes ittcab, war akides ittici. ¹⁰ Aceffar n Israyil ad xas idea, *mařar* nitni war ddikkwiřen ca řar SIDI, AREBBI nsen, u war t arzun ca di marra man aya.

¹¹ Ifrayim igga am ict n tedbirt war dayes řefhamet. Nitni ttřayan x Miřra, gguren řar Accur.

¹² Xmi gguren nitni, ttbezzaeey necc traccia inu xasen, ad ten dd-ssehwiř am iřđad n ujenna, ad ten webbexy x useř di tmesmunt nsen.

¹³ Axeyyeb i nitni, mařar nitni arewřen zzayi. Akehřeđ xasen, mařar nitni eeddan xafi. Necc ggiř ad ten fdiř, maca nitni nnan xafi ixarriřen. ¹⁴ Nitni war dd-sřuyyen ca řari s wuř nsen, xmi ttezzřen nitni x řectu nsen ttcetcan. Nitni ttmunan di řřwee n imendi d binu n jdid, aqa-ten ttřennan xafi. ¹⁵ Necc darrbey u ssjehdeř iřařen nsen, *maca* nitni ttxarrařen dayi di řřar.

¹⁶ Nitni tteaqqaben, maca war iři řar Umęuři x kuřci. Aqa-ten am yijř n řřeqs ixetřan, řřukkam nsen weřřan zi ssif, zi semm n yiřes nsen. X uyenni ad xasen ggen tiđeřřac di temmurt n Miřra.

Iqarreb-dd řřukm x weebed n Ifrayim i lařnam

8 ¹ Ggem řřayřa řar uqemmm nnek. Amecnaw ijj n usiwan *iřřaw* sennej i taddart n SIDI, mařar nitni eeddan x řeahd inu u řewwřen x ttawrat inu. ² Nitni ad xafi dd-řayan “AREBBI inu, neccin, Israyil, aqa nessen cek!” ³ Israyil inđar min iřebřen, řeđu ad t iđar.

⁴ Nitni ggin *xasen* ijeřiđen, *maca* nitni war řin ca zzayi, nitni arecčřen řřukkam, maca necc war *t* ssineř. Nitni ggin řřanam i yixef nsen, s uyenni ad ittwaqess *řřgens*. ⁵ Aeejmi nnek, *a* Samarya, d ict n řeenkrift. Lyadžab inu yareqq qibač nsen. Ař meřmi řa qqimen nitni war zemmaren ad ksin tazduři? ⁶ Mařar *iffey-dd* zi Israyil, aqa ijj n bu-řřenet igga it u wanita war iři d AREBBI. Wah, *ad iwđa* d iwetwiten, aeejmi n Samarya.

⁷ Mařar nitni zarreen asemmiđ, ad mmjaren tařaryat. Imendi ibedden war dayes tidrin, war zaysen tteggren aren, niř ad tettwagg, *maca* ad t řarđen ibarraniyyen.

⁸ Aqa Israyil ittwařarđ. Řexxu dewřen am ict n řřecčet n ustehzi řar řegnus, war d as icqi uřa d iijen. ⁹ Mařar nitni gaeden řar Accur, ijj n weyyuř n řexřa ittřima i yixef nnes waha. Ifrayim, *dinni* carran nitni i imřibban. ¹⁰ Waxxa nitni zzenzen ixef nsen i řegnus, řexxu ead ad ten yarweř. Nitni zemmarren ad ggen myř drus waha zi ssibbet n řeřmeř n ujeřiđ d řřukkam.

¹¹ Mařar Ifrayim igga ařřas iealtaren nnes řima ad *zaysen* iddenb. Aqa dewřen d iealtaren n ddenb i netta. ¹² Necc uřiř asen ařřas n tmesřayin zi ttawrat inu, *maca* řesben xasent am ca n řřahet d tařribt. ¹³ X řřdaqi n tyarřt inu, aqa nitni wehřben aysum nsent uca ttetten zzayes, *maca* SIDI war zzaysen yareřři. Řexxu ad ixarreř di řmuęřiyyet nsen u netta ad ixexęř ddnub nsen. Ad dd-dewřen řar Miřra.

¹⁴ Mařar Israyil ittu wenni t iggin uca ibna tazawiyyin uca ikettar Yahuda tineddam ijeđen, *maca* necc ad ssekkey ict n tmesi d tneddam nnes, ad tecc řeqřur nnes.

9 ¹ Israyil, war farreř ca niř ad teřřiwřiwed am řegnus. Mařar tigg^wejed x AREBBI nnek am tettqehřeb. Tettexsed řmunet n řřehřba di marra inedrar n usarwet n imendi. ² Anedrar d tsirt n uđiř war d asen sseccan ca u binu n jdid ad ten ixeyyeb.

³ Nitni war ttřyman ca di temmurt n SIDI. Ifrayim ad dd-idweř řar Miřra u nitni ad ccen min ixemjen di Accur.

⁴ Nitni war seyyben ca binu i SIDI u tiřarřa nsen war xas areřřant. Ad asen iřint am weřřum n yenni iceřřnen. Marra inni t iccen, ad dewřen xemjen, mařar ařřum nsen *ad yiři* i řeemar nsen, war dd-ittis *walu* di taddart n SIDI. ⁵ Min i řa teggem *xenni* deg wass itt waggen u deg wass n řeid i SIDI? ⁶ Xřar, aqa nitni ttagg^wejen zi ssibbet n ureddeę. Miřra ad ten issmun, Muf ad ten tendeř.

8:5 ‘Aeejmi nnek’ - aeejmi-ya war tuři ibedd di Samarya, maca di Bitil (*xzar řuciea* 10:5,15).

9:2 ‘anedrar’ - niř ‘andar’.

Irezzazen ad mezzren di nnuqart nsen, tabya n usennan ad tettef amcan n txuzan nsen.

⁷ Aqa ussan n ujarreb usin-dd, aqa ussan n lei qab usin-dd. Nitni ad t ssnen, *inni n* Israyil. Anabi d abuhañi, aryaz arruñani d ijj n bu-jnun zeg wañtas n řmuesiyyet nnek d wañtas n řeedawet nnek. ⁸ Ifrayim işweđ ak-d AREBBI inu. Anabi *ittaf* ijj n řfex n unegmar di marra ibriden nnes, řeedawet di taddart n AREBBI nnes. ⁹ Aqa-ten řarqen ař iři amecnaw deg wussan nni n Jibea. Netta ad asen issfekkar řmuesiyyet nsen u ad ixřef ddnub nsen. ¹⁰ Necc ufiy Israyil am uđiř di řexřa, řriy ibabaten nwem am imenza n wartu di temzi nsen. Nitni *maca* udfen řar Bael-Fayur uca wcin ixef nsen s řefđihet *i netta* uca nitni dewřen d nneawat am wenni tuya ttexsen.

¹¹ *X yenni n* Ifrayim, aqa aeuđi nsen ad iđu am uđiđ, *ad yaggwej* x řřařit u x ueeddis *n yemmas* u x tkessit n tarwa. ¹² Waxxa nitni ssyamen ihenjiren nsen ař řa myaren, necc ad ten arrey nhřa ihenjiren ařami war din iqqim bnadem. Mařar uřa i nitni *s tidett*, uct, xmi xasen i řa řeyydey.

¹³ Am mammec řriy řur, ammu ittwařzu Ifrayim deg ict n jjihet arđan. U řexxu *ittxeřsa* i Ifrayim ad isellem tarwa nnes i uneqqam. ¹⁴ Ewc asen, SIDI! Min d asen i řa tewced? Ewc asen ijj n ueeddis s weřtuw n iseyman d yebbac yuřxen.

¹⁵ Marra taeeffant nsen *tearra* di Jiľjal, mařar dinni carhey ten x teeffant n tmeġga nsen. Necc ad xasen azzřey zi taddart inu. Eemmarř ead ad ten xsey, marra řřukkam nsen d imyewwyen.

¹⁶ Ifrayim ittawwet, iřewran nsen uřyen, war ttirwen ead. Waxxa urwen, necc ad nyey ieizzen n ueeddis nsen. ¹⁷ SIDI inu ad ten inđar, mařar nitni war řares ttesřin u nitni ad qqimen tettlicen jar řegnus.

10 ¹ Israyil d ict n tzayart tewsee, tenni i dd ittawyen řyiġet i yixef nnes. Mammec tuya řyiġet nnes temmarni, ammu i ggin nitni uřa d imayđuten nsen *iqeddsen* cnan. ² Uř nsen aqa ittwađđa, řexxu aqa daysen řeib. Netta ad yarř iealřaren nsen, netta ad ihdem imayđuten nsen *iqeddsen* ³ Mařar řexxu qqaren “Neccin war řarney bu ujeġid, mařar neccin war neggwid ca SIDI u *ead mařa tuya din* ajeġid “Min izemmar ad aney igg?”

⁴ Ssawařen awařen *ixwan*, ttjařan zzur, tteġgen ijj n řeahd uca řřukm igaeed am yijj n řeeceb amesmum di řexđuđ n iyyaren. ⁵ Imezdař n Samarya ad ggweden zi ssibbet n *řřanam n* ueejmi n Bayt-Awan, mařar řgens nnes ad xas icđen uca ikehhanen nnes ad xas ceđnen *eawed*, x ueuđi nnes, mařar wanita ittwakkes zzayes. ⁶ Ad t awyen řar Accur, d tarzeft i ujeġid Yarib. Ifrayim ad igg řefđihet i uzeġif nnes u Israyil ad iseđřa zi lqarar nnes. ⁷ Ittwassesqar ujeġid n Samarya am ukuffu x wudem n waman. ⁸ Ad ttwahedment řegeudi n Awan, ddenb n n Israyil. Isennanen d tzeġġart ad ueřan x iealřaren nsen u nitni ad inin i idurar “Dřem aney!” u i tewririn “Wđant-idd xaney!”

⁹ Zeg wussan n Jibea cek tegġid ddnub, *a* Israyil. Dinni qqimen nitni bedden, war ten iřqif řatar n umenyi ak-d tarwa n tueeffna di Jibea. ¹⁰ Aqa d ayi meźri řima ad ten carfey u ad xasen smuney řegnus xmi ten i řa carfey di ssibbet n tnayen n ixetřan nsen.

¹¹ Ifrayim d ijj n ueejmi ittwađarrben, ittexas ad issarwet. Necc eđu y x tcuni n yiri nnes. Necc ad ssnedhey Ifrayim, Yahuda ad icarř, Yaequb ad inqec i yixef nnes. ¹² Ma tzarřem taseġda i yixef nwem, ma tmmeġjarem tamexsiwt iccewaren mařend ad *zzayes* tsemmarem aqem-mum nwem, ma tcarrzem ijj n yeyyar ixwa i yixef nwem mařend ead řřař x tarezzut x SIDI, ař dd řa yas u ad ittarra taseġda ad xawem teccat am wenřar. ¹³ Aqa kenniw tcarřem min war iħřin, tseyyfem řmuesiyyet, teccim řyiġet n uxarriq, mařar cek tettecřed x webriđ *i tixđared*

9:6 ‘Muf’ - isem wanita ixs ad yini ‘Mimis’, tandint taqdimt ařtas n Miřra. Ad tafed isem wanita uřa di Ica. 19:13, Irm. 2:16, 44:1 d Ĥaz. 30:13,16.

10:11 ‘Necc eđu y x tcuni n yiri nnes’ - ixs ad yini belli ittwaġg ijj n zzayru x yiri nnes.

simant nnek, x ayt bu-teyrudt nnek. 14 Ad ikkar ijj n ddriz n umenxi jar řgens nnek u marra řeqsur nnek ad twahedmen, am mammec ihdem Calman Bayt-Arbil deg wass n umenxi. Aqa ict n yemmas řebzen tt ak-d iřenjiren nnes. ¹⁵ Ammu igga Bayt-Il akidwem zi ssibbet n tučeffna nwem yuřęen. Yar řefjar ad ittwasseyđ ujeđid n Israyil s ijj n useyđ qae.

11 ¹ Ařami tuya Israyil ead d ařenjir d amezyan, tuya ttexsey t u necc řayiy-dd i mmi zi Miřra. ² Nitni řaęan asen. Ammu igg^wejen nitni x ięembab nsen. Nitni iwyen tięarša i Ibaelen u iwyen řebxur i řexyařat nsen ineqcen. ³ D necc i tuya isseřmaden ticři i Ifrayim. Netta ikxi ten x iyaęen nnes, *maca* nitni war ssinen ca aqa necc d wenni i ten issgenfan. ⁴ S tesyunin n bnamed jebdey ten-dd *yari*, s tmurar n tmexsiwt, u necc tuya i nitni am wenni i dd issgaeaden zzayřu zeg iyesmiren nsen u necc sswizzdey asen *ifassen inu*, wciy ten řima ad ccen. ⁵ Netta war dd ittarrri s uzeřif yar Miřra. Accur, netta *ad yiři* d ajeđid nnes, maęar nitni ugin ad dd-dewřen. ⁶ Ssif ad inned di tneddam nsen uca ad yaredeę i eumad nnes *n ubellee n tewwura* u ad ten yecc, zi ssibbet n řecwar nsen.

Arreřmet n SIDI x Ifrayim

⁷ *Maęar* řgens inu iqqim ittetřef deg wecrah zi jjihet inu. Yar Umeuęi x kuřci, am yiji *n weryaz* nitni ttřayan xas, *maca* netta war *ten* isęieid ca.

⁸ Mammec zemmarey necc ad cek sellmeę, Ifrayim? *Mammec zemmarey necc* ad cek sellmeę, Israyil? *Mammec zemmarey necc* ad cek sellmeę am Adama, ad cek ggeę *d amedya* am řabuyim? Uř inu inneęweř zzayi, azięez inu ittettux jmie. ⁹ Necc war ttegeę ad arxuę řřaduq n lyađab inu, necc war dd-ddikkwiřey ca maęend ad aređęey Ifrayim, maęar necc d Arebbi u necc war řiy d bnamed, Amqeddes di řwest nnek, u necc war dd-ttisey ca di tendint. ¹⁰ Nitni ad gguren awarni i SIDI. Netta ad issmuhrut am yiji n weyrad, maęar ad issmuhrut netta uca iřenjiren ad dd-asen ttarjijin zi yar řebřar. ¹¹ Am ijdad ad dd-asen ttarjijin zi temmurt n Miřra u am tedbirt zi temmurt n Accur u necc ad ten sşzedeę di tudrin nsen, inna SIDI.

Ifrayim d usřif nnes Yaequb

12 ¹ Ifrayim ittenned ayi s uxarriq u taddart n Israyil s řyecc, *maca* Yahuda ittetleie ead ak-d Arebbi u ak-d Umqeddas ařdiq. ² Ifrayim d ijj n umeksa yuyur awarni i usemmid. Ass marra yarenni ixarriqen d uredeę. Nitni tteggan ijj n řeahd ak-d Accur uca ttawyen zzect yar Miřra.

³ SIDI řares ijj n umcubbec ak-d Yahuda u netta ad igg s Yaequb elařsab ibriden nnes, ad t ixęeę am mammec timegga nnes. ⁴ Deg ueeddis n yemmas itřef umas yar unurz u řami tuya *d aryaz* ijhed immeařa ak-d AREBBI. ⁵ Netta tuya immney ak-d Lmalak. Ittru, ittřeccem it. Yufa it di Bayt-Il u dinni issiweř netta akidney. ⁶ SIDI, AREBBI n řeekar. SIDI d isem nnes i řidaret. ⁷ Dweř yar AREBBI nnek, řđa tamexsiwt icewwaren d řřeqq u sitim řebda i AREBBI nnek.

⁸ Kenean řares ijj n řmizan iyecc deg ufus nnes, itteęjib as ad ibečeę. ⁹ *Maca* Ifrayim inna "Nec d dweřey d bu-waęra, yarwey ict n řeksibet d tameqqrant i yixef inu. *Di* marra řxedmet inu war dayi ttifen ca řmueřiyet nni *ięan* d ddenb."

¹⁰ Necc d SIDI, AREBBI nnek, zeg *wami teffyem kenniw zi* temmurt n Miřra. Necc ad cek jjeę ad tzedyed di txuzan am deg wussan n tmesmunt *di řexřa*. ¹¹ Necc ssiweřey yar inabiyyen u necc ad arnię timezra ařtas u s ufus n inabiyyen ad wceę řemtuř.

¹² Maŕa *tuya* Jilead d řmuesřiyet, *xenni* dewřen nitni xwan qaē di Jilead. Aqa qeddmen *din* d iēejmiyyen *u* tuya iēaltaren nsen am ieurricen n izra di řexduđ n iyyaren.

¹³ Yaequb yarweř řar jwayeh n Aram u Israyil tuya ittsexxar x yict n temyart u yarwes *tahimart* di řtweē n yict n temyart. ¹⁴ S yijj n unabi issgaeēed SIDI Israyil zi Miřra u s yijj n unabi yarwes it.

¹⁵ Ifrayim tuya isear it ařtas. X uyenni ad yejj SIDI idammen nnes ad xas dd-asen u Sidi nnes ad as ixēgeř řhegra nnes.

Ma war ięi SIDI d Arebbi n Israyil?

13 ¹ Umi issiweř Ifrayim, *aqa din* tarjijet. Netta issgaeēed ixef nnes di Israyil uca idweř d amednub zi ssibbet n Baēl u *xenni* immut. ² Řexxu arnin tteggēen ddnub u ggin zi nnuqart nsen ijj n řexyař ifesyen, řexyařat n řřanam elahsab řeeqeř nsen. Aqa-ten marra myir řxedmet n umziř. Nitni qqaren xasen 'Ejj iwđan inni i ya iwehhben tiřarša ad ssudumen iēejmiyyen!' ³ X uyenni ad dewřen am yijj n useynu n řřbeř u am nnda řar tuffut nni deyya iēeddun, am uřum iřtawen zeg unedrar u am ddexxan *itteffyen* zi tburjet. .

⁴ Necc d SIDI, AREBBI nnek, zeg *wami teffym kenniw zi* temmurt n Miřra. Cek war tētessned bu arebbi nneđni myir necc u war din amsenjem myir nnecc. ⁵ Necc ssney cek di řexřa, deg ict n temmurt n řehmu yareqqen. ⁶ Ařami *iwđen* řar ddemnet n heddu nsen, dewřen jjiwnen. Ařami jjiwnen, innurfee wuř nsen. X uyenni ttun ayi. ⁷ X uyenni necc dewřey i nitni am weyrad, am uřiras řebtey deg webriđ. ⁸ Necc usiř-dd řarsen am yijj n ddub wenni umi ucaren tarwa nnes u ařzey idmaren nsen u řarđey ten din am tizemt. Řewřuc n řexřa mezzqen ten. .

⁹ Man aya idweř d akehēđ nnek, *a* Israyil, aqa *teekksed* ayi, diđd i wenni ięan d ameawen nnek.

¹⁰ Mani *ięa xenni* ujeęid nnek? D wenni izemmare n ad cek issenjem di marra tineddam nnek! U *mani řan* řquđat nnek umi tennid 'Ewc ayi ijj n ujeęid uřa d řhukkam?' ¹¹ S řyađab inu wciy ac ijj n ujeęid u s tefqeřt *n řyađab inu* kksey ac t.

¹² Řmuesřiyet n Ifrayim tēttwaqebbed, ddnub nnes nuffaren. ¹³ Řehriř n tarwa ad řares dd-yas. Netta d ijj n mmis *iqqim* břa tiyit, mařar xmi arezzmen iņenjiren *řemřawřet řima* ad ffyen, aqa netta war din ibedđ di řweqt nnes.

¹⁴ Zeg ufus n řaxart ad ten fdiy, ad ten fekkey zi řmewt. *A* řmewt, mani řan *řehub n* řtaēun nnem, *a* řaxart, mani *teęa* tarřuđi nnem? *Ma* ad nedmey *ead?* *Lla*, aya inuffar zzat i tiřtawin inu.

¹⁵ Waxxa Ifrayim ad iwc řyięet jar aytmas, *ead* ad dd-yas ijj n usemmiđ zi ccarq, ijj n usemmiđ n SIDI nni i dd řa ięaeēden zi řexřa. Ad tazey tařa nnes, anu nnes ad ifna *uca* wanita ad ikeccēđ ict n txabect zi mkuř řequce iřan.

14 ¹ Samarya ad tēřtef axeęeř, minzi tyewwey x AREBBI nnes. Ad wđan s ssif. Iņenjiren imezyanen nsen ad ttwařebzen u timyarin nsen s ddeyset ad ttwacarrgent.

Tařayit i ttubet

² *A* Israyil, dweř-dd řar SIDI, AREBBI nnek, mařar tennderfed s řmuesřiyet nnek. ³ Ksim awařen-*a* akidwem u dewřem-dd řar SIDI. Inim as "Ksi *xaney* řmuesřiyet marra u qbeř *zzayney* min icnan, *xenni* ad nkemmeř ifunasen imezyanen *n řwueud* n iyencicēen nney. ⁴ Accur war d aney issenjam, war neggur x iysan u war neqqar i tmeęga n ifassen nney 'Arebbi nney', mařar zzayek i ya ittwarřem uyuiř."

13:3 'anedrar' - niy 'andar'.

13:8 'idmaren' - s Teibranit 'ařehřhef n wuř nsen'.

⁵ Necc ad ten ssgefiy zi tyennant nsen, ad ten ttexsey s řxadar, mayar lyađab inu iħeyyed xas. ⁶ Necc ad iřiy i Israyil am nnda. Netta ad inuwwar am tnewwact n tellilict, ad iwwet *Israyil* izewran nnes am *idurar n* Lubnan. ⁷ Řeffue nnes ad ssedyen u aweqqar nnes ad yiři am uzemmur u řefwaħ nnes am *řefwaħ n tcejjura x idurar n* Lubnan. ⁸ Nitni ad dd-dewřen, ad qqimen di tiři nnes, ad sseddaren imendi, ad newwaren am tzayart. Řidaret nnes ad tiři am binu n Lubnan. ⁹ A Ifrayim, min ħari ead ak-d řexyařat n řřanam? Necc sřiy *as* u ad xas ssijjeħ. Ad iřiy am ict n tcejjart n umeřzi aziza, zzayi i tettwaf řyiġet nnek. .

¹⁰ Man wen iġan d amiħis u ifehhem i tmesřayin-a, man wen i ħar yeġa řefhamet u man wen i tent issnen? Wah, ibriden n SIDI nican i yeġan u imseggaden ad daysen uyuren, maca ayt n řmuęšiyet ad daysen nderfen.

14:6 'tillilicin' - ijj n marka n tnuwwacin daysen azri ařtas.

14:9 'amerzi' - niy 'amedži'.

YUWIL

Tamezwarut

1¹ Awař n SIDI i dd-yusin ƣar Yuwil, mmis n Fatwiyil.

Ass n SIDI iqarreb-dd

²“Sřem aya, *a* iwessura, sřessem, marra *kenniw* imezday n temmurt! Ma immsar uya *emmarš* deg wussan nwem niƣ deg wussan n ibabaten nwem?³ Ĥajam iħenjiren nwem x uya u iħenjiren nwem *eawed* i iħenjiren nsen u iħenjiren nsen i jjiř i dd ƣa yasen.⁴ Min iija bu-weƣđee, tecca it tmurƣi, min teja tmurƣi, icca it bu-weřsaħ, min iija bu-weřsaħ, icca it bu-uřard.

⁵Faqem, *kenniw* iskarjiyyen, sƣuyyem u trum, marra inni issessen binu, zi ssibbet n binu n jdid maƣar ittwaqđee zeg uqemmum nwem.⁶ Maƣar ijj n řgens igaeed đidd i temmurt inu. Ʋares tizemmar u *řqedd nnes* břa řeħsab. Tiƣmas nnes *am* tiƣmas n wayraden u tiƣmas n teƣmart nnes *am* tinni n teyradt.⁷ Aqa yarra tazayart inu ƣar waređdeğ u wurtu inu ƣar arziyyet. Ikkess qac aqeccar nnes, immenđar it, tiseđwin nnes dewřent d ticemřařin.⁸ Cetcat am ict n teezaret tenni ibekksen s ict n txancet n wecđan x weryaz n temzi nnes.⁹ Ttwaqđee tewhibt n *řƣiğet* d tewhibt n useyyebi z taddart n SIDI. Ikehhanen, imsexxaren n SIDI, ceřten.¹⁰ Aqa ittwaređdeğ yiyyar, tecđen temmurt, minzi imendi iđeyyee, yuƣeƣ binu n jdid, tejmed zzect.¹¹ Ifeğahen ttedđan, ayt n tzayart sƣuyyun x yirden d temzin, maƣar řřabet n yiyyar tweddar.¹² Tazayart tuƣeƣ, artu n tazart isřaw, tacejjart n aremman, uřa d tini d tcejjart n tteffaħt, *wah* marra ticejjura n yiyyar sřawent, ead řefraħet n tarwa n bnadem truħ.

¹³ Beysem ixef nwem u wtem agejđur, *kenniw* ikehhanen! Sƣuyyem *kenniw* imsexxaren n ucaltar, asem-d u tessensem di txuncay, *kenniw* imsexxaren n AREBBI, maƣar *tawhibt n řƣiğet* d tewhibt n useyyeb ttwakksent i taddart n AREBBI nwem.¹⁴ Eeřmem i yijj n uzummi iqeddes, barrħem s yijj n umuni ifarzen, smunem iwessura d marra imezday n temmurt di taddart n SIDI, AREBBI nwem, u řaƣam ƣar SIDI.

¹⁵ Wih, ass nni! Minzi yudes-dd wass n SIDI u *ass nni* ad dd-yas amecnaw ijj n ureddeğ n Uzemmar x kuřci.¹⁶ Ma war d aney tettwakkess macca jar tiřřawin nney? Uřa d řefraħet d arcuq zi taddart n AREBBI nney.¹⁷ Ieeqqayen n zzarieet uƣyen sadu ibursa, ixammen n řexzen ttwaređđgen, řehrit hedmen, minzi imendi inƣeƣ.¹⁸ Mammec issmuħrut řmar! Tiħimriwin n řebhayem qqiment ĥayar, maƣar war ƣarsent bu heddu! Uřa d uđi ifenna.

¹⁹ Ʋarek i ttřayiƣ necc, *a* SIDI, minzi timessi tecca dđmani n řexřa u yijj n uceeear aqa issecmed marra ticejjura n yiyyar.²⁰ Ura d řmar deg iyyar sekkwđen dd ƣarek, minzi iƣezran n waman uƣyen u timessi tecca dđmani n řexřa.”

2¹“Suđem di řbuq di řihyun u sƣuyyem s jjeħd x wedrar n zzawect iqeddsen inu, jjem marra imezday n temmurt ad arjiijen, maƣar yudes wass n SIDI, *wah* aqa-t yudes.² Ijj n wass n tağest d tubbarcent, ijj n wass n iseynuten d yijj n useynu ibbumbes. Am uteffu igğuren x idurar, ad dd-yas ijj n řgens d ameqqran u ijhed! Am wanita emmarš war iği zi meĥař uya u awarni as war ittiři eawed deg isegwusa zi jjiř ař jjiř nneđni.³ Ztat i wudem nnes tettett tmessi u awarni

1:1 ‘Yuwil’ - isem-a wanita ixs ad yini ‘wenni Arebbi nnes SIDI’. ‘Fatwiyil’ - isem-a wanita ixs ad yini ‘nneyyet yarezmen n Arebbi’.

1:2 ‘iwessura’ - xzar eawed Aeaw. 3:7. ‘imezday n temmurt’ - nitni d imezday n Yahuda (xzar Yuwil 3:1,20).

as icemmed uceɛar. Zzates tammurt tegga am weħwic n Eadn, *maca* awarni as aqa *din* ict n řexřa n řbar. War izemmar ad zzayes injem.⁴ Ccuf nsen amecnaw ccuf n yiysan u nitni ttazzřen am yiysan n tazřa.⁵ Am řřess n ikarruten n umenři x tqiccitin n idurar, *ammu* neggzan nitni, am řřess n uceɛar n tmessi ittetten iyeğ, am yijj n řgens ijehden isedden i umenři.⁶ Zzat i wudem nnes ttarjijen řegnus, marra iyembab dewřen d icemřařen.

⁷Nitni ttazzřen am ayt bu-teyrudt, am iɛskariyyen ttgææaden nitni řhid, kuř ijj iggur abrid nnes u nitni war dd-tteffyen ca zeg umesruq nsen.⁸ Uřa d ijjen war iɛarren wenneyni, kuř bu-řęřudt *iggur* deg webrid nnes, ammu i gguren nitni u waxxa nitni wđan s lansa, war ttemsbeæiden

⁹Nitni weřtan x tendint, ttazzřen x řhid, ttgææaden řar tudrin, ttadfen zi řekwaza am uxewan.¹⁰ Tammurt tettarjiji zzat i wudem nnes, ijenwan ttenhezzen, tafuct d taziri bbarcnet u itran arrin tafawt nsen.¹¹ SIDI yarra tmijja nnes ad tteffey zzat i řeeskar nnes, mařar řeeskar nnes d ameqqran ařtas, mařar s řřulřa ittkemmarř netta awař nnes, mařar ass n SIDI d ameqqran u issagg^wad ařtas wi izemmaran ad t ikiř?”

Tařayit i ttubet d uřummi d wecđan

¹²“Uřa řexxu *ead* issawař SIDI, eqbem-dd řari s marra uř nwem u s uřummi u s imeřřawen u s řuyuyit n wecđan.¹³ Carrgem uř nwem, war iři arrud nwem u dewřem-dd řar SIDI, AREBBI nwem, mařar netta d ahnin d arřim u řares ttasie n řřađar d tmessiwt tameqqrant icewwaren u netta ineddem x řřar.¹⁴ Wi issnen aqa netta ad dd-idweř ad indem u ad yejj ict n lbaraka awarni as i tewhibt n řřiřet u i tewbibt n useyyeb i SIDI, AREBBI nwem.”

¹⁵Suđem di řbuq d řihyun, qeddsem ijj n uřummi, barrřem s yijj n umuni ifarř.¹⁶ Smunem řgens, qeddsem agraw n řgens, jarwem iwessura, smunem iřenjiren imezyanen uřa d iseyman nni ead itteřřden. Ejj muřay ad iffeyy zeg wexxam nnes n daxeř d tesřit zeg uqıđun nnes.¹⁷ Jjem ikehhanen, imsexxaren n SIDI, ad run jar tesqift d uealřar u jjem iten ad inin “Seizz x řgens nnek, a SIDI, u war tejjı tasřart nnek ad zzayes stehezzen u ad tt ggen d ijj řmatal jarasen, *jar* řegnus. Mayemmi i řa qqaren jar řegnus: Mani ięa AREBBI nsen?” ”

Tamwarrıt n SIDI

¹⁸*Xenni* yusem SIDI x temmurt nnes u iřinn x řgens nnes.¹⁹ SIDI yarra-dd u inna i řgens nnes “Xzar, necc ssekkey awem-dd imendi d binu n jdıd d zzect, řuma kenniw ad zzaysen tejjawnem u necc war kenniw tticceyy ead i useřqar jar řegnus.²⁰ Wenni i *dd-yusin* zi ccamal ad t ssıgg^wıjeyy xawem u ad t ssuffuřey řar ict n temmurt yuřřen tettwakeřřed. Ayeřbub nnes *ad t ssuffuřey* řar řebřar n ccarq u đeffar nnes řar řebřar igg^wej. Ad tgææed arriřet nnes u ad tgææed arriřet n teřřuđı nnes!” minzi netta aqa igga timesřayın timeqqranın.

²¹“War ttegg^wed, a tammurt, sřiwręw d tfarřed, mařar SIDI igga timesřayın timeqqranın.

²²War ttegg^wedem ca, a řmar n yiyyar, mařar ddmani n řexřa ad zzezzun, mařar ticejjura ad wcent řřiřet nsent, tazayart d wartu n tazart ad wcent řřiřet nsen.²³ Iřenjiren n řihyun, sřiwręwem d tfarřem di SIDI, AREBBI nwem, mařar netta ad awem iwc amseyyar n tsegda u netta ad dd-issehwa anřar i kenniw, anřar n řexřif d wenřar n arbie řar umezwaru n *yimir*.

²⁴Inedrar ad ccuren s imendi u tısarfin n *uđıř* ad ssefyent s binu n jdıd d zzect.²⁵ Necc ad awem xeřfeyy isegg^wusa i ccınt tmurři, bu-uřesseř d bu-uřarđ d bu-weqđee, řeeskar inu ameqqran nni ssekkey jarawem.²⁶ Kenniw ad teccem ař řa tfeyyđem, ař řa tejjawnem u kenniw ad tsebřem

2:23 ‘řexřif’ - niy ‘amwan’. ‘arbie’ - niy ‘tafsut’. ‘imir’ - ixs ad yini s teibranit ‘lfař’ amecnaw ‘anebdu’ d ‘arrbie’.

2:24 ‘anedrar’ - niy ‘andar’.

isem n SIDI, AREBBI nwem, wenni i akidwem iggin řeejeb uca řgens inu eemmarş ad isseđħa ead. ²⁷Kenniw ad tessnem aqa necc d řwest n Israyil i ġiġ u d necc d SIDI, AREBBI nwem, war iġi d ħed nneđni u řgens inu war ittseđħa eemmarş.”

Asfarrey n Arruħ n Arebbi d řeeřamat n wass n SIDI

3 ¹“Awarni uya ad immsar, aqa necc ad zeġeey Arruħ inu x marra aysum u iħenjiren nwem d yessitwem ad nabben, iwessura nwem ad urjan tirja u iħudriyyen nwem ad řaren tim ezra. ²Deg wussan nni necc ad farryey Arruħ inu uřa x isemyan u x tsemyin. ³Necc ad ggey řeejayeb deg ijenwan u x temmurt: idammen d tmessi d iqellijen n ddexan. ⁴Tafuct ad tedweř d taġest u *ad tedweř* tziri d idammen qbeř mma ad dd-yas wass ameqqran d issigg^widen n SIDI. ⁵Ad immsar aqa kuř ijj wenni řa iřayan isem n SIDI, ad innjem, mařar x wedrar n řihyun u di Urcalim ad *din* iřin inni innejmen, am mamec inna SIDI, inni iqqimen i xef řa iřaya SIDI.”

SIDI ad iħkem x řegnus di teyzurt n Yahucafař

4 ¹“Mařar, xzar, deg wussan nni u di řweqt nni, xmi i řa sseņqerřbey tameħbast n Yahuda d Urcalim, ²ad ssmuney marra řegnus, ad ten nedhey řar teyzurt n Yahucafař. Dinni ad akidsen mcarræey minzi nitni zzuzzaren řgens inu d tesřart inu řar řegnus u *minzi* nitni bđan tammurt inu. ³Nitni ggin taqedduħt x řgens inu u wcin ijj n weħram d *ttexřiřet* i řqeħba u ict n teħramt temmenz i binu, ħima nitni zemmaren ad swen.

⁴U eawed, min řarwem akidi, řur d Sidun d marra jwayeh n Filicit. Ma texsem ad ayi txeġšem min ggiř? *Maca* mařa texsem ad ayi txeġšem, necc ad sseeqbey deyya u s tazřa min teggim x izeġifen nwem. ⁵minzi kenniw tekksim nnuqart d wureř inu u minzi kenniw tiwyem řeknuz inu yiyřan řar tzawiyyin nwem. ⁶Kenniw tzzenzem iħenjiren n Yahuda d iħenjiren n Urcalim i iħenjiren n Yunan ħima ad ten tessigg^wjem x temmurt nsen. ⁷Xzar, necc ad ten ssekkarey zeg wemcan mani i ten tezzenzem u ad sseeqbey min teggim x izeġifen nwem. ⁸Ad zzenzey iħenjiren nwem d yessitwem deg ufus n iħenjiren n Yahuda u yina ad ten zzenzen i Saba'iyyen, ijj n řgens igg^wej ařřas, mařar SIDI aqa issiweř.

⁹Řayam aya řar řegnus, qeddsem amenyi, sekkarem ayt bu-teyruđt, jjem marra ieeskariyyen ad dd-qarben, ad gaæden *i umenyi*. ¹⁰Ĥedddem imiyran nwem d řesyuf uřa d řemwas nwem n wezbar *ař ya dewřen* d fritcat, ejj wenni ideefen ad yini ‘Necc d aryaz!’ ¹¹Azzřem u tasem-dd, *a* marra řegnus i dd innđen.’ ” “ Sneddeħ řar dinni, *a* SIDI, ayt bu-teyruđin nnek! ¹²Jjem řegnus ad kkaren ad gaæden řar teyzurt n Yahucafař. Mařar dinni ad qqimey necc ħima ad carræey marra řegnus i dd innđen. ¹³Ggem amjar dayes, mařar řřabet tenng^wa, asem-dd u ħwam, minzi tasirt n uđiř teccur u řřwarej n tsirt feyyđen, mařar taæffant nsen d tameqqrant.”

¹⁴“Ibarruten, ibarruten di teyzurt n řħukm, mařar ass n SIDI yudes, di teyzurt n řħukm. ¹⁵Tafuct d tziri bbarcnent, itran arrin tafawt nsen. ¹⁶SIDI ad izeħhar zi řihyun u ad yarr tmijja nnes ad ittweiseř zi Urcalim *ařami* ijenwan d temmurt ad arjijen, *maca* SIDI d adurri i řgens nnes d řburj i iħenjiren n Israyil.

¹⁷“Ad tessnem, aqa necc s SIDI, AREBBI nwem, wenni izeddyen x řihyun, adrar inu iqeddsen u “Urcalim ad yiři d ict n zzawect iqeddsen. Eemmarş ad tt ccuqen ibarraniyyen.”

¹⁸Deg wass nni ad immsar aqa idurar ad udmen s binu n jdid u tiwrrin ad ssefyent s uyi d marra isaffen n Yahuda ad daysen ttazzřen waman u yict n tařa ad tedduqgez di taddart n SIDI,

ad tfeyyed teyzurt n Ciṭṭim. ¹⁹ Mišra ad tedweř d ict n řxarbet u Idum d ijj n řexřa yarebbej zi ssibbet n lēunf *didd i* iħenjiren n Yahuda nni i zi ssizzřen nitni idammen imezdagen di temmurt nsen. ²⁰ *Tammurt n* Yahuda *maca* ad teqqim i řebda u Urcalim zi jjiř ař jjiř. ²¹ Necc ad řesbey idammen nsen, inni řesbey war izdigen, d imezdagen u SIDI ad izdey di řihyun.”

ΕΑΜΟΣ

Tamezwarut

1 Awařen n Εαμος, wenni tuϕa iϕan jar imeksawen n Taqaea, *awařen* i izra x Israyil, deg wussan n Euzziya, ajeϕid n Yahuda, d Yarubeam, mmis n Yuwac, ajeϕid n Israyil, tnayen n isegg^wusa qbeř i wenhezzi n temmurt.

Řehkamats n SIDI x timmura i d as-dd innđen u x Yahuda d Israyil s yixef nsen

2 Netta inna “SIDI ad izehhar zi řihyun u ad issgaæeed tmijja nnes zi Urcalim. Ddmani n tarewsa ad ceđen u taqiccet n Karmil ad tisřaw.”

3 “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i igga Dimacq*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi nitni sсарwaten Jilead s dduzanat nsen n wuzzař n usarwet. **4** Necc ad ssekkey timessi di taddart n řazayil, ad tecc řeqřur n Binhadad. **5** Necc ad arzey zzekrun n Dimacq uřa d wenni izeddyen di řewđa n wareddeř, aqa-t d wenni zi taddart n mezři i yarebbun azeřad, u řgens n Aram ad ittwanđeh di tmeřbast yar Qir’, inna SIDI.”

6 “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i igga Yazza*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi nitni iwyen řgens inu qae di lmenfa řima ad *ten* sellmen i Idum. **7** X uyenni ad ssekkey timessi daxeř di řehyuđ n Yazza, ad tecc řeqřur nnes. **8** Necc ad teřhiϕ amezduy zi Acduđ u zi Acqalun wenni yarebbun azeřad u necc ad ksiϕ afus inu đidd i Eaqrun u min iqqimen n ayt n Ifilistiniyyen ad ittwahellek,’ inna Sidi inu, SIDI.”

9 “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i igga řur*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi nitni sellmen řgens inu qae di lmenfa i Idum u war idaren řeahd ak-d wawmaten nsen. **10** X uyenni ad ssekkey timessi daxeř di řehyuđ n řur, ad tecc řeqřur nnes.’ ”

11 “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i igga Idum*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi netta iđfar awmaten nnes s ssif u isseiřet arreřmet nnes u *minzi* lyađab nnes iqqim icarreg břa qetřu u umi netta iqqim itřef řebda deg wesweđ nnes. **12** Necc ad ssekkey timessi di Tayman, ad tecc řeqřur n Buřra.’ ”

13 “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i iggin ayt n Εammun*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi nitni carrgen timyarin s ddeyset zi Jilead řima ad swesseen tammurt nsen. **14** Necc ad sсарey ict n tmessi daxeř i řehyuđ n Rabba, ad tecc řeqřur nnes, am řuyyen deg wass n umenyi, am iřuđ usemmiđ deg wass n třaryadř. **15** Ajeϕid nsen ad yuyur di lmenfa, netta ak-d řřukkam nnes’, inna SIDI.”

2 **1** “Ammu i inna SIDI ‘X třata n ixetřan *i igga Mu’ab*, niϕ x arebea, war t sbeřařey, minzi nitni sscemđen iysan n ujeřid n Idum ařami dewřen d jjiř. **2** Necc ad ssekkey timessi di Mu’ab, ad tecc řeqřur n Qaryut. Mu’ab ad immet s wesruddeř ameqqran, s uϕuyyi n umenyi, s řřess n uřuđi d řbuq. **3** Necc ad teřhiϕ řqađi zi řwest nnes u ad nyey marra řřukkam nnes akides’, inna SIDI.”

⁴“Ammu i inna SIDI ‘X tṛata n ixetṭan *i igga Yahuda*, niy x arebea, war t ssetṭaṛey, minzi nitni war qbiṛen ccariaa n SIDI u war tṭifen di tweṣṣa inu u *minzi irebbiten nsen* n ixarriqen, inni dḡaren ibabaten nsen, arrin ten weddaren. ⁵Necc ad ssekkey timessi di Yahuda, ad tecc řeqsur n Urcalim.”

⁶“Ammu i inna SIDI ‘X tṛata n ixetṭan *i igga Israyil*, niy x arebea, war t ssetṭaṛey, minzi nitni zzenzen amsegged s *tmenyat n* nnuqart u amezṛuḡ i tuuya n sandaliyat. ⁷Nitni ttmezren aqa taejjact *ad tiṛi* x uzeḡif n imudrusen u nitni ssyiriwen abrid n imwaḡeen *bṛa ssibbet*. Aryaz d babas ruḡen ȳar tehrant d ict ḡima ad feḡḡen isem inu iqeddsen. ⁸Nitni sswazzaḡen ixef nsen zḡat mkuṛ aeaḡar x warruḡ i dd-ittwarehnen u di taddart n AREBBI nsen sessen nitni binu *ssayan t s tmenyat* n yenni x ittwaḡ multa. ⁹D necc i tuya *ḡin* teḡḡiy Imuriyyen zḡat i uȳembub nsen, inni tuya yueḡan am tneḡlin yueḡan u jehhden am tcejjura n řbeḡuḡ. Necc teḡḡiy řȳiḡet nnes sennej u iȳewran nnes swadday. ¹⁰D necc i tuya kenniw i dd-issḡaeḡden zi Miṣra u arriȳ kenniw tuyurem arebein n isegḡ^wusa di řexṛa, maḡend ad teṭṭfem tammurt n Imuriyyen d řwart. ¹¹Zeg iḡenjiiren nwem arriȳ zḡaysen inabiyyen u zeg iḡudriyyen nwem inni iḡuzen ixef nsen s ict n temrist *n ucewwaf*. Ma war iḡi amenni, *a* ayt n Israyil, issiweṛ SIDI. ¹²Kenniw *maca* tarrim inni iḡuzen ixef nsen s ict n temrist *n ucewwaf* ad swen binu u kenniw tweṣṣam inabiyyen, tennam ‘Kenniw war ȳarwem bu ttesriḡ ḡima ad tḡabbem!’ ¹³Xzar, necc ad awem eebbzey swadday am ict n tkarrut teccur s tqeḡbiḡin *n imendi* taeḡbez *tjarrarin nnes di temmurt swadday*. ¹⁴Aqa ṣafi tarewṛa i wenni ifsusen u wenni ijeḡden war izemmar ad iḡḡa jjeḡd nnes u bu-teȳuḡt war izemmar ad issenjem tudart nnes. ¹⁵Wenni ittḡfen di řqews, war *ittyimi* ibedd u wenni ittazṛen, war inejjem u wenni ineddhen ayis, war izemmar ad issenjem řeamar nnes. ¹⁶Wenni izeḡemen qae jar ayt bu-teȳuḡt ad ȳarweṛ d aearyan deg wass nni, *ammu* i issawaṛ SIDI.”

Řḡukm n SIDI x Israyil d Samarya

3¹“Sṣem awaṛ-a i kidwem issawaṛ SIDI, *a* ayt n Israyil, ak-d kuṛ tawacunt nni sḡaeḡdeȳ necc zi temmurt n Miṣra, am nniȳ ²‘Zi marra tiqeḡbaṛ n ddunnit ssney mȳir kenniw. X uya ad kenniw eaqbeȳ x marra řmuesȳiyat nwem.

³Ma ad uyuren tḡayen ak-d wayawya, bṛa mma ttaḡfen nitni?

⁴Ma ad izehhar wayrad deg weȳar řami war ȳares bu zḡardet?

Ma ayrad amezȳan ad yeȳj tḡijja nnes ad tettwaseṛ zeg yefri, am war imnie walu?

⁵Ma ad ittwanḡar uȳḡiḡ di texceḡt x *wudem n* temmurt, maṛa war din řḡef x netta?

Ma ad tennurfee texceḡt zi temmurt maṛa texwa?

⁶Maṛa *ḡed* iṣuḡ di řbuȳ di tendint, ma war ittariȳi řḡens?

Maṛa temsar tḡueffna di tendint, ma war tt iggi SIDI?

⁷Maȳar Sidi inu, SIDI, war itteḡḡ uṛa d ict n řḡajet bṛa mma ad issarḡeb cwar nnes i imsexxaren nnes, inabiyyen.

⁸Ayrad izehhar, man wen war itteḡḡ^wden?

Sidi inu, SIDI, aqa issiweṛ, man wen war ittneḡba?

⁹Jjem ad ittḡaseṛ aya di řeqsur di Acdud u di řeqsur n temmurt n Miṣra, ini ‘Munem x idurar n Samarya u xzarem anehweṛ ameḡqran di řwest nnes u inni dayes ittwaḡṣaren!’ ¹⁰Nitni war

ssinen mammec i ɣa ggen min iseggeden, issawař SIDI, nitni inni iyarrwen leunf d tkeccaqt di řeqsur nsen. ¹¹ X uya, ammu i iqqar Sidi inu, SIDI: Ijj n řeedu! Netta ittenneđ i temmurt *marra* ! Ad issehwa jjehd nnem u řeqsur nnem ad ttwakeccden. ¹² Ammu i iqqar SIDI ‘Am ifekk ijj n umeksaw tnayen n iđaren niy ijj n yixef n umezzuy zeg uqemmum n wayrad, ammu i ɣa ttwas-snejmen ayt n Israyil, inni *i din* ittyiman di Samarya x teymart n qama u x yict n tzerbiyyet zi Dimacq ggin tt x yict n řemřarbet.’

¹³ Sřem *aya* u tcehdem di taddart n Yaecub, *ammu i* issawař Sidi inu, SIDI, AREBBI n řeeskarat.

¹⁴ Minzi deg wass nni di ɣa xeřfey ixetřan n Israyil, ad ssiwdey *ewwed* axeřeř x ieařaren n Bayt-Il u ad ttwaqeđeen waccawen n ueařtar, ad wđan ɣar temmurt. ¹⁵ Necc ad hedmey tazeddiyt n tgarst d tzeddiyt n unebdu u tudrin n řeaj ad ttwaqđant, u ařtas n tudrin ad ttwardęgent, *ammu i* issawař SIDI.”

4 ¹ Sřent, awař-a, *a* tifunasin n Bacan nni *iđan* x wedrar n Samarya, tinni iřeřřaren imudrusen, tinni ieffsen x imezřađ, tinni iqqaren i aytbab nsen ‘Awyem-dd *ca ařami* i ɣa nessesu.’ ² Sidi inu, SIDI, iijuř s tqedast nnes, aqa ad xakent dd-kken wussan , ad kennint kksen s iyantcuten u min zyakent iqqimen s tšenarin n iseřman. ³ Kennint ad teffyent zi tizzeyyin n řehyuđ, kuř ict n temyart nican ɣar ztat. Kennint ad ttwassekkent ɣar Harmun, *ammu i* issawař SIDI.

⁴ Asem-dd ɣar Bayt-Il u eeddam, *asem-dd ɣar* Jiljal u arnim deg ieeddiyyen nwem. Awyem-dd tiyarsa nwem kuř řřbeđ d řeecur nwem ict n twařa di třata n wussan. ⁵ Sbeřxar ict n tewhibt n uqadi s weyrum ak-d wentun u řayam *mařend ad qeddmn* tiwhibin s řxađar, barrřem zzayes, mařar ammu i d awem itteejib, *a* ayt n Israyil, *ammu i* issawař Sidi inu, SIDI.

Israyil war iwc taynit i řečřamat i izwaren i řřukm

⁶ Eawed necc jjiy awem tazdugi n teymas di marra tineddam nwem u tuqřič n weyrum di marra imucan nwem *mani tzeddyem*. *Qae amenni maca kenniw war dd-tedwiřem ɣari*, issawař SIDI.

⁷ Necc sbeddey xawem anzar umi din *ead* třata n iyuren ař tmeyra u necc ggiy ad iwwet wenzar x ict n tendint, *maca* di tendint nneđni war ggiy ad iwwet wenzar. Ijj n yeyyar immewc as wenzar u iyyar nneđni i x war iwti wenzar, innzey. ⁸ Tnayen, třata n tneddam uyurent ttenhez-zant ɣar ict n tendint nneđni mařend ad swent aman, *maca* nitenti war jjiwnt ca. *Qae amenni maca kenniw war dd-tedwiřem ɣari*

⁹ Necc wtiy kenniw s *imendi* ittwassemđen *zeg usemmiđ*, s jiriřect n tcejart. Iřwicen nwem d tzayarin nwem d wurtan nwem d izemmuren nwem aqa icca iten bu-weqđee. *Qae amenni maca kenniw war dd-tedwiřem ɣari*, issawař SIDI.

¹⁰ Necc ssekkey-dd jarawem ttaeun, amecnaw di Miřra. Necc nyiy iřudriyen nwem s ssif, iysan nwem nedhey ten ɣar tmeřbast u arriy arriřet n řeeskarat nwem ad tgaeeed ař anzaren nwem. *Qae amenni maca kenniw war dd-tedwiřem ɣari*, issawař SIDI.

¹¹ Necc sseņeřbey kenniw am mammec tuya issneqřab AREBBI Sadum d Eamurra. Tuya-kenniw amecnaw ijj n ukeccuđ di tmessi nni dd-ittwaqeřeen zeg *uřaduq n* tmessi. *Qae amenni maca kenniw war dd-tedwiřem ɣari*, issawař SIDI.

¹² X uyenni necc ad ac ggey aya, *a* Israyil! Minzi necc ad ac ggey man aya, řezzem *ixef nnek*, *a* Israyil, mařend ad temmeřqid ak-d AREBBI nnek. ¹³ Mařar xzar, d netta i ikewwnen idurar u itteja-dd ašemmiđ u isscan min di ittxarreř, d wenni ittarran ateffu n řřař d tağest u iggur tiwa i řegudi n temmurt, aqa ‘SIDI, AREBBI n řeeskarat’ d isem nnes.

Acetci n SIDI x Israyil

5¹ Šřem awař-a nni i xawem ssekkareŷ, ijj n yezři n ugejdur, *a* taddart n Israyil.

²“Aqa tewđa teezarect Israyil, war tettekkar ead.
Nettat temmenđar yar temmurt nnes,
war din uřa d ijj i tt ęa issbedden.”

³ Maęar ammu i iqqar Sidi inu SIDI “Tandint nni i ęa iffęen s wařef, ad as tceřę mya, u tenni i ęa iffęen s mya, ad as tceřę eecra i taddart n Israyil.”

⁴ Maęar ammu i iqqar SIDI, ęar taddart n Israyil “Arzum xafi, xenni ad teddarem!”

⁵ War tarezzfem Bayt-Il u war dd-tettisem ęar Jiljal u war eeddum x Bi’r-Sebea, minzi s tidett Jiljal ad ittwanđeh d lmenfa u Bayt-Il ad tettwabeřęeř. ⁶ Arzum x SIDI, xenni ad teddarem, ģima netta war ittidif ęar taddart n Yusuf am ict n tmesi ittetten u war din ittiři uřa d ijj maĥend ad *tt* issexsi di tęwee n Bayt-Il.

⁷ *Axeyyeb i* yenni ittarran řęeqq ęar cciĥ u inni isshekk^wan tasegda ęar temmurt. ⁸ Netta d wenni iggin Ipliyaden d Uriyun d wenni ittarran tiři n řmewt d ateffu n řĥař uřa d ass *ittarran t* d ģiřet, wenni ittřayan i waman n řebĥar u issfaręę iten tiwa i temmurt: aqa SIDI d isem nnes. ⁹ Igga ad dd-yas wareddeę *am wassam* x wenni ijehden u *yarra* areddeę *ad dd-yas* x lqelea. ¹⁰ Nitni carrhen wenni iddafaeen x řęeqq di tewwart *n tendint* u nitni tteiffan wenni issawařen nican. ¹¹ X uya, minzi kenniw taeffsem x umuřřiř u tkessim as řeeur n imendi: *waxxa* tebnam tudrin nwem s wezru yuydan, war daysent tzeddęem, *waxxa* řezum tizayarin cnant, war zwaysent tsessem binu. ¹² Maęar necc sney ařęas n ieeddiyyen nwem u aqa ddnub nwem ssegg^waden. Nitni ĥeřşaren amsegged, tteřęfen tmenyat n řęecc u earren imezřad ęar barra di tewwart *n tendint*. ¹³ X uyenni ad isseyd umięis di řweqt nni, maęar ad tiři d ict n řweqt d taeffant.

¹⁴ Arzum min iřebĥen, war ięi min ieffnen, xenni ad kidwem yiři SIDI, AREBBI n řeeskarat, am mammeč *t* teqqarem kenniw. ¹⁵ Carhem min ieffnen, texsem min iřebĥen u smetnem řęeqq di tewwart *n tendint*. Ad taę ad iĥinn SIDI, AREBBI n řeeskarat x min iqqimen n Yusuf. ¹⁶ X uyenni, ammu i issaweř SIDI, AREBBI n řeeskarat, Sidi inu: Di marra izuray ad tiři tųuyyit n wecđan u di marra zznaci ad inin ‘Ayyaw! Ayyaw!’ u nitni ad řayan x ufeęaĥ maĥend ad icđen u x yenni issnen izřan s ięejduren maĥend ad sųuyyen s wecđan. ¹⁷ Di marra *iĥwicen nwem n* tzayart *ad din tiři* tųuyyit n wecđan, maęar necc ad cuęeę di řwest nnek”, iqqar SIDI.

¹⁸ Ayyaw i yenni ittmezren deg wass n SIDI! Min ęarwem i ęa yiři wass n SIDI? *Ad yiři* d taęest, war tettiři d tafawt. ¹⁹ *Ad yiři* amecnaw ca n yijj i yarewřen zeg wayrad, xenni immeręa t ddub nię amecnaw ca n yijj i yudfen ęar taddart, ieammed s ufus nnes x řĥid, xenni izeeř it ijj n ufięar. ²⁰ *Ma* war ittiři ass n SIDI d taęest u war ięi d tfawt? Tęřam u war *din* uřa d ict n jįurret n tfawt?

²¹ “Necc carrheę, eiffęę uraren nwem u war ttexseę ad cemmeę imuniten nwem ifarzen.

²² Maęar waxxa kenniw tiwym ayi-d tięarša n wecmađ d tewhibin *n řęięet*, necc war xasant areřęię ca u necc war xezzareę *walu* ęar tewhibt n řehna n řmař iřebĥen. ²³ Siggeę xafi ddriř n izřan nnek u war xseę ad sřęę řĥess n lĥarpat nnek. ²⁴ Ejj řĥukm ad icexxar am waman u tsegda am yijj n yeęzar issizřen řebda.”

²⁵ “Ma tiwym ayi-dd tiyarša d tewhibt *n řyigēt* di řexřa arebein n isegg^wusa, *a* taddart n Israyil?

²⁶ Kenniw tarbum iqiđan n ujeđid nwem d uđar *i xeftuya* ttbeddan řexyařat nwem, *i* yetri n ireb-biten nwem, inni i teggim i yixef nwem.

²⁷ Necc ad kenniw ssnedhey di lmenfa, ayirin i Dimacq”, *ammu i* iqqar SIDI, AREBBI n řeeskarat, aqa d wa d isem nnes.

6¹ Ayyaw i yenni war di yeđi bu wemnus di Sihyun d yenni umi ittyiř aqa-ten di řaman x wedrar n Samarya, imcennēen n umezwaru jar řegnus. Nitni ttasen-dd řarsen, *marra* taddart n Israyil.

² Edum řar Kalna u txezzarem *mammec teđa!* Uyurem ssenni řar řamat u hwam-dd řar Jat n Ifilistiniyyen. Ma nitni řsen zi tgeldawin-a niy tammurt nsen d tameqqrant x temmurt nwem? .

³ Kenniw inni issbeēeden ass aeuffan řar zzat nwem *maca* tessqarrabem řkuřsi n leunf.⁴ inni i *din* ittezzřen x qamat n řeaj uca tteřřiren x řemřarbat u ttetten izmaren n řřimart uřa d iēejmiyyen zi řwest n řkuri, ⁵ inni i *din* i řennjen amenni waha řar řęa n lharpa, am dd ssuffřen *ēřam kuř n* izřan s dduzan n lmusiqa, amecnaw *t igga* Dawud, ⁶ inni issessen binu zi řřawyat n urucci uca dehnnen ixef nsen s řemxeyyar n zzeet u war ttarran taynit i trezzit n Yusuf. ⁷ X uya, řexxu nitni ad uyuren di lmenfa řar uzeđif n imenfiyyen uca ittwaqđa ddriz n uyuyyi n yenni i *din* ittezzřen.

⁸ Sidi inu, SIDI ijuđ s yixef nnes, *ammu i* issawař SIDI, AREBBI n řeeskarat “Necc eiffeř nřfaxet n Yaēqub u carrhey řeřsur nnes. X uyenni ad sellmeř tandint d marra min dayes.” ⁹ Ad immsar aqa qqimen ēcra n iryazen di taddart d ict uca *xenni* ad mmten nitni. ¹⁰ *Mařa* ad t iki s eemmis niy wenni i t ya inēdren řima ad issuffey arrimet zi taddart u *xenni* ad yini i wenni *ead* řar daxeř di taddart ‘Ma aqa din řarek ead ktar?’ u xenni ad yini wenneđni ‘Uřa d iji!’ *xenni ad yarni* ad yini ‘Sqar, minzi ittxeřša war nettidar isem n SIDI.’

¹¹ Mařar xzar, SIDI ittamar uca netta ad iwwet taddart tameqqrant ař ya tedweř d řřirbet u taddart tamezyant *ad tedweř* d iceđiqen.

¹² Ma ad tazzřen iysan x řeřruf? Ma ad t carzen s ifunasen? Kenniw maca tarrim řęeqq d izi u řyigēt n tsegda tarrim tt d cciħ. ¹³ *Kenniw* inni ifarrřen zi min war iđin, inni iqqaren “Ma war neřřif accawen s jjeħd nney?” ¹⁴ Mařar xzar, *a* taddart n Israyil, necc ad dd-ssekkarey ijj n řgens đidd nwem, *ammu i* issawař SIDI, AREBBI n řeeskarat. Nitni ad kenniw řřaren zi mani ittadfen *iwdan* řar řamat ař teřzart n řewđa.

Tameřriwt tmezwarut: iburexsen

7¹ Man aya isscen ayi *tt* Sidi inu, SIDI!

Xzar, netta igga iburexsen umi tuřa řeřtic aneggar ibedda ad issuffey. Xzar, tuřa-t d řeřtic aneggar awarni mma řetcen řeřtic i ujeđid. ² Immsar, umi kemmřen nitni zi macca n uyemmyu aziza n temmurt, necc nniy “Sidi inu, *a* SIDI, sameħ maca! Mammec i řa izemmar Yaēqub ad iqqim ad ibedd, aqa netta d amezyani!” ³ *Xenni* indem SIDI x man aya. “War ittiři!” inna SIDI.

Tameřriwt wiss tnayen: timessi ihellken

⁴ Man aya isscen ayi *tt* Sidi inu, SIDI.

Xzar, Sidi inu, SIDI, iřaya-dd i umenři s tmessi uca *timessi* tecca aman imeqqrannen yuđřen u

6:2 ‘tigeldawin-a’ - ixs ad yini Israyil d Yahuda.

6:4 ‘amwa’ - niy ‘ayenduz’ niy ‘yuggu’.

ggur ad tecc *uřa d* tasyart *n řwart*.⁵ Necc nniy “Sidi inu, *a* SIDI, sbedd maca! Mammec i ya yegg Yaεqub ad iqqim ibedd, aqa netta d amezyan!”⁶ *Xenni* indem SIDI x man aya. “War ittiři!” inna SIDI.

Tamezriwt wiss třata: plumu n řhiđ

⁷ Man aya isscen ayi *tt*:

Xzar, Sidi inu ibedd x yijj n řhiđ i ittwagg s plumu u ijj n plumu tuřa deg ufus nnes.⁸ Inna ayi SIDI “Min tettwarid cek, εamus?” Necc nniy “Ijj n plumu!” *Řexdenni* inna SIDI “Xzar necc ad arrey plumu inu di řwest n řgens n Israyil. Necc war xas εedduy εad!⁹ Řegeudi n Iřhaq ad ttwareddęent u tizawiyyin iqeddsen n Israyil ad dewřent d řxirbet u necc ad kkarrey x taddart n Yarubeam s ssif.”

Ajeđid Amařya ixs ad yazzeř x Amus zi temmurt

¹⁰ *Řexdenni* issekk Amařya, akehhan di Bayt-Il, *ijjen* řar Yarubeam, ajeđid n Israyil, inna “εamus igga ijj n řeahd đidd i cek, di řwest n taddart n Israyil. Tammurt war tzemmar ad teksi awařen nnes.¹¹ Mařar ammu i iqqar εamus ‘Yarubeam ad ittwaney s ssif u Israyil ad ittwandeh řar lmenfa, ad t ssigg^wεjen x wudem n temmurt nnes.’ ”¹² *Xenni* inna Amařya i εamus “A cek, amwařaw, ruř, arweř řar temmurt n Yahuda! Ecc dinni ayrum u nabb dinni!¹³ Di Bayt-Il *maca* war tzemmaređ ad tennabbed εad, minzi nettat d zzawect iqeddsen n ujeđid u nettat d taddart n tageldit.”

¹⁴ Yarra-dd εamus, inna i Amařya “Necc war řiy d anabi u necc war řiy d mmis n unabi, maca necc tuřa-yi d bu-řebhayem u d ijjen nni tuřa ireqqden tazart n řexřa.¹⁵ SIDI ikkes ayi zi řar đeffar n řimart u SIDI inna ayi ‘Uyur, nabb i řgens inu Israyil!’¹⁶ *Xenni* řexxu, seř i wawař n SIDI, cek d wenni iqaren ‘War tzemmaređ ad ttabbed đidd i Israyil u ad tessudmed *awař n SIDI* x taddart n Iřhaq!’¹⁷ X uyenni iqqar SIDI ‘Tamyart nnek ad tiři d řqeřba u iřenjiren nnek d yes-sic nnek ad wđan s ssif u tammurt nnek ad tt bđan s blumu n řeebar u cek ad temted deg ict n temmurt texmej u s tidett Israyil ad tetwařteđef di lmenfa barra i temmurt nnes.’ ”

Tamezriwt wiss arebεa: tasuęet s řyięet

¹ Man aya isscen ayi *tt* Sidi inu, SIDI:

8 Xzar, ict n tsuęet dayes řyięet n unebdu.² Netta inna “Min tettwarid cek a εamus?” Necc nniy “Ict n tsuęet dayes řyięet n unebdu!” *Xenni* inna ayi SIDI “Aqa yusa-dd qeřtu x řgens inu Israyil. Necc war xas εedduy εad!³ Deg wass nni ad dewřen izřan n řeqřar d imeřřawen”, issawař Sidi inu, SIDI. Ad iřint ařas n řxecbat di kuř amcan, tinni inđar netta. Seyđ!

Ieřamen imeqqranen n SIDI

⁴ Šrem aya, kenniw inni iřarrđen ameřřuđ u teqđam x imwađeen n temmurt,⁵ am teqqarem “Meřmi ya iεdu uyur n jdid ařami *nzemmar* ad nezzenz imendi? U *meřmi ya iεdu wass n* ssebt ařami *nzemmar* ad narzem tisrafin *n imendi*, řima ad nessemzi *řeebar n* ‘ifa’ u ad nessemřar aciql u ad necmet s řmizanat n řřecc,⁶ ařami *nzemmar* ad nsey imudrusen s *teneacin n* nnuqart uřa d ameřřuđ i tyuya n tsira’, u *am teqqarem* ‘Ad nezzenz icarfa deg wemcan n imendi!’ ”⁷ SIDI ijuę řar nřaxet n Yaεqub “εemmarř ad ttuř timegga nsen!”

⁸ Ma war ttenhezzi temmurt s man aya u ma war ttiřin marra imezday nnes ceđnen? Ma war tettęeeid *temmurt* tmun am yeyzar u ad taři u ad dd-tehwa am yeyzar n Miřra?⁹ “Deg wass nni ad immsar”, issawař Sidi inu, SIDI, “ad arrey tfuct ad teřři deg wezyen n wass u ad sšbareney

tammurt ɣar t̥ha n wass.¹⁰ Necc ad arrey fictat nwem d aɗan d marra izran nwem d izran n iɣejduren u necc ad ggeɣ ijj n warruɗ n weɗan x tbeysa nnek u x kuɗ azeɣif ad ggeɣ tuqec-cart u ad awyey aɗan x *tammurt* am x uyenni n mmis n uqet̥tu nnes ad t ggeɣ am ijj n wass n *imeɗṭawen* imarzagen.”

¹¹ Xzar, ad dd-asen wussan”, issawaɗ Sidi inu, SIDI, “aqa necc ad ssekkey řaz x temmurt, war iɣi řaz n weyrum, war iɣi fad n waman, maca *ijj n ufadi* maħend ad sřen i wawařen n SIDI.¹² *Xenni* ad tteleen zi řebħar ɣar řebħar u zi ccamal ɣar ccarq, ad uyuren ssa d ssa maħend ad arzun x wawařen n SIDI, *maca* war t tifen.¹³ Deg wass nni ad ɣacant teeziariyyin nni icnan uřa d iħudriyyen s ufadi,¹⁴ inni *i din* ittjaɣan ɣar umarwas n Samarya, qqaren ‘S tidett am iddar AREBBI, a Dan, u am iddar webrid ɣar Bi’r-Sebea!’, nitni ad wdan, war ttekkaren ead!”

Tamezriwt wiss xemsa: řħukm aneggaru

9¹ Necc zriɣ Sidi inu ibedd ɣar uealɗar, inna “Wwet azeɣif *n upilar, ařami* i ɣa arjijent tnebdatin u arz aya d tiwetwiten x uzeɣif nsen marra u min zzaysen iqqimen, ad t nɣey s ssif. War zzaysen ittrikk^{wi} uřa d ijj n umarwaɗ u uřa d ijj wenni inejjmen, ad ittwarekk.² Waxxa nitni neqqcen ařami *iwden ɣar* tmesi n řaxart, afus inu ad ten ssenni yawi, u waxxa nitni gaeeaden ɣar ujenna, necc ad ten dd ssenni ssehwiɣ,³ waxxa nitni ssuffaren ixef nsen x tqiccat n *wedrar n* Karmil, necc ad arzuɣ u ad ten dd-awyey ssenni u waxxa nitni ssuffaren ixef nsen ztat i tiṭṭawin inu x tisi n řebħar, xenni necc ad weřsiɣ ijj n ufiɣar maħend ad ten izعف,⁴ u waxxa nitni uyuren di tmeħbast ztat i wudem n řeedyan nsen, necc ad weřsiɣ ssenni ssif maħend ad ten iney. Necc ad xasen ndareɣ tiṭṭ inu i řɣar, war iɣi i řxar.⁵ Sidi inu, SIDI n řeeskarat, netta d wenni itħadan tammurt, *ařami* tenhezz u marra imezday nnes ceɗnen. Tettgaeeed tmun am *weyzar n* Nil uca tettaři thekk^{wi} am Nil n Miřra.

⁶ Netta d wenni ibennan ixemmanen nnes sennej deg ujenna u ittegg řqubbet nnes x temmurt, netta d wenni i ittřayan i waman n řebħar uca ittfareɣ iten x wudem n temmurt, SIDI d isem nnes.

⁷ Ma kenniw war teğim inu amecnaw ayt n Kuc, *a* ayt n Israyil?, issawaɗ SIDI. Ma necc war dd-suffeyɣ Israyil zi Miřra u Ifilistiɗniyyen zi Kaftur u Aram zi Qir?

⁸ Xzarem, tiṭṭawin n Sidi inu, SIDI, aqa-tent d̥idd i tgeldit tamednubt. Necc ad tt teħħiɣ zeg wudem n temmurt. Necc maca war tteħħiɣ marra taddart n Yaequb, issawaɗ SIDI.⁹ Maɣar xzarem, necc ad umureɣ u ad zzeřzey taddart n Israyil jar marra řegnus, am mammec zzeřzen zzariet deg ijj n bu-siyyar u war tweṭṭi uřa d ict n tħebbuct ɣar temmurt.¹⁰ Marra imednab n řgens inu ad ttwayen s ssif, inni iqqaren “Řɣar war d aney iřeqqef ca u war ɣarney dd-ittqarrib ca zi marra iɣezdisen.

¹¹ Deg wass nni ad ssgaeeɗey eawed taxzant iweṭṭan n Dawud i iwdan u necc ad qqney tizza nnes u min zzayes ittwarehmen, ad t arrey ɣar wemcan nnes u necc ad t bniɣ *eawed*, am deg wussan n weɗar uya.¹² maħend nitni ad warten min iqqimen zi Idum d marra řegnus i x ittwareh s yišem inu, issawaɗ SIDI wenni itteggan marra aya.¹³ Xzarem, ad dd-asen wussan, issawaɗ SIDI, aqa wenni icarrzen ad xas dd-iħart wenni imejjaren u wenni iřebbzen aɗiř s iɗaren *ad xas dd-iħart* wenni isswiẓẓden *fus ak-d* zzariet uca idurar ad ttucuren s binu d marra tiwririn ad ssefiyent.¹⁴ Necc ad sbeeeɗey tameħbast x řgens inu Israyil u nitni ad bnan eawed tineddam i tuɣa ittwarehmen u ad daysent zeddyen u nitni ad zzun iħwicen n tziyart u ad zzaysen swen binu, ad ggen tibħirin ad ccen řyiğet nnes.

¹⁵ Necc ad ten zzuɣ di temmurt nsen u eemmarş ead ad ttwareřen zi temmurt nsen nni i d asen wciɣ, issawaɗ SIDI, AREBBI nnek.”

ƐUBADYA

Nnubuwa x Idum

1¹ Tamezra n Ɛubadya.

Ammu i inna Sidi, SIDI, x Idum
“Neccin nesra ijj n řexbar zi SIDI
u ijj n umsekki ittwassekƙ yar řegnus
‘Kkar, jjem aney ad nyewwey, ad nemney!’

² Xzar, necc ggıy cek d amezyan jar řegnus,
cek tettwassehƙared ařtas.

³ Nnfaxet n wuř nnek tecmet i cek,
cek d wenni i din izeddyen deg imucan n udurri jar řsuđar,
di tzeddiyt nnes yuřan,
wenni iqqaren deg wuř nnes

‘Man wen i d ayi ya iyedren yar temmurt?’

⁴ Mařa tesgaeded ixef nnek am ugider
u teggid řeucc nnek jar itran,
necc ad cek dd ssenni ssehwiƙ,
ammu issawař SIDI.

⁵ Mařa udfen-dd yarek iceffaren,
niy ixewwanen s řiřet,
min immsaren ařami cek ssbeƙkamen!
Ma war ttacaren ař řarsen i ya yiři min ikfan?
Mařa usin-dd yarek inni i ya iřeqđen ađiř,
ma war ttejjin min ittwařeqđen awarni asen?

⁶ Mammec i ya arzun di Eisu,
mammec i ya beqqcen řeknuz nnes innufaren!

⁷ Marra iryazen nni iggin ijj n řeahd akidek, earnen cek yar weymir,
iryazen nni tuya akidek iddaren di řehna, cemten cek,
nitni zemwaren xak,
(iryazen nni iccen ayrum akidek, aqa nitni ggin ijj n uyezzim swadday nnek.
‘Aqa netta war yares bu řefhamet.’)

⁸ Ma war ittiři deg wass nni, inna SIDI,
aqa necc ad aređgey imiyisen zi Idum
d řefhamet zeg idurar n Eisu?

⁹ Uřa d ayt bu-teyruđt nnek ad ttwařsaren zi tiggwudi, a Tayman,
řima kuř ijjen zeg idurar n Eisu ad ttwaqedđen s wenřay.

- ¹⁰ Zi ssibbet n leunf x umac Yaequb,
 ad cek tdeř řefđihet
 uca ad tettwakksed i řebda.
- ¹¹ Deg wass i di tuća xas tbedded,
 deg wass i di ibarraniyyen iwyen-dd řeeskar nnes ýar tmeĥbast
 u udfen řbarrani ýar tewwura nnes
 u ndaren taqedduĥt x Urcalim,
 tuća cek am yijjen zwaysen.
- ¹² War d ac ieedeř ad teqqimed txezzared deg wass n umac,
 deg wass n wectab nnes abarcán,
 war tezmired aqa tfarĥed x iĥenjiren n Yahuda,
 deg wass n wareddeġ nsen
 u war tezmired ad tarezmed aqemmum nnek aĥtas
 deg wass n řeĥşaret,
- ¹³ war tezmired ad tadfed ýar tewwart n řgens inu
 deg wass n uhellek nsen
 war d ac ieedeř ad teqqimed txezzared eawed
 deg wass n uhellek nsen
 u war tezmired ad tesswizzđed *ifassen nnek* ýar wagřa nnes
 deg wass n uhellek nnes,
- ¹⁴ war tezmired ad tbedded ýar mani ttmeřqan ibriden
 maĥend ad tettehđid inni yarewřen
 u war tezmired ad tsellmed inni tuća iqqimen ddaren
 deg wass n řeĥşaret.
- ¹⁵ Maýar yudes-dd ass n SIDI x marra řegnus!
 Am teggid cek, ad zzayek ittwagg,
 axeġeş nnek ad dd-idweř x uzeġif nnek.
- ¹⁶ Maýar am mammec teswim kenniw x wedrar inu iqeddsen,
 ammu ad swen marra řegnus řebda,
wah, ad swen ad sekkfen
 u nitni ad dewřen axmi nitni eemmarş war tuća ġan.
- ¹⁷ *Maca* x wedrar n Şihyun ad yiři min inejmen
 u wanita ad yiři d amqeddes
 u *inni n* taddart n Yaequb ad ĥĥfen tasyart nsen.
- ¹⁸ Taddart n Yaequb ad tiři d timessi
 u taddart n Yusuf d aceeaař
 uca taddart n Eisu ad tiři am iyeġ
 u nitni ad asen sscemđen u ad ten ccen,
 ařami war iqqim uřa d ijj iddar di taddart n Eisu,
 maýar SIDI aqa issiweř.

¹⁹Inni n *temmurt* n Ljanub ad ṭṭfen idurar n Eisu d tasɣart
u yenni n Temmurt Iwaɣan ad ṭṭfen *tammurt* n Ifilistiṇiyyen d řwart
wah, nitni ad ṭṭfen iyyar n Ifrayim d yeyyar n Samarya d řwart
u Binyamin ad *iṭṭef* Jilead d řwart}

20 {u imenfiyyen zi řeeskar-a n ayt n Israyil,
ad ṭṭfen *tammurt* n lkenaniyyen d řwart ař řarfat
u imenfiyyen zi Urcalim nni *iġan* di řafarad,
ad ṭṭfen tineddam n *Temmurt* n Ljanub d řwart. .

²¹Imsenjamen ad gaεeden adrar n řihyun,
ħima ad ħakmen adrar n Idum
uca tagelda ad tiři n SIDI.

YUNUS

Tarewřa n Yunus

1 Awař n SIDI yusa-dd ęar Yunus, mmis n Amittay, iqqar ²“Kkar, ruř ęar tendint n Ninwa tameqqrant uca barreř dıdd nnes minzi tuęeffna nsen tgaeęed ař udem inu.”

³*Maca* Yunus ikkar ĥima ad yarweř zeg wudem n SIDI. Netta ihwa ęar *tendint n* Yafa uca yufa *din* ict n tyarrabut ad trař ęar *tendint n* Tarcic. Netta ixęęę ttaman *n usafar* uca inya dayes maĥend ad irah ęar Tarcic, ixs ad iggweř x wudem n SIDI. ⁴*Maca* SIDI issekk-dd ijj n uęemmiđ ijhed x řebřar uca yarni idweř d ict n třaryat d tameqqrant x řebřar ařami eřařař tiweđ ad tarz tyarrabut. ⁵Ggweđen ibeřriyyen uca kuř aryaz issyuyy, ittar ęar arebbi nnes uca nđaren řeqcuse nni di tyarrabut ęar řebřar ĥima ad xas ssneęsen ddqer. Tuya ihwa-dd Yunus maca ęar uęezdis ađeffar n tyarrabut, izzeř din uca itęęę ijj n yiđeř yuęę. ⁶Yusa-dd ęares bab n tyarrabut, inna as “Min tettegged, mayemmi dinni tetteřsed? Kkar d třayid x AREBBI nnek, ad taę AREBBI nnek ad aneę ifekkar ĥima war nęarreq ca.” ⁷Uca kuř aryaz inna i weccir nnes “As-dd, ejj aneę ad nđar taqedduřt, ĥima ad nessen wi i d aneę iggin di nnei-ya.” Nitni nđaren taqedduřt uca tusa-dd tqedduřt deg Yunus.

⁸*Xenni* nnan as “Ini aneę, mayemmi d aneę teřkem nnei-ya? Min teęna řxedmet nnek? Manis dd tusid? Min teęna tammurt nnek u zi man řęens i ęar teqqned?” ⁹Inna asen “Necc d Aeıbrani uca ggweđeę zi SIDI, AREBBI n uęenna, wenni i dd-ixeřqen řebřar d řbar.” ¹⁰Iryazen *nni* ggweđen ařas, nnan as “Min teggid?” Minzi tuęa ssnen, netta yarweř-dd zeg wudem n SIDI, aęa tuęa zeęma issxeřbar iten. ¹¹Uca nnan as “Min zzayek i ęa negg, ĥima ad xaneę ihedden řebřar?” Minzi řebřar tuęa ead yarenni deg uhaji. ¹²Inna asen “Ksim ayi u nđarem ayi di řebřar ĥima ad xawem ihedden řebřar, minzi ssney aęa tařaryat-a tameqqrant i d iwdan xawem di ssibbet inu.” ¹³*Maca* iryazen xsen ad eęqben ęar řbar, maca war d as zemmare n ca, minzi řebřar tuęa ead yarenni xasen ařas s wařas deg uhaji. ¹⁴*Xenni* řayan i SIDI, nnan “A SIDI, war d ttejjı ca ad nettwahellek di ssibbet n řeęmar n weryaz-a uca war d aneę třessbed x idammen imezdagen, minzi cek, a SIDI, teggid min d ac yadnan.” ¹⁵Uca třfen Yunus, nđaren t di řebřar. *Řexdenni* ibedd uhaji n řebřar. ¹⁶Ggweđen iryazen *nni* ařas zi SIDI uca ęaręen ict n tęaręt i SIDI uca waeden lwueđ,

Yunus deg umseřman

2 ¹Issewjed SIDI ijj n wesřem d ameqqran ĥima ad isseyri Yunus uca Yunus ikka třata n wussan deg ueeddis n wesřem. ²Uca ızzuř Yunus i SIDI, AREBBI nnes, zeg ueeddis n wesřem. ³inna

”Zi řeřřaret inu řayiy i SIDI u netta yarra-dd xafi.
Zeg weřwic n řaxart řayiy uca cek tesřid i tmijja inu.

⁴Tuęa tendared ayi cek di řaęay, deg wuř n řebřur uca nnden ayi řemwaj.
Marra zzhir nnek d řemwaj nnek kcent xafi sennej.

⁵Nniy ‘Necc ttwassuffęęę zi ztat i wudem nnek,
iři ad twařiy eawed zzawect n tqeddist nnek.’

⁶Ueřan-dd xafi waman ař řeęmar inu,
řaęay tuęa inned ayi-dd uca arbie n řebřar iřęeq ęar uzeřif inu.

⁷ Hwiγ ɣar izuran n idurar,
ttwabelleen zzekrunat n temmurt xafi sennej, i řebda,
maca cek tessgaæded tudart inu zeg weřfur,
a SIDI, AREBBI inu!

⁸ Umi idewwex řeemar inu dayi, fekkareγ di SIDI
u tažađit inu tgaæded ɣarek, di zzawect n tqeddast nnek.

⁹ Inni ittffen di lařnam ixwan,
semřen di tmexsiwt nsen icewwaren.

¹⁰ Maca necc ad cek řemdeγ s yict n tmijja teccur s uqadi.
Min cek waedey, ad t qeřrey.
Asenjem zi SIDI.”

¹¹ Issiweř SIDI ak-d wesřem uca ieuqq-dd Yunus di řbar.

Ttubet n ayt n Ninwa

3¹ Yusa-dd wawař n SIDI ɣar Yunus i twařat wiss tnayen, iqqar

² “Kkar, ruř ɣar tendint n Ninwa tameqqrant uca barreř asen abarreř nni d ac i ɣa iniy.”

³ Uca ikkar Yunus, iruř ɣar Ninwa eľařsab awař n SIDI. Tuɣa Ninwa d ict n tendint d tameqqrant s wařtas i SIDI, aqa *ittxeřsa* ticři n třata n wussan *i ucuqi*. ⁴ Yudef Yunus tandint ticři n yijj n wass uca ibarreř, iqqar “Awarni i arebein n wussan ad tettwaneqřeb *tendint n Ninwa*.” ⁵ Iryazen n Ninwa umnen di AREBBI uca barrřen s yijj n uzummi uca arđen arruđ n txuncay, zeg umeqqrar ař amezyan jarasen. ⁶ Yiweđ wawař uřa ɣar ujeđid n Ninwa uca ikkar zi řkursi n řearc nnes, ikkes xas arruđ nnes igellden uca issdurri ixef nnes s yict n txancet uca iqqim x yiřyed.

⁷ X řumur n ujeđid *jmie ak-d* ayt n ccurfa ggın ad barrřen di Ninwa, qqaren “War ttejjim bnađem d řmař uřa d řebhimet d uřuři ad iqqas ca, war ten ttejjim ad hđan uřa ad swen. ⁸ Jjem ad yarđ bnađem d řmař tixuncay *n wecđan* uca jjem ten ad sřuyyen s sjeħd ɣar AREBBI uca ad itub kuř ijj zeg webrid nnes aeėffan u zi leunf *i yumsen* ɣar ifassen nnes. ⁹ Ad taγ ad indem AREBBI uca ad itub uca ad ibeėeed x řħaduq n lyađab nnes řima war nettwathellik ca.”

¹⁰ Uca izra AREBBI min ggın, aqa tuben x webrid nsen aeėffan uca indem AREBBI x řřar nni tuya inna ad kisen igg uca war t iggi ca.

SIDI iwebbex i Yuna

4¹ Man aya tuya d *ict n tmesřact* d taėeffant ař řřarf i Yunus uca thaj tefqeħt nnes. ² Izzuđ i SIDI, inna “A SIDI, ma war nniγ ammu umi d ayi tuya di temmurt inu? X man aya nwiγ ad arewřey ɣar Tarcic minzi necc sseney belli cek d ijj n AREBBI d ařnin d ařnim, ɣarek ttasie n řxađar d tmexsiwt icewwaren tameqqrant uca tnedmed ad tegged řřar. ³ *Xenni* řexxu, a SIDI, kkess zzayi řeemar inu, minzi ittban ayi belli řmewt inu řsen zi tudart inu.” ⁴ Inna SIDI “Ma tecna umi txeγyqed ammu?”

⁵ Ifeřey Yunus zi tendint uca iruř iqqim di jjiħet n ccarq n tendint mani igga i yixef nnes taseqqaft n ifetwan uca iqqim swadday nnes di tiři maħend ad iřar min i ɣa immsaren i tendint.

⁶ Tuya SIDI AREBBI issewjed ict n tcejart n řeėjeb uca igga ad teyma tueřa x Yunus řima ad tiři d tiři x uzeđif nnes u řima ad ikkess uxeyyeq nnes. Uca ifarř Yunus ař řřarřf x tcejart-a n řeėj

2:8 ‘dayi’ - s Teibranit ‘xafi’.

3:7 ‘ayt n ccurfa’ - niy ‘ayt n tařifet’.

eb.⁷ Maca yar řefjar n twecca issewjed AREBBI ict n tkecca nni tesseřec tacejjart n řeejeb nni uca tuřey.⁸ Ařami dd-tenqar tfuct, immsar belli AREBBI issekk ijj n usemmiđ n ccarqi iřarren uca tewta tfuct azeřif n Yunus ařami idewwex uca netta yarzu ad immet, inna “Minzi ittban ayi belli řmewt inu řsen zi tudart inu.”⁹ *Xenni* inna as AREBBI “Ma tecna umi txeqqed ammu x tcejart-a n řeejeb?” Inna netta “Aqa d řřeř aqa xeyqqey, ař řmewt!”¹⁰ Inna *as* SIDI “Cek tezziřez ac tcejart n řeejeb i umi war txedmed u i umi war tesseymed, d tenni dd-yusin deg yict n řiřet uca tettwahellek deg yict n řiřet.”¹¹ Ma necc war d ayi tezziřez tendint n Ninwa tameqqrant tenni i di iřa ktar zi mya u-icrin-ařaf n iwdan inni war issinen řfarq jar ufus nsen afusi d ufus nsen azeřmađ u sennej i uya *aqā din* ařtas n řebhayem?”

MIXA

Řħukm x Samarya d Urcalim

1¹ Awař n SIDI i dd-yusin ħar Mixa, Amuracti, deg wussan n Yutam d Aħaz d Ĥazaqiya, ijeğiden n Yahuda, *awař* i izra x Samarya d Urcalim.

2² Sřem-dd, marra kenniw, a řegnus,
iřim tfetnem, a *cem*, tammurt d uemmar nnes!
Sidi inu, SIDI, ad yiři d acehhad xawem,
Sidi inu zi zzawect nnes iqeddsen.

3³ Maħar xzarem, SIDI iffey-dd zeg wemcan nnes
u netta ad dd-ihwa u ad iřurf x řegeudi n temmurt.

4⁴ Idurar ad fesyen sadu nnes
u tiyzurin ad ttwabđant

am cmee ztat i wudem n tmessi,
am waman nni dd-ittwafarryen zi teysart.

5⁵ Aya marra *ittemsar* zi ssibbet n uxeřtu n Yaequb
u zi ssibbet n ddnub n taddart n Israyil.

Min iğan d xeřtu n Yaequb?

Ma war iği d Samarya?

U min ħan d řegeudi n Yahuda?

Ma war *teği* d Urcalim?

6⁶ Necc ad arrey Samarya d řxarbet deg iyyar,
d amcan mani i ħa zzun tazayart
u necc ad ndarey izra nnes di teyzurt
u ad earriy x dsusa nnes.

7⁷ Marra řexyarat nnes ineqcen ad ttwaředğent
u marra řmunet nnes n tuqeħbit ad tt ssemçden s tmessi
d marra řexyařat nnes ineqcen ad tent areddğey necc
maħar nettat tyarew itent zi řmunet n řeqħab
u nitenti ad dd-dewřent eawed d řmunet n řeqħab.

Acđan ameqqran n Mixa

8⁸ X uya ad ceđney u ad wtey agejdur,
ad uyurey s řehfa d acaryan,
ad ssmieewey am iceeban
u ad ssyuyyey am yessis n nneama.

9⁹ Maħar iyezzimen nnes neqqen,
maħar *aya* yusa-dd ař Yahuda.
yudef ħar *daxeř* n tewwura n řgens inu,
ħar *daxeř* di Urcalim.

¹⁰ War ttbarrhem ca man aya di Jat,
imeṭṭawen, *lla*, war tettrum.
Di Bayt-Li'afra
necc zuzzarey taeejjact x yixef inu. ¹¹ Edu,
cem tenni izeddyen di Cafir,
d aɛaryan u s řeḥya.
Tenni izeddyen di řanan
war teffey ca.
Tařuyyit n wecđan n Bayt-Ha'ayřil
tekkes zzaywem řeṭṭu nnes.

¹² Mařar tenni izeddyen di Marut
tettqunnuy řar marra tiřemmura di řṭwee n řřar,
minzi aqa ihwa-dd řřar n SIDI
ař tawwart n Urcalim.

¹³ řežzmem iysan n tazzařa zzat i ukarru,
a cem, tenni izeddyen di Laxic!
Nettat d beṭṭu n ddenb
n yeęis n řihyun,
mařar dayek ttwafen ixetřan n Israyil.

¹⁴ X uyenni ewc ariyaluten n umsebđi
i Muracat-Jat!
Tudrin n Akzib ad dd-dewřent d řyecc i ijeęiden n Israyil.

¹⁵ Eawed necc ad am dd-awyey řřwart n yisem,
a cem tenni izeddyen di Marica!
Aeuięi n Israyil
ad dd-yas ař řar Eadullam.

¹⁶ Egg ixef nnem d taqeccart u řeff i ixef nnem
di ssibbet n iřenjiren nnem ieiżzen.
Arr taqeccart nnem d tameqqrant amecnaw agider,
minzi ttwawyen nitni zzayem řar tmeḥbast.

ieřamen i Israyil u i řřukkam nnes

2 ¹ Uct x yenni ittxemmamen di řmuesiyyet
u x *yenni* ittxemmamen di řřar di qamat nsen.
řar uteffu n řřbeḥ ad t ggen,
mařar afus nsen *dayes* ařas n tżemmar.

² Nitni mmezřen deg iyyaren uca tkeccđen ten eawed
u tudrin, tteṭṭfen tent.
Ammu i ggin nitni s řexcunet i weryaz ijehden u i taddart nnes,
wah, i kuř aryaz d tesyart nnes.

³ X uyenni, inna SIDI

“Xzar, necc twenniḡ ijj n řḡar x twacunt-a,
i zi war tzemmarem ad tjebdem irawen nwem,
u i zi war tzemmarem ad tuyurem s ueffar,
mayar ad tiři d ict n řweqt d taeeffant.

⁴ Deg wass nni ad xawem ssgæeden ijj n lmatal
u ad yennjen ijj n yezri n wecđan am ttetcan
u ad inin “Neccin nettwareddeḡ qae!
Netta yarra tasyart n řgens inu yar *wenneđni*.
Mammec tt iksi zzayi.

Netta iwca iyyaren nney i wenni dd-iffyen zeg webrid!”

⁵ X uyenni war yarek ittiři uđa d ijjen, wenni i ya inđaren afiřu (n řeqyas di tesyart deg wegraw n řgens n SIDI).

⁶ “War ssuffuyem awař *ammu* s ukuffu!”, *ammu* i ssawařen nitni am ssuffuyen kuffu.

”X man aya war zemmarem nitni ad ssuffyən awař s ukuffu!”

Ammu i ya tiři řefđiřet war tettwakkess!

⁷ A *kenniw* taddart n Yaequb, ma izemmar ad ittwanna aya?

‘Ma ijja ca Arruh n SIDI war t iggi?’

niy ‘Ma tina d timegga nnes?’

Ma war tteggem wawařen inu řxar

i yenni igguren s tsegda?

⁸ *Maca ead* idennađ ikkar řgens inu am yijj n řeedu.

Teksim arruđ d upartessu zeg imsebriden iqeffen
amecnaw zeg inni dd-ıeeqben zeg umenyi.

⁹ *Kenniw* tessuffuyem timyarin n řgens inu
zi taddart nsent icizzen.

Iřenjiren nnes tekksem asen *kenniw*,

talwizt inu i řebda.

¹⁰ Kkarem u agg^wejem,

minzi wa war iđi d amcan n arrařet,

mayar aqa *tammurt* tettwassexmej, ad tawi areddeḡ

u *man aya* s yijj n umeddur war icnin.

¹¹ Mařa ca n yijj iđeffar asemmiđ u iqqar ixarriqen, *uca iqqar* }
{‘Necc ad ac ssuffyey awařen s ukuffu di tťwee n binu d ccrab!’
aqa netta *xenni* d *unabi* n řgens nni issuffuyen awařen s ukuffu.

¹² S tidett, a Yaequb, necc ad cek ksiy řari qae,
nican necc ad ssmuney min iqqimen zi Israyil.

Ad ten ssmuney am wuđi n Bucra,
am ict n třimart di řwest n trekkwast.

Ad din yiři ijj n ueurric n iwdan.

¹³ Amfeřeq ad izwar zzat i wudem nsen,
nitni ad feřqen u ad edun x tewwart
u ad zzayes dd-ffyen.

Ajeđid nsen ad izwar zzat i uyembub nsen
u SIDI yar uzeđif nsen.

Řhukkam d inabiyen n Israyil tfecřen

3¹ Uca xenni nniy necc

Sřem xenni, izeğifen n Yaequb
u kenniw, řhukkam n taddart n Israyil!
Ma war ittxeşşi i kenniw ad tessnem tasyart?

² Nitni carhen min icnan
u ttxsen min iğan d aeffan!
Nitni kksen asen tiřmect
uřa d aysum x ixsan nsen.

³ Wah, aqa-ten d yenni ittetten aysum n řgens inu
uca kksen asen tiřmect
u ttarezğan ixsan nsen.
Nitni tbezzaen ten am di marmita, am weysum deg uřenjir.

⁴ Xenni ad řayan ġar SIDI,
maca netta war xasen dd-ittarri ca.
Ejj it ad xasen innuffar ayembub nnes di řweqt nni
zi ssibbet n řyar i iggin.

⁵ Ammu i inna SIDI i inabiyen
inni ittyarran řgens inu,
inni mintřa ġarsen ead min di i ġa zeefen s teymas nsen, ad řayan 'Řehnal',
maca ðidd n wenni war d asen ittegg walu deg uqemmum nsen,
ad xas qeddsen ijj n umenyi.

⁶ X uyenni ad xawem dd-tewđa ġiřet břa tamezriwt
u ad xawem dd-iwđa třřam břa tagezzant
uca ad teyři tfuct x inabiyen
u ad ibbarcen wass tiwa nsen.

⁷ Imwařawen ad sseđhan
u igezzanen ad dewřen zewywen s řeħya
u nitni marra ad dřen ccnabar nsen,
minzi twarrit n AREBBI war dd-tettis ca.

⁸ Maca necc ccurey s jjehd
n Arruħ n SIDI
u zi tesyart d teryast,
ħima ad barrħey i Yaequb x xeřtu nnes
u i Israyil x ddenb nnes.

⁹ Sřem xenni ġar man aya, a izeğifen n taddart n Yaequb
u kenniw imeqqranen n taddart n Israyil,
inni icarřen azref
u ssfarrayen marra min iğan iseggem,

¹⁰ inni ibennan řihyun s idammen
u Urcalim s řyecc.

¹¹ Izeğifen nnes teřfen arrecwet
u ikehhanen nnes sseřmaden i řmunet

u ikehhanen nnes ad gezznen i ttmenyat.
Aqa nitni ttcařen x SIDI umi qqaren
Ma war iği SIDI di řwest nney?
War d aney iřeqqef řyar.
¹² X uya, aqa-tt zzaywem
aqa ad carzen Sihyun am ijj n yeyyar
u Urcalim ad tedweř d ict n řxarbet
u adrar n taddart-a d řęeudi n wezřar.

Tageldit i d řa yasen n SIDI zi Sihyun

4¹ Yar uneggar n wussan ad immsar,
aqa adrar n taddart n SIDI ad ibedd imten
x tqiccet n idurar.

Ad yiři yueřa x tewririn
uca řęgnus ad řares dd-azzřen.

² Ařřas n řęgnus ad gaęeden, ad inin
“Jjem aney ad ngaeęed řar wedrar n SIDI
u řar taddart n AREBBI n Yaequb,
řima ad aney isseřmed zeg ibriden nnes
u ad nuyur neccin deg imesraq nnes,
minzi zi řihyun ad dd-teffey ccariaęa
u awař n SIDI zi Urcalim.

³ Netta ggur ad icarreh řęeqq jar řęgnus imyaren
u ad iseggem řęgnus nni řar iğa tizemmar timeqqranin, uřa d řęgnus igg^węjen.
Nitni ad ggen řesyuf nsen d imiyrar
u fritcat nsen d řemwas n wezřar.
War issgięeid uřa d ijj n řęgens ead ssif x wenneđni
u nitni war řemmden ead amenyi.

⁴ Nitni ad qqimen, kuř ijj sadu tzayart nnes u sadu wartu n tazart nnes,
uca uřa d ijjen mma ad *ten* issnexreę,
mařar aqemmmum n SIDI n řęeskarat aqa inna t.

⁵ Minzi marra řęgnus ad uyuren,
kuř ijj zzaýsen deg yisem n arebbi nnes,
maca neccin ad nuyur deg yisem n SIDI, AREBBI nney,
i řebda qaę.

SIDI ad issenjem Sihyun

⁶ Deg wass nni, issawař SIDI,
necc ad yarweř min iqeđđhen
u ad řari ssmuney min x uzzřen
u wi di ggiy necc řyar.

⁷ Min iqeđđhen ad t ggey d řbaqi
uřa min ittwaęarnnen řar řagğ^waj řar ijj n řęgens s tzemmar d tameqqrant

3:12 ‘azyar’ - niy ‘řyabet’ niy ‘tazgant’.

uca SIDI ad xasen yiři d ajeğid x wedrar n Şihyun,
zi řexxu ař řebda.

⁸ I cem, Migdal-İidr,
cem, tawrirt n yeğis n Şihyun!
ad yarem dd-tas,
wah, ad yarem dd-tas řehkamet tenni i tuya iğan deg umezwaru,
tageldit n yeğis n Urcalim.

⁹ Řexxu maca, mayemmi tesyuyyud ammu s jjehd?
Ma war yarem iği ujeğid?
Ma ittawahellek umcawar nnem,
aqa iřtef i cem řehriq am n yict n temyart ittarwen?

¹⁰ Ynes u teebbzed, cem yeğis n Sihyun,
am ict n temyart ittarwen.
Mağar waxxa řexxu ad teffyed zi tendint,
ad tzedyed deg iyyar
uca ad dd-tased ař Babil,
maca din ad tnejmed,
dinni ad cem ifekk SIDI zeg ufus n řeedyan nnem.

¹¹ Řexxu maca munen xak ařtas n řegnus.
Nitni qqaren 'Nettat ad tettwaεarra!'
Tiřtawin nney ad zarent Şihyun.

¹² Nitni war ssinen
inwayen n SIDI
u war fehmen ca ccwar nnes!
Mağar netta iksi ten yares am tqebbiđin n imendi deg unedrar. .

¹³ Kkar, tessarewted,
a cem, yeğis n Şihyun,
mağar nnec ad am arrey yicc nnem d uzzař
u ad am ggey ticedyin nnem zi nnhas
u cem ad řebzed ařtas n řegnus
u necc ad ħarrmeğ takeccađt nsen marra i SIDI
uřa d agřa nsen i Sidi n marra tammurt.

¹⁴ Řexxu, řehmem-dd zzat ijj d wenneđni, cem yeğis n ijj n bandiyya n ixewwanen!
Netta ad aney iřřar.
Nitni ad ccaten řqađi n İsrayil
x uqabsi s ijj n uemud.

Řĥakem wenni i ya dd-ixeřqen di Bayt-Lahm

5¹ U cem, Bayt-Lahm İfrata,
Waxxa cem d tamezyant ařami war tzemmed ad tiřid jar řuřuf n Yahuda,
aqa zaywem i dd i ya iffey netta i necc
mağend ad yiři d řĥakem di İsrayil.

Abani nnes aqa-t zi meċař uya,
zeg wussan n řebda.

² X uyenni netta ad ten isellem ař řweqt nni,
aqa tenni i ya yarwen, aqa turu-dd.
Xenni ad dd-idweř řbaqi n yaytmas,
jmie ak-d iħenjiren n Israyil.

³ Netta ad ibedd *dinni* uca ad yarwes di jjeħd n SIDI,
di řueřa n yisem n SIDI, AREBBI nnes.
Nitni ad zedyen *dinni*, mayar netta ad yiři d ameqqran
ař ineggura n temmurt. .

⁴ Wanita ad yiři d řehna.

Xmi dd i ya yas Accur ħar temmurt nney
u xmi i ya yadef di řeqsur nney
xenni ad as nesseřqa seba n imeksawen
d tmenya n řħukkam zi midden.

⁵ Nitni ad ħdan x temmurt n Accur s ssif
u tammurt n Nimrud di tewwura nnes.
Ammu netta ad aneħ issenjem zeg *ufus* n Accur,
xmi i dd ya yas ħar temmurt nney
u xmi i ya yadef udem n temmurt nney.

Řbaqi nni i ya innejmen

⁶ Řbaqi n Yaequb ad yiři di řwest n řegnus,
amecnaw nnda n SIDI,
amecnaw tiddumin x wefsu aziza,
wenni war ixezzaren ħar ijj n weryaz
u war ittrijin tarwa n bnađem.

⁷ Řbaqi n Yaequb ad yiři jar řegnus,
di řwest n řegnus,
amecnaw ijj n weyrad jar řmar n yezħar,
amecnaw ijj n weyrad d amezyan jar tħimirin n wuđi,
wenni, xmi i ya iedu,
ieeffes u ittcarrag
uca war din uřa d ijj i ya ifekken. .

⁸ Afus nnek ad yiři ittassgaeed sennej i yenni i cek iħeřşaren
uca marra řeedyan nnek ad ttwamħan.

⁹ Ad immsar deg wass nni, *ammu* issawař SIDI,
aqa necc ad teħħiħ iysan nnek zi řwest nnek
u ad sshellkey ikarruten nnek.

¹⁰ Ad mħiħ tineddam zi temmurt nnek
u ad hedmey marra lburjat nnek.

¹¹ Necc ad qeđeey taseħħart nnek zeg *ufus* nmem
u war ħarek ttiřin ead imegzan.

5:3 'ař ineggura n temmurt' - ixs ad yini 'ař ineggura n ddunnit.'

5:7 'azyar' - niħ 'řyabet' niħ 'tazgant'.

¹² ẖexyařat nnem ineqcen d imayđuten nnek *iqeddsen*
{ad *ten* mħiy zi řwest nnek,
ħima war tettiđared ead
i řxedmet n ifassen nnek.

¹³ Tirebbitin nnek n cwarti ad tent teħħiy zi řwest nnek
u ad hedmey tineddam nnek.

¹⁴ Necc ad ntaqmey s lyadıab u s ufugem
x řegnus nni war *ittexsen* ad sřen.

Acetci n SIDI x řgens nnes u x Urcalim

6¹ Sřem xenni min iqar SIDI
Kkar, carree ztat i wudem n idurar
u ejj tiwririn ad sřent i tmijja nnek.

² Sřem, a idurar, i ddeewet n SIDI,
uřa d kenniw, dsusa imetnen n temmurt,
minzi SIDI řares ict n ddeewet ak-d řgens nnes
u netta iggur řar taddart n ccree ak-d Israyil.

³ A řgens inu, min d ac ggiř
u s manten i zi cek ssiħřey? Cehhed đidd inu!

⁴ Necc nedhey cek zi temmurt n Miřra
u zi taddart n tesmuři
u necc ssekkey-dd Musa d Harun d Maryam ztat i uyembub nnek.

⁵ A řgens inu, fekkar mliħ di řřar i *tuya* inekk^wa ad yegg Balak, ajeđid n Mu'ab,
u di min xas dd-yarra Bileam, mmis n Baeur
u *di min immsaren* zi Sittim ař Jiljal,
ħima ad tessned timegga iseggden n SIDI.

Min yarezzu SIDI zi jar řgens nnes?

⁶ S min zi i řa rařey ad mmeřqiy ak-d SIDI
ad ađarey ztat i AREBBI yueřan?
Ma ad rařey ad t mmeřqiy s tyarřa n wecmađ,
niř s ieejmiyyen n ijj n usegg^was?

⁷ Ma ad yarıđa SIDI s řuřuf n icarriyyen,
s eecra n řuřuf n tyezratin n zzeć?
Ma ad wcey amenzu inu i uxeřtu inu,
řyiğet n uceddis inu i ddnub n řeemar inu?

⁸ Netta issargeb i cek, a bnađem, min icnan
u min zzayek ittettar SIDI, aqa ad tegged řřar
u ad txedsed tamexsiwt icewwaren
u ad tuyured ak-d AREBBI nnek s uwađee?

Areddeğ n iceffanen

⁹ Tmijja n SIDI tettřaya i tendint,
mařar isem nnek ttawi-dd tiyit.
Sřem i weemud u řar wenni t-idd issekken!
¹⁰ Ma din ead řexzin ccuren s řřar di taddart n useffan
uřa d ijj n nnei n řmud n ‘ifa’ inqeř?
¹¹ Ma izemmar ad iřiy d amezdag s řmizanat n řřar
u s yict n tecyart s řewznat iyeccen?
¹² Ayt bu-wağřa nnes aqa ccuren s leunf
uřa d imezday nnes qqaren ixarriqen
u iřes nsen aqa ittęycca deg uqemmum nsen,

¹³ Xenni necc aqa jarħey cem s teyyita
aqa tettwareddeğ zi ssibbet n ddnub nmem.

¹⁴ Ad tecced, maca war tettyiwined
u ad d ayem yiři řağ di daxeř nmem
u ad teffęed,
maca war tnejjmed,
u min inejmen,
ad t sseęduy i ssif.

¹⁵ Ggur ad tzareed, maca war tmej Jared,
ad tedded azeemmur, maca war tdehhned ixef nmem s zzeet
ad tzemmed uřa d binu n jdid zeg uđiř, maca war ggur ad tesswed binu.

¹⁶ Mařar nitni ħeřřan tiweřřa n Eumri
u marra timegga tieffanin n taddart n Axab
u kenniw tđeffarem řecwar nsen,
ařami cem i řa yarrey i ureddeğ uřa d imezday nnes i usemzi.
Ammu i řa yarbun nitni řħęgra n řgens inu.

Mixa izra tuęeffna i iğan di řgens

7¹ Uct inu, mařar necc aqa-yi
amecnaw řar tmeýra n řyiğet n unebdu,
amecnaw řar twařat wiss tnayen n weřqađ n uđiř .
War din uřa d ijj n uzekkun n uđiř i macca.
Řeemar inu dayes mezri n řbacur qbeř řweqt.

² Tamexsiwt icewwaren war teqqim di temmurt
uca war din uřa d ijj n uřebħan jar iwdan.
Nitni marra ttħaman x idammen,
ijjen iyemmar wenedni s traccia.

³ Ifassen nsen wejden s tnayen maħend ad ggen řřar mliħ.
Řħakem ittar u řqađi yarezzu axeğeř
u wenni ameqqran issawař *elaħsab* mezri *aęeffan* n řeemar nnes
u *ammu* i ssfaryen nitni tamesřact.

⁴ Wenni ařebħan zzaýsen *aqat* am ijj n usennan,
wenni ařđiq n wuř *zayaýsen aqat* mahu x ijj n ccbarq ak-d isennanen.
Ass n ięsasen nnek, *ass n* uxeğeř, yusa-dd.
Řexxu ad nxeřen.

Mixa ad iraja asenjem n SIDI

⁵ War tumined deg ijj n umeddukkeř,
war tettecřed x umeddukkeř *nnek* isizzen.

Ĥđa tiwwura n uqemmum nnek
zi tenni iđan řar idmaren nnek.

⁶ Mařar mmis isseĥqara babas,
yeđis tetteđadda yemmas,
tasřit x lallas,
řeedyan n ijj n weryaz aqa d aytbab n taddart nnes.

⁷ *Maca* necc ad xzareř řar SIDI,
ad rajiy AREBBI n usenjem inu.
AREBBI inu ad řari dd-iseř.

⁸ War d ayi sfarreĥ, a tamřart nni d řeedu inu!
Mařar mařa wđiy, ad kkareř eawed,
mařa qqimeř di tađest,
ad yiři SIDI d tafawt inu.

⁹ Necc ad ksiř tafqeĥt n lřađab n SIDI,
minzi necc xđiy akides,
řares ař xafi i řa iwwet ddeewet inu
u ad ayi yař tasyart inu
Netta ad ayi issuffeř řar tfawt,
necc ad zareř tasegda nnes.

¹⁰ Řeedu inu ad třar aya
u řeřya ad as tdeř,
tenni i d ayi iqqaren ‘Mani iđa SIDI, AREBBI nnek?’
Tiřřawin inu ad řares xezarent!
Řexxu ad tettwaddez,
am ubeđae di zznaqi.

¹¹ Deg wass i di i řa ibna řeřyuđ nnek eawed,
deg wass nni ad ttraĥ tewřiyet řar řagg^waj ařřas.

¹² Deg wass nni ad dd-asen,
zi Accur d tneddam n Miřra
u zi Miřra ař iřzar *n Ifrat*
řu zi řebřar ař řebřar u zeg wedrar ař wedrar *nneđni*.

¹³ *Maca* ddunnit ad tedweř d řxarbet,
zi ssibbet n imezdař nnes,
zi ssibbet n řřiđet n tmegga nsen.

¹⁴ Arwes řgens nnek s teřřarct nnek,
tařimart n tesřart nnek,
tenni iđan weĥđdes deg weřřar,
di řwest n Karmil.
Ejj iten ad arwesen di Baca d Jilead,

am deg wussan n wečħař uya. .

¹⁵ Necc ad as sseccney řeejayeč,
am deg wussan řami dd-teffyed zi temmurt n Miřra.

¹⁶ Řegnus ad dd-asen u ad sseđħan zi ssibbet n marra tizemmar nsen,
nitni ad ssarsen afus x uqemmm,
imezzuyen nsen ad dduhcaren.

¹⁷ Nitni ad řeřħen taejjact am ufiyar,
ad dd-ffyen zi lburjat nsen am imuddar n temmurt ittbuēen.
ad dd-asen ttarjijen yar SIDI, AREBBI nney,
u ad zzayek gg^weden.

Tayri n Arebbi d arreħmet nnes

¹⁸ Man wen iġan d *ijj* n Arebbi am cek, wenni iħeffaren řmueřiyyet
wenni iēeddun x uxeřtu n min iqqimen zi tesyart nnes?

Netta war imennee i řebda di lħadab nnes,
mařar yarđa as tamexsiwt icewwaren.

¹⁹ Netta ad xaney yarħem ēawed,
netta ad iefes x řmueřiyyet nney,
wah, cek ad tenđared marra ddnub nsen
di řaġay n řebħar.

²⁰ Iři cek ad tessecned řaman i Yaequb
u tamexsiwt icewwaren i Ibrahim,
am mammec tejuġed i ibabaten nney zeg wussan n mečħař uya.

NAḤUM

Nnubuwa n Naḥum x Ninwa

1 ¹ Rḥukm innexraen iqarreb-dd i Ninwa. Adlis n tmezriwt n Naḥum, Alquci.

SIDI d wenni ineqqmen

² **Alif**. - Arebbi ittasmaen u SIDI inntaqamen,
SIDI d aneqqam u netta d bab n lyaḍab.
Aneqqam d SIDI i řeedyan nnes
uca igga řeedyan jar tiřawin nnes. .

³ SIDI řares ttasie n řxaḍar u tazmert nnes temyar
u netta war ittbarri eemmarř *wenni itteggan ddenb*.

Bat. Abrid n SIDI di tḥaryaḍt u deg usemmiḍ
u iseynuten aqa-ten d tacejjajt n iḍaren nnes. .

⁴ **Gimel**. - Netta iwebbex řebḥar, ittarra it yuzey,
marra iyezran ittejja iten ttazyen. **Dalit**. Bacan d Karmal sřawen
uřa d nnuwar n Lubnan isřaw. .

⁵ **Hi** - Idurar ttarjijin zzayes
u tiwririn fessyent

Vav uca ddunnit d marra min dayes ad ikkar ztat i uyeḅub nnes!

⁶ **Zayin**. - Wi izemmareen ad iqqim ibedd ztat i wesear nnes?
u wi izemmareen ad ikkar ztat i řḥaduq n lyaḍab nnes?

Xit. Tafqaḥt nnes tettwakebb-dd am tmessi
u tiřuḍar ttwaqeřeent idd zzayes.

⁷ **Tit** - Icna SIDI

i dduuri deg wass n řeřřaret.

Yud Netta issen marra inni řares yarezzun anuffar.

⁸ **Kaf** - S yict n řḥemřet ifeyyḍen

netta ad yuqa amcan nnes

u řeedyan nnes ad ten iḍfar, *řares ař i řa yadfen di tağest*.

⁹ **Mim** - Min txarrřem *xenni* x SIDI?

Netta ad t yuqa qaē.

Ayufi war dd ittis martayen.

¹⁰ Aqa nitni ttwamuden ead amecnaw cbarq ak-d isennanen
u yellan am imescaren,

1:1 'Naḥum' - isem wanita ixs ad yini 'Afewweř' niy 'Amfewweř'.

1:2 'afessar' - adlis n Naḥum dayes ijj n uřettef 'AlifBat'. Man aya ixs ad yini aqa eřayen marra isekkilen (=lḥuruf) n Teibranit ttwassxeddmen di tira-ya, ijj awarni i wenneḍni, kuř ijj di nḅubet nnes. Ntaf řar umezwaru n kuř tasyart ijj n usekkil (*ijj n lḥarf*) n lḥuruf n AlifBat n Tmaziyt řar uzeřif n wawař amezwaru n twinst. Ittwaf uřettef-a waha deg Wedlis Iqeddsen n SIDI AREBBI, war iři deg ijj n wedlis nneḍni di Ccarq Amerwasu.

1:3 'iseynuten ...' - am mammeç iggur bnaḍem di teejjact, ammu iggur SIDI AREBBI x iseynuten n ijenwan

1:4 'Bacan d Karmal ... Lubnan' - aqa-ten d jwayeh s řyięt ařtas deg wussan n zic.

ammu i ɣa ttwaccen nitni qae amecnaw aɾum yuzyen.)

11 {Zzayek i dd-iffey
wenni ittarršen di min war ihɾin x SIDI,
amcawar i war isekk^win walu.

¹² Ammu issiweɾ SIDI

“Waxxa nitni ttfeɾhen u ɟan deg waɟtas,
waxxa amenni nitni ad ttwaqessen u netta ad iedu.
Waxxa necc ggiɣ xak aɣiɾ,
maca necc war xak tteggeɣ aɣiɾ ead.

¹³ Rëxxu ad arɟey azayɾu nnes i xak immarsen}
{u necc ad carrgeɣ tisyunin nnek.”

¹⁴ SIDI iweɟša xak,

aqa war zzayek ittiɾi ead hed s yisem nnek.
Necc ad qeɟeey ɾexyaɾat ineqcen d ɾexyaɾat ifesyen zi taddart nnek.
Necc ad ggeɣ andeɾ nnek,
mayar ufiy cek tefsused.

Aweɟtu n Ninwa

² ¹ Xzar, x idurar ttazzɾen iɟaren n wenni i dd-yiwyen ɾexbar asebhan,
wenni ixebbaren s rehna.

Eeyyed ɾeyad nnek, a Yahuda), seqfeɾ lwueud nnek,
mayar wenni i war issekk^win walu war ittyimi izekk^wi xak ead,
netta inneqɟe marra.

² Ijjen wenni yuzɟren x iwdan s leunf dd-igaeed xak!

Eess x lburj,
hɟa abrid,
semhed tijeinna nnek,
arni di jjhed nnek!

³ S minzi SIDI ad dd-yarr ɾeezz n Yaεqub,

aqa-t d ɾeezz n Israyil.
Mayar ikeccaden keccden ten
u nitni yeɟren tizermin nsen.

⁴ Tcappat n useɾqi n ayt bu-teyrudt zewɟent,
iryazen imehɟden bedden ssejden i umenyi s warrud azegg^way ihedqen,
ɣar tessiqt n tmessi n wuzzaɾ n ikarruten n umenyi,
deg wass i di i ɣa issewjed ixef nnes
u ticejjura n umeɾzi ad nnhezzen.

⁵ Ikarruten n umenyi hajen deg ibriden,
aqa zzeewaɟen zi ssa ɣar da deg wazzayen,
ttwadharen am iṣeɟdawen,
nitni gemmaren da d diha am wassamen.

⁶ Netta ittarrreɟ deg ayt n ssulṭa nnes,

nitni maca ttneqrađen am gguren
nitni ttazzřen yar řhiđ nsen,
mani ibedd ssqef n uhjam iwjed.

⁷ Tiwwura n iyezran nnurezment,
u řeqřar ad ifsi.

⁸ Aqa tamesřact tbedd nican!
Nettat ad tettwaęarra,
ad tettwasgaęęed,
u tisemyin nnes sřuyuyunt
amecnaw abarri n tedbirin,
am ccatent deg idmaren nsent. .

⁹ Ninwa am yijj n uyeřmam n waman zeg wass i di ięa.
Řexxu maca arekkweřen nitni.
Beddem! Beddem! ttřayan nitni,
maca uřa d ijj war dd-ittneqřib.

¹⁰ Keccđem nnuqart, keccđem urey!
War din qeřřu i řeknuz ,
yar ucewwar n eřam kuř řeqcuę.

¹¹ Texwa, tettwakeccęd u tettwaređdeę nettat,
uř ifsi uca ifadden fecřen
u ttekksen as tijeinna marra
u iyembab nsen waryen marra.

¹² Mani ięa řexxu řmargeř n wayraden,
d řmedweř n wayraden imezyanen,
mani yuyur weyrad, aqa-tt d tayradt, ak-d weyrad amezyan
am uřa d ijj mma issnexřęe iten?

¹³ Mani ięa řexxu wayrad nni imezzqen min ittwařdajen i tarwa nnes
u ijeyyef i tayradin nnes,
d wenni iccuren ifran nnes s ukeccęd,
d imucan n usuffar zi min ittwacarrgen?

¹⁴ Xzar, necc ad iřiy xak, ammu iqqar SIDI n řęeskar,
necc ad arrey ikarruten nnek d ddexxan,
u ad ccey ssif n weyraden nnek imezyanen,
u necc ad qeđęey takeccadř nnek zi temmurt
u eemmarř ead ad tettwaseř tmijja n ireqqasen nnek. .

3¹ Uct x tendint n idammen!
Aqa-tt d axarriq d lęunf marra,
tukkarđa war tettbeddi ca. .

² Řřess n urekkuđ,
řřess n uqarqeb n tjarrarin,

2:8 'deg idmaren nsent' - s Teibranit 'deg wuřawen nsent'.

2:14 'tmijja n ireqqasen nnek' - xzar lca. 36:13, 37:9.

3:1 'tandint n idammen' - ixs ad yini aqa tandint-a teccur s usizzeř n idammen.

aseqřee n iysan
d ikarruten inetřwen.

³ Amennay inya,
ssif itwesseg,
fritca *aqā-tt* am wassam.
Ařtas i immuten

u *aqā din* aεurric n imettan,
tirrimin war řarsent řhed,
wah, ttenqrađen di řxecbat nsen.

⁴ Zi ssibbet n wařtas n tuqeřbit n řqeřba řmuřesna,
n lalla n tsehřart,
tenni izznuzan řegnus s tuqeřbit nnes
uřa d *marra* tiqeřbař s useřřar nnes,

⁵ xzar, s *uya ad xam irřy*,
ammu iqqar SIDI n řeeskar,
u necc ad ssgaeēdey timuwwa n *warruđ nnem* tiwwa i uyembub nnem
u necc ad ssecney i řegnus tuεεaryent nnem
u řefđiřet nnem i tgeldiwin.

⁶ Necc ad cem řeqfey s iceřwawen
u ad cem sfedřey
u ad cem arrey i usfurrej.

⁷ Xenni ad immsar aqa man wen mma cem i řa izaren,
ad zzayem yarweř, ad yini “*Tandint n Ninwa txarreb!*
Wi zzayes i řa iceđnen?”
Mani d am řa arzuy inni cem i řa iseezen?

⁸ Ma cem řsen zi Nu-Amun
nni ittřiman řar yeřzar,
qewwaren as waman,
ařami řebřar d acbar nnes
aqā řhiđ nnes ittwakewwen zi řebřar.

⁹ Kuc tuřa d řřulřa nnes
uřa *εawed* Misřa war tuři řares aneggar.
Fuř d ayt n Libiya tuřa-ten zeg imeawnen nnek.

¹⁰ Uřa d nettat tuyur di lmenfa,
di tmehřbast.
Uřa d iřenjiren nnes ttwařebzen di tyemmura n marra n tebridin
u x imcennēen nnes nđaren xasen taqedduřt
u marra imyaren nnes ttwacarfen s ssnaseř.

¹¹ Uřa d ccem ad tescared
ad tessnuffared ixef nnem.
εawed cem ad tarzud ijj n lburj i *udurri* zi řeēdu nnem.

¹² Marra lburjat nnem am wurtan
ak-d řbacur.
Mařa ttwanhezzen, ad wđan
deg uqemmum n wenni ixsen ad ten yecc.

¹³ Xzar, aqa d wa d řgens nnem, *aqa-t d* timřarin.
Ttnurzment tewwura n temmurt nnem qae i řeedu,
timessi ad tecc ieumad nnem n wefray.

¹⁴ Ayem aman i yixef nnem i řeřšaret,
semten lburjat nnem,
bedd deg ubeřæ,
eefs di třaxt,
seqseř izra ittwasuydan!

¹⁵ Timessi ad cem tecc din,
ssif ad cem iney,
ad cem tecc am uburxes!
Arni deg ixef nnem am bu-weřsař,
arni deg yixef nnem am tmuryi.

¹⁶ Cek tessmarnid deg isebbaben nnem
ktar zeg itran n ujenna.
bu-weřsař ad issars tiřmect nnes uca ad iřwa.

¹⁷ Ieessasen nnem n arrimet am yijj n weyřaf n tmuryi
u řqebřanat nnem am ixenfusen imeqqrannen,
inni yarsan di řeřyud deg yijj n wass d ařemmař.
Řami dd-tenqar tfuct, řřawen ssenni deyya.
War issin řed amcan nsen. Mani ruřen nitni?

¹⁸ Iniřan nnek ttnudumen, *a* ajeřid n Accur,
imeqqrannen nnek tteřřsen,
řgens nnek ad t zeřsen x idurar
uca uřa d ijjen war *ten* issmun ca.

¹⁹ War din asgenfi i tarezzit nnek,
ittekkes ac uyezzim!
Marra inni i xak isřin řexbar,
ad ccaten deg ifassen zi ssibbet nnek,
mayar x man wen war ieeddu ca řebda řřar nnek?

ḤABAQUQ

Acetci n Ḥabaquq

1¹ Ṛḥukm innexṛæen wenni izra unabi Ḥabaquq.

² “A SIDI, aṛ meṛmi i ya qqimey ttṛayiy
u cek war d ayi tettesṛid,
aṛ meṛmi i ya qqimey ttṛayiy ‘Leunf!’,
u cek war d ayi tessenjamed!

³ Mayemmi i d ayi tessecned ṛmueṣiyet
u txezzared ɣar řeyben?
Maɣar areddeğ d leunf aqa-ten arendad inu
u immsar umcubbec, ikkar-dd uruddez.

⁴ S uyenni i tedweṛ ccariæa bṛa jjehd,
u war dd-itteffey emmars řḥeqq
mayar æeffan ittenneḍ i umsegged
S uyenni i dd-itteffey řḥeqq ifary.

Tamwarrit n SIDI

⁵ Xzarem jar řegnus u tetwaṛim,
u tbehtem s utebhet,]
{mayar necc ad ggey ict n řxedmet deg wussan nwem
i war tettinnem maṛa tettwanna.

⁶ Maɣar xzarem, necc ssekkarey Ikaldaniyyen,
řgens iqeṣḥen u imqeğqen,
wenni igguren di řewsee n temmurt
ḥima ad iṭṭef tizeddiyin nni war iğin nnes.

⁷ Issagg^waden u issnexṛæen iğan!
Řḥeqq nnes d ueuği nnes tteffyen-dd zzayes.

⁸ Iysan nnes nitni fsusen x uyiras
u mmuzzaren mahu uccanen n ġiṛet
imnayen nnes ttrabaæn,
imnayen nnes ttaşen-dd zi řagg^waj,
nitni ṭṭawen am ugider nni i ittqeğqen maḥend ad yecc.

⁹ Aqa netta ittas-dd, amen ikmeṛ, i leunf,
iyembab nsen xezzen ɣar zzat
u netta ad issmun imeḥbas am yejdi.

¹⁰ Netta ad iqeṣṣar x ijeğiden
u inni i ya iğa ṣṣulṭa ad ten yegg d taḍeḥḥact.
Wah, netta ad iḍḥec x marra lburjat,
minzi netta ad isseurrec taæejjact u ad tent iṭṭef.

¹¹ Xenni ad innectar am uşemmiḍ, u netta ad iædu
u ad idweṛ d amednub, mayar jjehd nnes wanita ad yiṛi d arebbi nnes.

Acetci wiss tnayen n Ғabaquq

¹² Zi meçrañ uya ma cek war teğid d SIDI, AREBBI inu, Amqeddes inu?

Neccin war nettmetti ca!

A SIDI, cek tarrid it i řhukm,

a Taşđart, cek tfarzed t mañend ad yiři i leiqaḅ.

¹³ Cek d amezdag aṭtas n tiṭṭawin ħima ad twařant řyar.

Cek war tzemmed ad tşewđed di tuęeffna tebđeř.

Mayemmi i ya tşewđed deg yenni itteggan s řeyđaret?

Mayemmi i ya tesseyđed xmi iřarred uęeffan

i wenni i xas iseggden?

¹⁴ Mayemmi i teggid iwdan am iseřman n řebħar,

am immudar nni ittbuęen x temmurt i war řar iği řħakem?.

¹⁵ S tsennart issgaęęad iten-dd marra,

iyarru iten s traccia nnes

uca issmun iten di traccia nnes n udellaę.

S uyenni ifarreħ u ittfaja.

¹⁶ S uyenni ittwehħab tiyarřa i traccia nnes

u issbeřxar i traccia n udellaę nnes.

minzi zzaysent i temmseř tesyart nnes

uřa d macca nnes aqa teřbeħ.

¹⁷ Ma x uya i ya issexwa traccia nnes

u řebda ad ineqq řęgnus břa mma ad yejj ħed?

SIDI yarra-dd x Ғabaquq i twařat wiss tnayen

2¹ Necc ggiy ad beddey deg wemcan n teassast inu
u necc sbeddey ixef inu x řřumęet n teassast
u řewđey mañend ad zarey min i d ayi ya yini netta
u min i ya arrey x ucetci inu.

² Yarra-dd xafi SIDI uca inna

“Ari tamezriwt

u ari tt tfarz x teřwiħin,

mañend wenni iceddun izemmar ad tt iyar.

3 Mařar tamezriwt tettraja ead ař řweqt ittwaggen.

Tettemħizwar řar uqeṭṭu u war tessarriq ca.

Mařa teqqim war dd-tettis, qqim raja tt,

mařar ad dd-tas s tidett, war ggur ad tęeṭṭař.

4 Xzar, aqa ittuff, wah, řęmar nnes war iseggem dayes,
maca amsegged s liman ad iddar.

5 S tidett, binu aqa icemmet!

Aqa-t am yijj n bu-nnfaxet wenni war ittareyyħen,

wenni issemyaran řęmar nnes am řaxart.

Netta war ittjiwin am řmewt
u iyru řares marra řegnus
u issmun řares marra iyduden.

6 Ma war dd xas ttiwyen nitni iji n wawař iweznen uřa d iji n yezri iccur s řtuja n twafit, ad inin

[Uct x wenni ijarrwen min war iřin nnes!
Ař meřmi ead?

Uct x wenni issdeqqařen ixef nnes s werhan!

⁷ Ma war dd-ttekkaren s řyefřet

inni i cek řa izeefen, u ma war dd-ttfařan ca inni cek řa yarren tettarjijed
u ma war d asen tettiřid d takeccařt nsen?

⁸ Mařar cek tkeccęd ařřas n řegnus,
ad cek ikeccęd marra řegnus iqqimen
di ssibbet n idammen n iwdan d leunf x temmurt,
u x tendint u x marra inni dayes izeddyen.

⁹ Uct x wenni ikessben s řyecč takeccařt i taddart nnes,
mařend ad ibna řeucc nnes di řueřa,
řima ad injem *ammu* zeg ufus n řřar.

¹⁰ Cek tcawared řefđiřet i taddart nnek

řima ad teqđid x řegnus
uca *ammu* i teggid ddenb di řeemar nnek.

¹¹ Minzi ařru isřuyyu-dd zi řřid
u tařnact tettarra-dd xas zi jar tefrawt.

¹² Uct x wenni ibennan *ict* n tendint s idammen
uřa x wenni issrusan dsas *n yict* n tendint s řyecč!

¹³ Xzar, ma war iři zi SIDI n řeeskarat,
aqa řegnus arebbren ixef nsen i tmesi

uřa d ccueub ttařřen i walu?

¹⁴ Mařar tammurt ad tettwaccur

s tussna n ueuři n SIDI,
am mammec ttdařen waman řebřar.

¹⁵ Uct x wenni issessen amqarreb nnes,
wenni ixegđen *binu* s ssem nnek u *wenni* isscar it,
mařend ad iřar tueeryant nsen.

¹⁶ Ad tessjjawned ixef nnek s řefđiřet deg wemcan n ccan.

Su cek řexxu eawed uca ejj řeedyet nnek ad immřar.

Řkas zeg ufus afusi n SIDI

ad xas ittwarrey

uřa d *ict* n tarrit ifeřřhen *ad tettwarrey* x ueuři nnek.

¹⁷ Mařar řeunf i teggid đidd i Lubnan ad cek ideř

řuřa d areddeř n řmař i zi *ten* tessigg^wded,

di ssibbet n idammen n iwdan d leunf x temmurt,

u x tendint u x marra inni i dayes izeddyen.

Laṣnam d imettan, maca gg^wedem SIDI di zzawect iqeddsen nnes

¹⁸ Ma tizi n yijj n řexyař ineqcen,
umi t inqec uneqqac s *yixef nnes*,
min tizi n yijj n řexyař ifesyen u n yijj n umseřmed n ixarriqen
umi wenni t iggin ittceř x min igga,
umi ittegg laṣnam igenwen?

¹⁹ **Uct** x wenni iqqaren i ukeccuđ 'Faql'
u i wezru igenwen 'Kkar!'.
Ma *izemmar* ad isseřmed?

Xzar, aqa ittwařeħħef s wureħ d nnuqart
u war dayes qae bu buħbeř .

²⁰ SIDI aqa-t di zzawect iqeddsen nnes.

Susem zzat i wudem nnes, marra tammurt!

Tazağit n Ĥabaquq

3¹ Tazağit n Ĥabbaquq, anabi, deg wařtas n tmijjiwin.

² A SIDI, *umi sřiy řexbar* nnek, tuya ttegg^wedey.
A SIDI, sneddar řxedmet nnek eawed di řwest n isegg^wusa,
seccen itt di řwest n isegg^wusa,
di lyađab eqeř x řeħnunect nnek.

³ AREBBI yusa-dd zi Tayman u Amqeddes zeg wedrar n Faran. Silah.
Leađama nnes tedřa ijenwan
u ařebbeħ nnes iccur tammurt.

⁴ Tuya din amecnaw tissiqt n tfawt,
tuya řares fritcat n wassam deg ufus nnes,
u dayes tnuffar tzemmar nnes.

⁵ Třaεun ittizwar i uęymbub nnes,
řħaduq n tmessi iffey-dd zeg iđaren nnes.

⁶ Netta ikkar uca yarra tammurt tettenhezza,
netta iřra u igga ad arjijen řegnus
uca idurar n zic twařebzen ařami dewřen d taεejjajt,
tiwririn zi mečař uya řensent!
Ibriden i řa iqqimen i řebda aqa-ten nnes.

⁷ Necc zrię iqiđan n Kucan ttwařşaren,
tjartiřin n iqiđan n temmurt n Midyan ittawi tent usemniđ s jjeħd.

⁸ Ma ittwasareę lyađab n SIDI x iyezran?
Ma tuya lyađab nnek řidd i iyezran?
Ma tuya asxeđ nnek řidd i řebřar,
řami tnedhed x iysan nnek,
x ikarruten nnek n usenjem?

⁹ Řqews nnek ittwaεarra marra,
tijağitin i tessiwřed *aqa-ten d iεumad i useqsah*. Silah.
Tfeğqed tammurt s iyezran.

¹⁰ Řami cek řrin idurar, iřqef iten řewjaε,
řħemřet n waman tuya teeddu,

aman yuġyen arrin tmijja nnes tettwasej,
gaeden ifassen nsen.

¹¹ Tafuct, uża d ujur, qqimen bedden di tzeddiyt nsen.
Aqa ruhen zi ssibbet n tfawt n fritcat n řqews nnek,
zi ssibbet n tissiqt n lansa nnek ittehduduqen.

¹² S wesear teşşurufed tiwa i temmurt,
s lyađab nnek teefsed x řegnus.

¹³ Cek teffyed i usenjem n řgens nnek,
i usenjem n umedhun nnek.
Aqa cek tqeġeed tazeqqa n taddart n ueeffan,
tearrid dsas ař iri. Silah.

¹⁴ Cek tessnuqqbed azeġif n arrays nnes s iumad nnes.
Nitni usin-dd eřfen-dd maġend ad ayi zeġeen.

Aqa d mezri nsen
mařa *zemmaren* ad ccen řmeskin s tnuffra.

¹⁵ Ak-d iysan nnek teřfed abrid di řebřar,
akuffu n waman imeqqranen.

¹⁶ *Řami* sřiy, yarjij ueeddis inu.
Umi sřiy řřess *nni* arjijen iyencicen inu,
axessar yudef deg ixsan inu
u necc arjijey deg wemcan inu.
Iři ad rajiy di řxađar x wass n řeřşaret,
xmi i ya issgaeed x řgens,
u ad aney iřşar.

Řefrařet n Ĥabaquq di SIDI

¹⁷ Waxxa war ittnuwwar wartu
u war din tettiři *ead* řyiġet řar tzayart,
waxxa řyiġet n zzitun ad tefceř
uża d iyyaren war qqimen tticcen řmacuř,
u ad ittwaqdee wuġi zi řkuři

u war tettiři *ead* řebhimet di řkurit,
¹⁸ *ead amenni* necc ad sřiweřweř i SIDI,
ad farġey zi AREBBI n usenjem inu.

¹⁹ SIDI, Sidi inu, *netta* d jjhed inu.
Netta ittegg iđaren inu *fsusen* am iđaren n iyayden
u netta ittejja ayi şşurufey x řgaeedat.

I umeqqran n imeynajen. Ak-d uzenzun.

ŞAFANYA

¹ Awař n SIDI i dd-yusin i Şafanya, mmis n Kuci, mmis n Eadalya, mmis n Amarya, mmis n Hazaqiya deg wussan n Yuciya, mmis n Amun, ajeđid n Yahuda.

Řhukm i dd ya ysen x Yahuda

² “Necc ad kksey qaε marra *min iđan* }
{zeg wudem n temmurt”, *ammu i issawař SIDI.*

³ “Ad kksey bnađem d řmař,
ad kksey ijđaq n ujenna
d iseřman n řebħar
d tēenkrifin ak-d iεeffanen,
wah necc ad qđiř bnađem x wudem n temmurt”, *ammu i issawař SIDI.*

⁴ Necc ad sswizzđey s ufus inu đidd i Yahuda
u đidd i marra imezday n Urcalim
u necc ad qđiř min iqqimen zi Baε zeg wemcan-a
ak-d yisem n ikehhanen n řřanam

⁵ d yenni yuđaren x tzeywin
zzat i řeeskar n ijenwan
u yenni, am uđaren, jjuđgen řar SIDI
u *aqa* jjuđgen řar Malxam

⁶ uřa d yenni dd-itteaqqaben zi řar đeffar n SIDI
u yenni war arezzun x SIDI u war xas ttsseqsın.

Ass ameqqran n SIDI

⁷ Seyđ zzat i wudem n Sidi inu, SIDI,
mařar ass n SIDI yudes.
SIDI aqa issewjed ict n tyarřt,
netta issqeddes imecrađen nnes.

⁸ Ad immsar deg wass n tyarřt n SIDI,
aqa necc ad εaqbey řhukkam d iħenjiren n ujeđid
d marra inni yarrđen arruđ ařrib.

⁹ Deg wass nni ad εaqbey
marra inni ineggzen tanebdat,
inni itteemmaren taddart n siditsen
s lēunf d řyεcc.

¹⁰ Deg wass nni, issawař SIDI,
ad *din* yiři ijj n řħess n iyuyyan zi Tewwart n Iseřman,
uřa d řħess n yenni ittrun zi tendint n jdid
d ict n tarezzit temřar zi tewririn.

¹¹ Rum, imezday n Umehraz,
minzi marra iseɓbabben ttwaseřđen,

marra inni iwezznen tmenyat ttwaqedæn.

¹² Di řweqt nni ad beqqcey di Urcalim s řeqnadeř
u necc ad eaqbey iryazen
inni ittwagdaren zi řatar nni iqqimen n binu,
inni iqqaren deg wuř nsen
'SIDI war ittegg řxar u war ittegg řyar!'

¹³ Agřa nsen ad yiři i tkeccađt
d tudrin nsen ad dewřent d řxarbet.
Nitni ad bnan tudrin i yixef nsen,
maca war daysent zeddyen ca
u nitni ad zzun tizayarin,
maca war sessen zi binu nnes.

¹⁴ Ass ameqqran n SIDI yudes,
aqa-t yudes, deyya yusa-dd.
Řřess n wass n SIDI!
Ad isyuyy bu-teyruđt s yict n tyuyyit tarzeg.

¹⁵ Ass nni *ad yiři* d ijj n wass n wesxeđ,
ijj n wass n řeřsart d tegg^wudi,
ijj n wass n uxarreb d wareddeř,
ijj n wass n řřram d tařest,
ijj n wass n iseynuten d yijj n useynu ibbumbes,
¹⁶ ijj n wass n uřuđi di řbuq u zeg uřuđi di řbuq s wesruddeř
đidd i tneddam ittwasjehden
u đidd i řřumeat nni yar tyemmura.

¹⁷ Necc ad řřarey iwdan
u nitni ad uyuren am idarřařen,
minzi nitni ggin ddenb x SIDI
u idammen nsen ad ttwazeřeen am teejjact
d weysum nsen am ixnan.

¹⁸ Uřa d nnuqart nsen d wurey nsen
war zemmaren ad ten ssnejmen
deg wass n wesxeđ n SIDI.
Timessi n wassam nnes
ad tecc marra tammurt,
mayar deyya netta ad iqda
marra imezday n temmurt.

Řřukm x řeedawat n Yahuda

2¹ Sdewrem-dd ixef nwem yar řeeqeř, dewřem-dd yar řeeqeř,
a řgens břa useđři,

² qbeř i ya iffey řřukm
- ass am uřum ieeddu -
qbeř i xawem dd ya yas
řřaduq n lyadıab n SIDI,

qbeř i xawem dd ƣa yas
wass n lƣađab n SIDI.

³ Arzum x SIDI, marra imwađeen n temmurt
nni itteggem řęeq nes!
Arzum tasegda, arzum awađec,
ad tay ad tennuffarem kenniw
deg wass n lƣađab n SIDI.

⁴ Maƣar Yazza ad tettwajj
Acqalun *ad tedweř* d řxarbet,
Acđud ad xas azzřen ƣar wezyen n wass
uca Eaqrun ad tettwaqřec.

⁵ Uct x imezdaƣ n tma n řebħar,
řgens n Ikritiyyen.
Awař n SIDI ad xawem yiři,
a Kenean, tammurt n Ifiliřtiniyyen!
Necc ad kenniw hellkeƣ, war ittiři umezduƣ ead.

⁶ *Tammurt nni* x tma n řebħar ad tiři
d đđmani n tarewsa d wanuten i imeksawen,
d řkurit i wuđi.

⁷ Ad tiři temmurt
i min iqqimen n taddart n Yahuda,
ħima ad dayes arewsen *tihimriwin nsen*.
Di tudrin n Acqalun
ad din arsen ƣar tmeddit,
maƣar SIDI, AREBBI nsen, ad ƣarsen yarzef
u netta issneqřeb tameħbast nsen.

⁸ Necc sřiy i useħƣar n Mu'ab
d uceqqef n ayt n Eammun,
i zi ssħeqaren nitni řgens inu
u nitni ssgaceden ixef nsen ařas đidd i temmurt nsen.

⁹ X uya, s tidett am ddareƣ necc, inna SIDI n řeskar,
AREBBI n Israyil: Mu'ab ad tedweř am Sadum
u ayt n Mu'ab am Eamurra,
zi ssibbet n tzeƣƣart d wanuten n tmeđħařt,
ict n řxarbet i řebda.
Min iqqimen n řgens inu ggur ad ten ikecced
u min iqqimen n řgens inu ggur ad teřteř tasyart nsen d řwart.

¹⁰ *Aya ad ten iřqef* zi ssibbet n nnfaxet nsen,
maƣar nitni tuƣa sseħqaren u arzmen aqemmum nsen
x řgens n SIDI n řeskarat.

¹¹ Issagg^wad ad ɣarsen iffey SIDI,
mayar netta ad iqda x marra irebbiten zi temmurt
u nitni ad as sejden,
kuř ijj zeg wemcan nnes,
marra tizgirin n řegnus.

¹² Kenniw eawed, a ayt n Kuc,
ttwasnuqqben nitni zi ssif inu.

¹³ Netta ad isswizzeđ s ufus nnes ɣar ccamal,
u netta ad yareddeđ Accur
u ad yarr Ninwa d ict n řxarbet,
tuzey am řexřa.

¹⁴ Di řwest nnes ad geyyrent tħimriwin,
eřam kuř řmař.
Uřa d bu-uεuqqi, wah uřa d twuct n ģiřet,
ad ssensen x izeġifen n ipilaren nnes.
Tmijja nsen ad tyennej zi řkazi,
areddeđ ad yiři x tnebdat nnes,
mayar tafrewt n tengelt tettwacarra.

¹⁵ D ta d tandint isřiwřiwen,
tenni iqqimen di řaman,
tenni innan deg wuř nnes:
'Necc d tenni, war teġi d tenneđni!'
Mammec tedweř d řxarbet,
ict n wemcan n arrařet i řmař n řexřa!
Marra inni xas ɣa ikken,
ad xasen iřeffar u s useřqar ad issenhezz afus nnes.

Řħukm x Urcalim d řegnus

3¹ Uct xam, tenni iyewwɣen u tettwafsed,
tandint n ddeġ!

² Nettat war tettesři ɣar tmijja,
War tqebbeř aweddeb,
nettat war tettciř x SIDI,
nettat war tettqarrab ca ɣar AREBBI nnes.

³ Řħukkam nnes di řwest nnes
d ayraden ittarrujduden,
řquđat nnes d uccanen n ģiřet,
inni war ittejjin walu ař ateffu n sřsbeħ.

⁴ Inabiyyen nnes daysen řefcuc,
nitni d iryazen ixeddaēen!
Ikehhanen nnes ssfesden zzawect iqeddsen,
nitni xalfen ccariea.

⁵ SIDI amsegged aqa-t di řwest nnes.
Netta war ittegg ca min war iseggden.

Kuř ateffu ittarra řheqq nnes yar tfawt,
eemmars war tneqqes!
Wenni itteggden min war iseggdën, war issin ca asedħi.

⁶ Necc qdiy řegnus,
areddğey řsumeat nsen n tyemmura.
Necc xřiy i tbridin nnes,
ařami uřa d ijjën war iqqim ead ittšara dinni.
Tineddam nsen ttwareddğent,
war iqqim ħed,
uřa d ijj n umezduy.

⁷ Necc nniy 'Ittxeřša cem ad ayi teggweded,
ittxeřša ad teksid aweddeb!' ħima war tettwakkes tzeddiyt nnes,
zi marra min d as i řa ggey.
S tidett, nitni yewwyyen zic maħend ad ssfedħen timegga nsen.

⁸ S uya, rajam ayi, issawař SIDI,
ass i di dd řa kkarey i tkeccađt.
Minzi aya d řħukm inu iseggdën aqa ad jarwey řegnus,
ad ssmuney tigeldin
ħima ad xasen ssfesyyey asear inu,
marra řħaduq n lyađab inu,
mařar s tmessi n wassam inu
ad tettwacc marra tammurt.

Ttubet n řegnus

⁹ Minzi xenni necc ad beddřey řħard n řegnus
iyencicen imezdagen *ad ten wcey*,
ařami i řa iřayan nitni x yisem n SIDI,
ħima ad t eebbdën *am s yict n teyrudt*.

¹⁰ Zeg ujemmađ n iyezran n Kuc
inni xafi ittzağan s wuř,
yeğis n immřarrcen inu,
ad awyen tawhibt inu.

¹¹ Deg wass nni war tessedħid ca *ead*,
x marra timegga i zi xafi tyewwyyed,
minzi ad kksey zi řwest nnem
inni ittfeyyecen di nnfaxet nnem
u kenniw war tessgaæeadam ead ixef nwem x wedrar n zzawect iqeddsen inu.

¹² Necc ad jjeř di řwest nnem ijj n řgens di řeyben, ižeřđ.
Nitni ad ttečřen x yisem n SIDI.

¹³ Min iqqimen n Israyil war ittegg min war iseggdën,
nitni war ssxarriqen ca,
u deg uqemmum nsen war ittetwaf yiřes issxarriqen,
maca nitni ad heddan ad zzřen,
u uřa d ijjën mma ad ten issnexřie.

Řefrařet n Israyil d uceddeř nnes

¹⁴ Yennej, yeęis n řihyun,
sřiwřew Israyil.

Farř u tfaęid s marra uř nmem,
yeęis n Urcalim!

¹⁵ SIDI ikkess řeřkamat nmem,
netta aqa imřa řeedu nmem.
Ajeęid n Israyil, SIDI, aqa-t di řwest nmem!
War tzarred ead řřar.

¹⁶ Deg wass nni ad inin i Urcalim:
War ttegg^wed ca, řihyun!
War ttejji ifassen nmem ad arxun emmarř ead!

¹⁷ SIDI, AREBBI nmem, aqa-t di řwest nmem,
ijj n bu-řeyruđt nni i dd řa yawyen asenjem
Netta ad zzayem ifarř s wařtas,
netta ad iseyđ di tayri nnes,
netta ad xam isřiwřew s uęennej.

¹⁸ Ad ssmuney inni iceřřnen
umi war zemmaren ad carcen di tmesmunt ittwaggen i řeid.

Aqa nitni zzayem!]
{Ddqeř n řřegra aqa-t xas.

¹⁹ Xzar, necc ad ceęřey ixef inu ak-d yenni cem iřřaren
u necc ad ssnejmey iqejdahen
u yinni ittwasuffyen ad ten ssmuney.
Necc ad asen wceę řeęez d yijj n isem icenneen,
di marra tammurt nni i ten tuęa issfeřřhen.

²⁰ Di řweqt nni ad kenniw dd-arrrey,
u di řweqt nni ad kenniw ssmuney,
necc ad awem wceę ij j n yisem icenneen d řeęez
jar marra řegnus n ddunnit,
xmi i zzaywem řa ssenqeřbey tameřbast nwem zzat i tiřřawin nwem,
inna SIDI.

ḤAGGAYI

Acejjeɛ i řebni n zzawect

1¹ Deg usegg^was wiss tnayen n ujeǧid Dariyus, deg uyur wiss setta, deg wass amezwaru n uyur, yusa-dd wawař n SIDI, s ufus n Ḥaggayi, anabi, ǧar Zarubbabil, mmis n Ca'altiyal, lwali n Yahuda, u ǧar Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ikehhanen, uca inna ²“Ammu i issawař SIDI n řeeskar, iqqar ‘Řgens-a iqqar: Ead war dd-yiwid řřař, řřař mařend ad tettwabna taddart n SIDI eawed.’”

³ Yusa-dd wawař n SIDI s ufus n unabi Ḥaggayi, uca inna ⁴“Ma yiwed-dd řřař řima kenniw ad tzedym di tudrin nwem ittweiseqqfen, *am* taddart-a d řřarbet? ⁵Řexxu *maca* inna SIDI n řeeskarat ‘Ḥdam mliř ibriden nwem *deg* wuřawen nwem. ⁶Kenniw tzarřem ařas, tmejjařem drus. Kenniw tettettem, war tettjiwinem, kenniw tsessem, *maca* war iǧi ařami kenniw ad tescařem, kenniw tyarđem arruđ, *maca* war issřemmi u wenni i d ǧa ittfen řmunet, ad ittřen řmunet deg ict n tkemmust tennuqqeb.’ ⁷Ammu i issawař SIDI n řeeskar ‘Ḥdam mliř ibriden nwem *deg* wuřawen nwem. ⁸Gaędem adrar, awyem-dd akeccuđ u bnam taddart-a u necc ad xas arđiy u ad zzayes ttwasęuǧey’, inna SIDI. ⁹Kenniw tarrim taynit i wařas, *maca* xzarem, *aqat* myir drus u xmi t-idd tettawyem ǧar taddart, necc ttşuđey xas. Mayemmi?’, issawař SIDI n řeeskarat, ‘Zi ssibbet n taddart inu tenni *idewřen* d řřarbet, *am* kuř ijjen *zzaywem* ittazzeř x taddart nnes. ¹⁰X uyenni menneen xawem ijenwan nnda u tammurt tmenneę xawem řyiǧet nnes.

¹¹ Necc řayiy-dd x řazay i temmurt, x idurar, x imendi, x binu, x zpect, u x marra min i dd-tettawi temmurt, uřa x iwdan u x řmař u x warber n ifassen.’”¹² *Xenni* isřa Zarubbabil, mmis n Ca'altiyal, u *akides* Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ukehhan, u marra min iqqimen n řgens, ǧar tmijja n SIDI, AREBBI nsen, u ǧar wawařen n unabi Ḥaggayi, am mammeç i t issekk SIDI, AREBBI nsen. U nitni, řgens, gg^weden ztat u uęembub n SIDI.

¹³ X uya ibarreḥ Ḥaggayi, amsexxar n SIDI, i řgens, inna “Necç aqa-yi akidwem!” iqqar SIDI.¹⁴ Uca issekkar SIDI buřbeř n Zarubbabil, mmis n Ca'altiyal, lwali n Yahuda, uřa d buřbeř n Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ikehhanen, uřa d buřbeř n marra min iqqimen zi řgens u nitni usin-dd u ggin řxedmet di taddart n SIDI n řeeskarat, AREBBI nsen. ¹⁵ deg wass wiss arebea u-eicrin n yuyur, deg uyur wiss setta, deg usegg^was wiss tnayen n ujeǧid Dariyus.

Aęuǧi n zzawect n jdid, řefrařet d wecđan

2¹ Deg uyur wiss sebea, deg wass wiss wařit u-eicrin n yuyur, yusa-dd wawař n SIDI s ufus n Ḥaggayi, uca inna ²“Siweř xenni ǧar Zarubbabil, mmis n Ca'altiyal, lwali n Yahuda, u ǧar Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ikehhanen, u ǧar min iqqimen zi řgens, uca ini ³‘Wi zzaywem iqqimen zeg inni izřin *ead* taddart-a s ueuǧi nnes amezwaru? D mammeç i tt tettwařam řexxu? Ma war teǧi jar titřawin nwem am walu? ⁴Maca řexxu, męeđ, *a* Zarubbabil’, issawař SIDI, ‘u męeđ, *a* Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ikehhanen, męeđem *kenniw* marra imezday n temmurt!’, issawař SIDI, ‘Kkarem ǧar řxedmet, maǧar necc aqa-yi akidwem!’, issawař SIDI n řeeskarat. ⁵‘Awař i zi ggiy ijj n řeahd akidwem, řami dd-teffym zi Miřra, u Arruř inu, aqa-ten *s tnayen idsen* bedden di řwest nwem. War ttegg^wedem ca!’ ⁶Maǧar ammu i iqqar SIDI n řeeskarat ‘Ead ict n twařat, *myir* drus n řřař, necc ad ssehezzey ijenwan d temmurt, řebřar d řbarr.

⁷ Necc ad jjeɣ marra řegnus ad arjijen u ad dd-asen *s* min iyřan ařtas zi marra řegnus u necc ad ccureɣ taddart-a *s* ueuđi', *ammu i* issawař SIDI n řeeskarat. ⁸ 'Inu nnuqart u inu wureɣ', issawař SIDI n řeeskarat. ⁹ 'Aeuđi n taddart-a aneggaru ad tiři d tameqqrant x umezwaru', iqqar SIDI n řeeskarat 'u necc ad wceɣ řehna deg wemcan-a!', *ammu i* issawař SIDI n řeeskarat."

Tebda řxedmet uca ad dd-tas lbaraka

¹⁰ Deg wass wiss arebea u-eicrin n yuyur wiss tessea, deg usegg^was wiss tnayen n Dariyus, yusa-dd wawař n SIDI s ufus n řaggayi, uca inna ¹¹ "Ammu i iqqar SIDI n řeeskarat 'Seqsam xenni ikehhanen *x* ccarięa, uca ini: ¹² Xzar, ijjen iki aysum iqeddsen deg ubeřrur n warruđ nnes u s ubeřrur nnes iřada aɣrum niɣ min iwennan niɣ binu niɣ zzeć niɣ min mma ittemwaccan, ma man aya ad idweř iqeddes?" " Uca arrin-dd ikehhanen, nnan "Lla!" ¹³ Uca inna řaggayi "Mařa ij nni idweř ixmej zeg ict n řxecbet, iřada ca zi marra man aya, ma man aya ad idweř *xenni* ixmej?" Arrin-dd *xas* ikehhanen, nnan "Ad idweř ixmej!" ¹⁴ řexdenni yarra-dd řaggayi, inna "Ammu i yeđa weydud-a u ammu i yeđa řgens-a zzat i wudem inu, issawař SIDI, u ammu i teđa marra řxedmet n ifassen nsen u min qeddmn d ddbiřet, aqa-tt ixmej.

¹⁵ Řexxu *maca*, zeg wass-a d tsawent ggem uřawen nwem *x* man aya 'Qbeř mma ittwassars wezřu *x* wezřu di zzawect n SIDI, ¹⁶ qbeř mma ad immsar uya, yusa-dd yijjen řar yijj n ueurric n imendi n eicrin n řęqyas, ammu i tuđa *din* myir eęcra, *u* yusa-dd yijj řar yict n tsirt *n uđiř*, řima ad yayem xemsin n ibarmiřen, ammu tuđa *din* myir eicrin. ¹⁷ Necc wtiɣ kenniw s *imendi* ittwasscemđen *zeg usemmiđ*, s jiriřect n tcejjart u s teburri, *wtiɣ* marra řxedmet n ifassen nwem, u kenniw war dd řari tedwiřem ca ', *ammu i* issawař SIDI.

¹⁸ 'Zeg wass-a d tsawent ggem uřawen nwem *x* man aya, zeg wass wiss arebea u-eicrin n yuyur wiss tessea, zeg wass nni di ittwassars dsas n zzawect n SIDI, ggem uřawen nwem *x man aya*: ¹⁹ 'Ma aqa *din* zzarięet di tesraft? Tazayart d wartu n tazart d tcejjart n aremman d tcejjart n zžitun war dd-iwyen řyiřet! Zeg wass-a necc ad barkey!' "

Lwaęd i Zarubbabil

²⁰ Deg wass wiss arebea u-eicrin yusa-dd wawař n SIDI i řaggayi i twařat wiss tnayen, uca inna ²¹ "Siweř řar Zarubbabil, lwali n Yahuda, ini 'Necc ad ssennhezzeɣ ijenwan d temmurt ²² u necc ad ssenqerřbey řkursi igellden n tgeldin d tzemmar n tgeldin n řegnus u necc ad ssenqerřbey ikarruten *n umenyi* s yenni i ten ineddhen uřa d yiysan ak-d imnayen nsen ad ttwaęedřen, kuř ij di ssif n wenneđni.' ²³ 'Deg wass nni', issawař SIDI n řeeskar, 'necc ad ksiɣ, Zarubbabil, mmis n Ca'altiyal, amsexxar inu!', issawař SIDI, 'u necc ad cek arrey d txadent n ucemmee, mařar necc ixđareɣ cek', issawař SIDI n řeeskarat.

ZAKARIYA

Tařayit i ttubet

1¹ Deg uyur wiss tmenya, deg usegg^was wiss tmenya n Dariyus, yusa-dd wawař n SIDI řar Zakariya, mmis n Baraxya, mmis n Eïddu, anabi, inna:

²“SIDI tuya ifugem ařas x řejdud nwem. ³ Ini asen ‘Ammu i iqqar SIDI n řeeskarat: Dweř-dd řari, *ammu* i issawař SIDI n řeeskarat, xenni necc ad řarwem-dd dewřey, i iqqar SIDI n řeeskarat. ⁴ War ttiřim amecnaw řejdud nwem i yenni umi barrřen inabiyyen n zic, nnan: Ammu i iqqar SIDI n řeeskarat, dewřem-dd xenni zeg ibriden nwem ičeffnen u zi tmeġga nwem ičeffnen. Maca nitni war sřin ca u war d ayi wcin amezzuř, *ammu* i issawař SIDI. ⁵ Řejdud nwem, mani řan? U inabiyyen, ma ġgur ad ddaren nitni i řebda? ⁶ Maca awařen inu d tweřsa inu nni umureř i imsexxaren inu, inabiyyen, ma war řqifen nitni řejdud nwem? Nitni dewřen-dd, nnan: Am mammec tuya SIDI n řeeskarat inekk^wa ad yegg akidney, elařsab ibriden nney d tmeġga nney, ammu i igga netta akidney.’”

Tamezriwt tamezwarut n arebea n iysan

⁷ Deg wass wiss arebea u-eicrin, deg uyur wiss řiřac, wa d ayur n Cabat, deg usegg^was wiss tnayen n Dariyus yusa-dd wawař n SIDI řar Zakariya, mmis n Baraxya, mmis n Eïddu, anabi, inna:

⁸“Necć zriř di řiřet, u xzar, aqa ijj n weryaz x ijj n uyis d azegg^way. Netta tuya ibedd jar tcejjura n triřant di řaġay u awarni as din iysan izegg^wayen d yenni icaben s ineqqiđen d *iysan* icemřařen. ⁹ Necć nniř “Sidi inu, min enan ina?” *Řexdenni* inna ayi lmalak nni řari dd-issiwřen “Necć ad ac ssecney min enan ina!” ¹⁰ Aryaz nni ibedden jar tcejjura n tariřant, yarra-dd, inna “Ina d inni dd-issekk SIDI řima nitni ad suřen di ddunnit.” ¹¹ Nitni arrin-dd x **Lmalak n SIDI**, wenni ibedden jar tcejjura n tariřant, nnan “Necćin nsuř di temmurt, u xzar, marra ddunnit teħna u tarsa.”

¹² *Xenni* yarra-dd **Lmalak n SIDI**, inna “A SIDI n řeeskarat, ař meřmi *ead* war tettřinnid x Urcalim u x tneddam n Yahuda nni x tuya tsexđen sebein n isegg^wusa-ya?” ¹³ SIDI yarra-dd x lmalak nni řari dd-issiwřen s wawařen cnan, s wawařen n ufewweř. ¹⁴ Lmalak nni řari dd-issiwřen, inna ayi “Barreř, ini:

Ammu i iqqar SIDI n řeeskarat:

Necć usmey di řřwee n Urcalim d řihyun s ijj n wasam d ameqqran.

¹⁵ S ijj n ufugem d ameqqran ffugmey x řegnus innexfen, minzi necć tuya ffugmey cwayt waha, maca d nitni tt issemřaren.”

¹⁶ X uya ammu i issawař SIDI
”Necć dewřey-dd řar Urcalim s teħnunect,
taddart inu ad tettwabna dayes”,
ammu i issawař SIDI n řeeskarat,
“uca fiřu n řeebar ad ittwaġg x Urcalim.”

¹⁷ “Arni barreř, ini:

Ammu i iqqar SIDI n řeeskarat:

‘Tineddam inu ad feyydent ead s řxar,
mařar SIDI ad issfewwej řihyun eawed
u netta ad ixđar Urcalim eawed.’ ”

Tameřriwt wiss tnayen n arebea n iccawen d arebea n imziřen

2¹ Necc ssgaeđey tiřřawin inu uca zriř, u xzar *aqā din arebea n waccawen*.² Necc nniř i lmalak nni řari dd-issiwřen “Min enan ina?” Netta yarra-dd xafi “Ina d arebea n waccawen nni isszeře Yahuda d Israyil d Urcalim.

³ *Xenni* isscen ayi SIDI **arebea n iħeddaden**.⁴ *Řexđenni* necc nniř “Min umi dd-usin nitni, min i řa ggen?” Netta issiweř, inna “Ina d accawen nni isszeře Yahuda, ařami war dd-issgaeđed *ead* uřa d ijj azeřif nnes, maca ina usin-dd řima ad ten ssnexřeen, řima ad nđaren accawen n řegnus nni dd-issgaeđen icc đidd i temmurt n Yahuda řima ad tt sszeřeen.”

Tameřriwt wiss řřata n weryaz s ufiřu n řeqyas

⁵ Necc ssgaeđey tiřřawin inu, zriř, u xzar, aqa *din* ijj n weryaz s ijj n ufiřu n řeebar deg ufus nnes. ⁶ Necc nniř “Mani i řa traħed cek?” Netta yarra-dd “*Necc ad raħey* řima ad ebarey Urcalim maħend ad řarey meĉař *teđa* tiru nnes u meĉař *teđa* tuzzeğgart nnes.” ⁷ U xzar, iffeř-dd lmalak nni řari dd-issiwřen uca ijj n lmalak nneđni iffeř-dd řima ad kides immerřqa, ⁸ inna as “Deyyet, siweř ak-d uħudri nni, ini:

‘Urcalim ad tiři d ijj n ubilaj ddemnet imřaren innurezmen
zi ssibbet n wařřas n iwdan d řmar *i iđan* di řwest nnes.

⁹ Necc ad as iřiř d ijj n řřiđ n tmessi i d as-dd ittennden’, issawař SIDI,
‘u di řwest nnes ad as iřiř i ueuři.’

¹⁰ ‘Deyyam, deřyam, arewřem zi temmurt n ccamal’, *ammu* i issawař SIDI,
‘mařar necc bđiř kenniw x arebea n isemmiđen n ujenna’, iqqar SIDI.

¹¹ ‘Deřyat, řihyun, fekket,
cem d tenni izedđyen řar yeğis n Babil!’

¹² Mařar ammu i iqqar SIDI n řeeskarat:

‘Di řřwee n ueuři,
issekk ayi-dd netta řar řegnus nni kenniw ikeccđen,
mařar wenni kenniw i řa iħadan, iħada mummu n tiřř inu.

¹³ Mařar xzar, necc ssenhezzeřy afus inu xasen
u nitni ad dewřen d takeccađt n imsexxaren nsen.

Kenniw ad tessnem
aqa issekk ayi-dd SIDI n řeeskarat.

¹⁴ řřiwřew u farħ, a yeğis n řihyun,
mařar xzar, necc ad dd-aseř u ad zedřey di řwest nnem’,
ammu i issawař SIDI.

¹⁵ ‘Deg wass nni ad qqnen wařřas n řegnus řar SIDI,
u nitni ad iřin d řgens i necc
u necc ad zedřey di řwest nnem u ad tessned,
aqa SIDI n řeeskarat issekk ayi-dd řarem.

¹⁶ SIDI ad iřřef Yahuda d tařarst x temmurt iqeddsen

u netta ad ifarz Urcalim zi jdid.

¹⁷ Ejj marra aysum ad isseyd zdat i wudem n SIDI, mayar netta ifaq-dd zi tzeddiyt iqeddsen nnes.’ ”

Tamezriwt wiss arebea n ukehhan Yahucæa

3¹ *Awarni as* isscen ayi Yahucæa, arrays n ikehhanen. Netta tuḡa ibedd zdat i wudem n **Lmalak** n SIDI. Cciṭan ibedd-dd ḡar ufus afusi n Yacuea ḡima ad zzayes isscetca. ² SIDI inna i cciṭan “Ad yiṛi ad cek iæaqeb SIDI, *a* cciṭan! Ad cek iæaqeb SIDI, wenni ifarzen Urcalim! Ma war iḡi *Yahucæa wanita* d ijj n ukecuḡ qeṛæen t-dd zi tmesi?” ³ Yahucæa tuḡa yarḡ arruḡ iwessex am ibedd netta zdat i wudem n **Lmalak**.

⁴ *Xenni* yarra-dd netta uca issiweṛ ak-d yenni ibedden zdat i wudem nnes, inna “Kksem as arruḡ iwessxen i wanita!” U netta inna as “Xzar, necc kksey zzayek ṛmuḡsiyyet nnek u ad cek ssyarḡeḡ s ijj n warruḡ icuwwaren.” ⁵ Necc nniy “Ad as qqnen ijj n arezzet d tamezragt x uzeḡif nnes!” U nitni qqnen as arezzet tamezragt x uzeḡif nnes uca ssyarden as arruḡ *icuwwaren* u **Lmalak** n SIDI ibedd din.

⁶ Uca iched **Lmalak** n SIDI i Yahucæa, inna:

⁷ “**Ammu i issawaṛ SIDI n ṛæeskarat:**

‘Maṛa cek tuyured x ibriden inu

u maṛa cek ad teḡdid tasexxart inu,

xenni cek ad tessuyured uṛa d taddart inu s ṛḡeḡq u ad tiṛid d ameḡḡay n ṛemraḡat inu u necc ad ac wcey ad tzemmed ad traḡed ad tadfed jar inni i da ibedden.

⁸ Xenni seṛ, Yahucæa, *cek* arrays n ikehhanen, cek d imeddukkaṛ nnek,

inni iqqimen zzatek ,

mayar nitni d ict n ṛæṛamet n ṛæejeb,

mayar xzar, necc ad dd-awyey Amsexxar inu, ‘Ayeddu’.

⁹ Maḡar xzar, azru,

inni din ssarsey zdat i Yahucæa,

x wezṛu nni *ad yiṛi xezarent* sebea n tiṭṭawin.

Xzar, necc ad neqcey taneqqact nnes,’

ammu i issawaṛ SIDI n ṛæeskarat,

‘u necc ad kksey ṛmuḡsiyyet n temmurt-a deg ijj n wass.’

¹⁰ ‘Deg wass nni’, issawaṛ SIDI n ṛæeskarat,

‘ad tearḡem ijj i wennedni sadu tzayart u sadu wartu.’

Tamezriwt wiss xemsa n ṛqendiṛ d tnayen n tzitunin

4¹ Lmalak nni kidi issiwṛen, iæqeb-dd uca issfaq ayi-dd amecnaw mammec dd-ssfaḡan ijj n weryaz zeg yiḡes nnes. ² Netta inna ayi “Min tezrid?” Necc nniy “Necc zriy, u xzar, ijj n ṛqendiṛ zeg wurey marra, u *aqæ din* ijj n tṛebsi n zzeṛt x uzeḡif nnes u xas sebea n ṛefnarat, sebea *x* sebea n ibuḡen i ṛefnarat *i iḡan* x uzeḡif nnes ³ u zzates *aqæ din* tnayen n izemmuren, ijj yar uyezdis afusi n tṛebsi n zzeṛt u ijj ḡar uzeṛmaḡ nnes.”

⁴ Necc arriy-dd u ssiwṛey ak-d Lmalak nni kidi issiwṛen, nniy “Sidi inu, min enant tmesṛayin-a?”

⁵ Lmalak nni kidi issiwṛen, yarra-dd, inna ayi “Ma war tessined cek, min enant tmesṛayin-a?” Necc nniy “Lla, *a* Sidi inu!”

⁶ *Xenni* yarra-dd uca issiweř-dd akidi, inna “Wa d awař n SIDI i Zarubbabil, *awař* nni iqqar ‘War iđi s jjeħd uřa s l̥eunf, maca ad yiři s Arruħ inu’, *ammu* i iqqar SIDI n řeeskarat.” ⁷ Min teenid cek, *a* adrar ameqqran? Ad tdewřed d ict n řwařa zzat i wudem n Zarubbabil, mařar netta ad dd-issuffey azru n nnej s iyuyyan “Nniemet, nniemet ad řares tiři!”

⁸ Yusa-dd řari wawař n SIDI, inna:

⁹ Ifassen n Zarubbabil ssarsen dsas i taddart-a, ifassen nnes ad tt kemmřen, maħend ad tes-nsem aqa SIDI n řeeskarat issekk ayi-dd řarwem. ¹⁰ Mařar man wen isseħqaran ass n tmesřayin timezyanin? Nitni ggur ad farħen, xmi i řa zaren azru n teymart deg ufus n Zarubbabil, sebea aya, tiřřawin n SIDI nni ittekk marra tammurt.

¹¹ Necc arriř-dd, nniř as “Mana tnayen n izemmuren nni *din* řar uyezdīs afusi d uzermađ n řqendiř?” ¹² řřfey necc zi jdid awař, nniř as “Min enan tnayen n řefrue n uzemmur *nni* deg ufus n tnayen n iqudas n wurey i dd-itřarrayen *zzect am* wurey zi sennej?” ¹³ Netta issawař-dd řari, inna “Ma war tessined cek min enan ina?” Necc nniř “Lla, *a* Sidi inu!” ¹⁴ *Xenni* inna “Ina d tnayen n iħenjiren n zzect nni ibedden zzat i Sidi n marra tammurt.”

Tameřriwt wiss setta n wedlis iřřaw

5 ¹ Ssgaedeey tiřřawin inu twařat nneđni uca zriř, u xzar, aqa *din* ijj n wedlis iřřaw. ² Netta inna ayi “Min tettwařid cek?” Necc nniř “Necc ttwařiř ijj n wedlis iřřaw s yijj n tuzeggart n eicrin n iyağen d ict n tiru n eecra n iyağen.” ³ *Xenni* inna ayi netta “Ta d nneeřet nni i řa iřřyen x marra tammurt, mařar marra wenni i řa yacaren, ad ittwaqdee zi ssibbet n min yuran x uyezdīs-a u kuř ijj wenni i řa ijağen ad ittwaqdee zi ssibbet n min yuran x uyezdīs nneđni. ⁴ Necc ad arrey nneeřet ad dd-teffey, *ammu* i issawař SIDI n řeeskarat, ĥima ad dd-tas di taddart n uceffar u di taddart n yenni iceħhden zzur s yisem inu u nettat ad tessens di řwest n taddart nnes u nettat ad tt yecc s ukeccuđ nnes d ižra nnes.”

Tameřriwt wiss sebea n temyart deg ubuqař n ifa

⁵ Iffey-dd lmalak nni kidi dd-issiwřen, inna ayi “Sgaeeed tiřřawin nnek u xzar min *din* dd-ittbanen!” ⁶ Necc nniř “Manaya?” Netta inna “Wa d ijj n řeqyas n ‘ifa’ nni dd-ittbanen.” *Xenni* inna “Ta d furma x marra tammurt.” ⁷ U xzar, aqa tettwassgaeeed tqebbart n řexfiř u teqqim ict n temyart d řwest n ‘ifa’. ⁸ Netta inna “Ta d taeeffant!” uca inđar itt di řwest n ‘ifa’ uca inđar taqebbart n řexfiř x uqemmum nnes. ⁹ Necc ssgaedeey tiřřawin inu uca zriř, tnayen n temyarin usint-idd řar zzat u ašemmiđ iccur afriwen nsent. Nitenti tuřa řarsent afriwen am wařriwen n ubellarj u nitenti ssgaeeedent ‘ifa’ *nni* jar tammurt d ujenna. ¹⁰ *Xenni* nniř i lmalak nni kidi dd-issiwřen “Mani i řa yawyent ‘ifa-ya?” ¹¹ Netta inna ayi “Maħend ad as bnant ict n taddart di temmurt n Cinar. Mařa tettwakemmeř, ad tettwassbedd din deg wemcan nnes.”

Tameřriwt wiss tmenya n arebea n ikarruten

6 ¹ Necc ssgaedeey tiřřawin inu twařat nneđnit, u xzar, aqa arebea n ikarruten ffyen-dd zi jar tnayen n idurar u idurar *nni* tuřa d idurar n nħas. ² řar ukarru amezwaru *tuya din* iysan d izegg^wayen, řar ukarru wiss tnayen iysan d ibarcanen, ³ řar ukarru wiss třata iysan d icemřařen u řar ukarru wiss arebea iysan d iqarqacen jehden. ⁴ Necc arriř-dd, nniř i lmalak nni kidi dd-issiwřen “Min enan ina, *a* Sidi inu?”

⁵ Yarra-dd lmalak, inna ayi “Ina d arebea n isemmiđen n ujenna nni dd-itteffyen zi mani bedden zzat i SIDI n marra tammurt. ⁶ Inni s iysan ibarcanen ad ffyen řar temmurt n Ccamal u *iysan* icemřařen ad ffyen đeffaren ten uca *iysan* iqarqacen ad ffyen řar temmurt n Ljanub.”

⁷ *Iysan* ijeħden ffyēn, arzun ad žwam temmurt, mařar netta inna “Ffey, žwam tammurt!” U nitni žwan temmurt. ⁸ Netta iřaya ayi-dd, inna “Xzar, *iysan* nni iffyēn řar temmurt n Ccamal, aqa ssareyyħen Arruħ inu di temmurt n Ccamal.”

Tamrist i ukehhan ameqqran

⁹ Yusa-dd řari wawař n SIDI, inna:

¹⁰ “Ksi tiwhibin zeg imeħbas, ži Ĥalim, Ťubiya d Yadaēya u adef *uřa d* cek deg wass nni u adef řar taddart n Yuciya, mmis n řafanya, *řar taddart* i řares dd-yusin nitni ži Babil. ¹¹ Ksi nnuqart d wurey, egg *zzaysen* ttajat u sars *iten* x uzeřif n Yahucuea, mmis n Yahuřadaq, arrays n ikehhanen, ¹² u siweř akides, ini as

Ammu i issawař SIDI n řeskarat: Aqa da ijj n weryaz, “Ayeddu” d isem nnes. Netta ad dd-iffey zeg wemcan nnes u netta ad ibna zzawect iqeddsen n SIDI.

¹³ Netta ad ibna zzawect iqeddsen n SIDI u ad yarđ leađama. Netta ad iqqim u ad iħkem x řkursi nnes u netta ad yiři d akehhan x řkursi nnes u ad yiři jarasen ccwar s řehna.

¹⁴ Ttijan ad iřin i Ĥalim, Ťubiya, Yadaēya d Ĥayn, mmis n řafanya d řidaret di zzawect iqeddsen n SIDI. ¹⁵ Ži řagg^waj ad dd-asen *iwdan* u nitni ad bnan zzawect n SIDI u kenniw ad tessnem aqa SIDI n řeskarat issekk ayi-dd řarwem. *Aya* ad immsar, mařa kenniw tettesřam s tidett řar tmijja n SIDI, AREBBI nwem.”

SIDI war ixs ca ad as eebden nbřa tasegda d arreħmet

7¹ Immsar deg usegg^was wiss arebea n ujeřid Dariyus, *řami* dd-yusa wawař n SIDI řar Zakariya, deg *wass* wiss arebea n uyur wiss tesaē, deg *uyur* n Kislu,

² *aqa* issekk *řgens n* Bayt-Il Carařir d Rajam-Malik d yeryazen nnes maħend ad ttaren řxađar zzat i wudem n SIDI, ³ ssawařen ak-d ikehhanen, inni *iřan* di taddart n SIDI n řeskarat, u ak-d inabiyyen, nnan “Ma ad arniř deg uyur wiss xemsa ad ruř u ad eezřey ixef inu am mammec t ttegey řexxu ead ařas n isegg^wusa?”

⁴ Yusa-dd řari wawař n SIDI n řeskarat, inna:

⁵ “Siweř ak-d marra řgens u ak-d ikehhanen, ini ‘Řami kenniw tžummem u tewtim x idmarēn nwem *zeg wecđan*, deg uyur wiss xemsa d uyur wiss sebea, u man aya řexxu ead ařas n isegg^wusa, ma tžummem kenniw *xenni* i necc, *s tidett* i necc? ⁶ Řami teccim u řami teswim, ma war *tuyi* kenniw d inni iccin u *ma war tuyi* kenniw d inni iswin? ⁷ Ma war iři d awařen i iija SIDI ad ttwařayan s ufus n inabiyyen n zic umi tuřa teqqim Urcalim *ead* di řħdnet ak-d tneddam i d as dd-innden uřa d Tammurt n Ljanub d Temmurt Iwařan nni řares?”

⁸ Yusa-dd wawař n SIDI řar Zakariya, inna:

⁹ “Ammu i issawař SIDI n řeskarat, iqqar ‘Ĥekmem s ijj n řħukm iseggdēn u ggem s tmexsiwt icewwaren d areħmet ijj ak-d wenneđni.

¹⁰ War heřřarem tajač uřa d ayuřiř niř řbarrani uřa d amezřuđ u war ttejjim uřa d ijj ad ixarres di řyar đidd i umas deg wuř nnes.”

6:8 ‘ssareyyħen Arruħ inu’ - man aya ixs ad yini belli řħukm nni ssiwđēn iysan ibarcanen x Temmurt n Ccamal issjiwen Arruħ n Arebbi. Aqa řħakamat nnes iseggdēn umi netta d Amsegged.

6:10 ‘řafanya’ - isem-a wanita ixs ad yini ‘wenni t issnuffaren SIDI’.

6:14 ‘Ĥayn’ - ixs ad yini ‘nniēmet’. Nzemmar ad nini aqa Yasuea d ‘bu-twēngint’ i d as qqaren.

¹¹ *Maca* nitni ugin ad wcen taynit u nitni ggin marra s řmeqřub u bellæen imezzuyen nsen, řima war ttesřin.

¹² Nitni ssqeshen uř nsen am ijj n telwizt mařend war ttesřin ccariæa d wawařen nni dd-issekk SIDI n řeeskarat s Arruř nnes s ufus n inabiyyen n zic, ařami dd-yusa ijj n ufugem d ameqqran n SIDI n řeeskarat.

¹³ Aqa immsar am mammec iřaya netta *zic*, *maca* nitni war sřin ca. X uyenni řayan řexxu nitni u necc war ttesřiy ca, iqqar SIDI n řeeskarat.

¹⁴ Necc ad ten ssuzzareř x marra řegnus nni tuřa war ssinen u awarni asen ad tettwaxarreb temmurt, uřa d ijj *ead* war *xas* izekkwi u uřa d ijj *ead* war dd-iddikkwiř. Nitni arrin tammurt izizzen d řxarbet.

SIDI iwaed ad ibarek Urcalim

8¹ Yusa-dd wawař n SIDI n řeeskarat, inna:

² **Ammu i inna SIDI n řeeskarat** “S wasam d ameqqran usmey zi řihyun, s tefqeřt tameqqrant usmey di řřwee nnes.”

³ **Ammu i inna SIDI** “Necc eeqbey-dd řar řihyun u ad zedyey di řwest n Urcalim uca Urcalim ad as řayan ‘tandint n tidett’ u adrar n SIDI n řeeskarat ad as inin ‘adRAR n zzwewct iqeddsen’.”

⁴ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat** “Ad iřin eawed iwessura d twessura deg wazzayen n Urcalim. *Kuř* aryaz ad řares tiři teřyarct nnes deg ufus nnes zi ssibbet n wařtas n wussan *i ya iddar*.⁵ Az-zayen n tendint ad dewřen ccuren s iřenjiren d řenjirin i ittiraren deg wazzayen nnes.

⁶ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat** “Mařar d řeejeb qae di tiřřawin n min iqqimen n řgens-a deg wussan nni, ma ad yiři uřa i necc d řeejeb qae?” issawař SIDI n řeeskarat.”⁷ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat** “Xzarem, necc ad ssnejmey řgens inu zi temmurt n wenqar *n tfuct* u zi temmurt n uyeři n tfuct.”⁸ u necc ad ten awyey din řima ad zedyen di Urcalim. Nitni ad iřin d řgens i necc u necc ad iřiř d AREBBI i nitni, di tidett u di tsegda.”

⁹ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat** “Meřdem ifassen nwem, kenniw inni isřin deg wussan-a awařen-a zeg uqemmum n inabiyyen nni *din iřan* deg wass nni di ittwassars dsas n taddart n SIDI n řeeskarat, mařend ad tettwabna zzwewct iqeddsen zi jdid.”¹⁰ Mařar qbeř i wussan nni war iqqim walu zi řmunet n bnadem u ict n řebhimet war dd-tettawi walu u wenni dd-iffyen d wenni dd-idewřen, war yiwi řaman zi ssibbet n řeedu, *mayar* necc ssekkareř *kuř* ijj x umqarreb nnes.¹¹ *Řexxu* maca necc war tiřiř i min iqqimen n řgens-a am wussan imezwura”, issawař SIDI n řeeskarat.”¹² “Mařar zzariæet n řehna, tazayart, ad tewc řyiřet nnes u tammurt ad tewc řřabet nnes u ajenna ad iwc nnda nnes u necc ad wceř marra aya d tasřart i min iqqimen n řgens-a.”¹³ Ad immsar, aqa am mammec tuřa kenniw d nneeyet jar regnus, *kenniw*, a taddart n Yahuda d taddart n Israyil, aqa necc ad kenniw ssnejmey u ad iřiř d lbaraka i kenniw. War tteggwedem, meřdem ifassen nwem!”

¹⁴ **Mařar ammu i inna SIDI n řeeskarat:** “Am mammec necc xarřsey ad awem ggeř řyar, řami d ayi ssfugmen ibabaten nwem”, inna SIDI n řeeskarat, “u necc war ndimeř *zi man aya*,¹⁵ ammu i dd-dewřey necc *řexxu* ad xarřsey deg wussan-a mařend ad ggeř řxar di Urcalim u di taddart n Yahuda. War tteggwedem ca!”¹⁶ Tina d timesřayin i kenniw ittweřřan ad tent teggem: siwřem tidett kuř ijj ak-d umqarreb nnes, carræem s tidett u s yijj n řřukm iřiřqen di tewwura nwem.

¹⁷ War ttejjam ad ixarřes ijj n weryaz di řyar x umqarreb nnes u war ttexsem achad n zzur, mařar necc carrhey marra aya”, issawař SIDI.

¹⁸ Yusa-dd ɣari wawař n SIDI n řeeskarat, inna:

¹⁹ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat:** “Azummi n uyur wiss arebea u azummi *n uyur* wiss xemsa u azummi *n uyur* wiss sebea u azummi *n uyur* wiss eecra ad dweřen d řefrahet u d warceq. Ad iřin d řeeyudat cnan. Xsem tidett d řehna!”

²⁰ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat:** “Aqa řegnus uřa d imezday n wařtas n tneddam ad dd-asen ead *danita!* ²¹ Imezday n ict *n tendint* ad rařen ɣar imezday n ict *n tendint nmednit*, ad inin ‘Jjem aney ad netřef abrid ħima ad nettar *zzat i* wudem n SIDI u ħima ad narzu SIDI n řeeskarat. Uřa d necc ad raħeɣ.’ ²² Ařtas n iyduden d wařtas n řegnus ijehden ad dd-asen ħima ad arzun x wudem n SIDI u ħima ad ttaren arđa *zzat i* wudem n SIDI.”

²³ **Ammu i inna SIDI n řeeskarat:** “Deg wussan nni ad immsar, aqa eecra n yeryazen, zi marra tutlayin n řegnus ad řřfen, *wah* ad řřfen abeħřuř n ijj n weryaz d Uday, ad inin ‘Neccin ad nraħ akidwem, maɣar nesřa aqa AREBBI akidwem!’ ”

Řħukm n SIDI x timmura i d as-dd innđen

⁹ ¹ Řħukm issagg^waden n wawař n SIDI x temmurt n Ĥadrax, u x Dimacq yarsa *řħukm* - maɣar SIDI iħeřta x bnađem u x marra tiqebbař n Israyil - ² uřa x Ĥamat i tt dd-iřesqen, x řur d řidun, waxxa nitenti d timiyisin ařtas. ³ Tebna řur ijj n lburj i yixef nnes u teyrn nnuqart am teejjact d wureɣ am ubeɣaen n imesraq. ⁴ Xzar, SIDI ad tt iřtef u ad iwwet lbaraj nnes ɣar řebħar uca ad tt tecc tmessi.

⁵ Ackelon ad tt tzar, uca ad tedweř tegg^wed, uřa d Yazza, uca ad tarjj ařtas, uřa d Eaqrn, maɣar ad iřceř uraji nnes, u ad ittwaterħħa ujeĝid zi Yazza u *tandint n* Acqalun war tettwazeddeɣ.

⁶ Mmis n řeħram ad izdeɣ di Acđud u necc ad teħħiɣ nřfaxet n Ifilistiņiyen. ⁷ Necc ad ksiy idammen zeg uqemmm nnes uřa d nneawit zi jar tiɣmas nnes u ammu i ɣa iqqim uřa d netta i AREBBI nney. Netta ad yiři am ijj n wemyar di Yahuda u Eaqrn am ijj n Uyabusi. ⁸ Necc ad wtey aqiđun inu i *uħeřtu n* taddart inu, đidd n wenni i ɣa iřwan u đidd n wenni dd i ɣa ieeqben, ħima wenni iħeřşaren war xas ieeddu ca ead, maɣar řexxu zřiy t s tiřtawin inu.

Ajeĝid i dd ɣa yasen

⁹ Farħ, *a* yeĝis n řihyun, sřiwrwew, *a* yeĝis n Urcalim! Xzar, ajeĝid nnem yusa-dd ɣarem, netta d amseĝed u aqa iwjed ħima ad issenjem, netta d amwađee u inya x ijj n weɣyuř, x ijj n wezeuq, asnus n ict n teɣyuč. ¹⁰ Necc ad qđiy ikarruten *n umenyi* zi Ifrayim uřa d iysan zi Urcalim. Ad ittwaqđee uřa d řqews u netta ad ibarreh s řehna i regnus u řşulřta nnes ad tiři zi řebħar ař řebħar u zeg iɣzar ař ineggura n temmurt.

SIDI ad isenjem řgens nnes

¹¹ Uřa d cem, *a* řihyun, zi ssibbet n idammen n řeahd necc fekkeɣ-dd imeħbas nnem zeg wanu yuzɣen zeg waman.

¹² Eeqbem ɣar lburj nwem, *kenniw* imeħbas inni ɣar iĝa usitem. Uřa d ass-a necc ttbarřey: Aqa necc ad ɣarem dd-arrey tnayen n tseqqar,

¹³ maɣar necc ad meħdeɣ Yahuda *am ijj n řqews* u ad ggeɣ Ifrayim x řqews. Necc ad ssekkarey iħenjiren nnem, *a* řihyun, didd i iħenjiren nnek, *a* Lyunan u necc ad cek arrey amecnaw ssif n ijj n bu-teyrudt.

¹⁴ SIDI ad dd-ittwazar sennej nsen u fritcat nnes ad iřint ttwessgent am wassam u Sidi inu, SIDI, ad iřud di řbuq u ad yuyur ak-d řħaryađin n ušemmiđ n ljanub.

¹⁵ SIDI n řeeskarat ad ten issdurri u nitni ad ccen u ad ddzen iřra n iĝiy uca ad swen, ad ggen ddriz am ɣar binu u nitni ad dewřen ccuren *s idammen* am řtaɣwa n urucci, am tɣemmar n uealřar.

¹⁶ SIDI, AREBBI nwem ad ten issenjem deg wass nni am tħimart n řgens nnes, mařar nitni *amecnaw* izra iřřan ittissiġen x temmurt nnes.

¹⁷ Mařar mečař mma imřar ad yiři řxar u mečař mma imřar ad yiři wařři! Imendi ad isseyimi iħudriyyen uřa binu n jdid tiezariyyin.

10¹ Ttarem anřar zi SIDI, di řweqt n wenzar n tefsut. SIDI ittegg assamen. Netta ad iwc ibuda n wenzar, i kuř ijj n wefsu deg iyyar. ² Mařar řexyařat n lařnam ssawařen řęecc u igezzanen ttwařan ixarriġen u nitni ttewaden tirja icemmten, nitni ssfewwajen s řewin. X uyenni ttwassigġejen iħuřiyyen, ttwaħřaren, minzi war din iġi umeksaw. .

³ X iničan yarya lyađab inu u ad xeġsey imyanen, mařar SIDI n řeeskarat ad issijj x tħimart nnes, x taddart n Yahuda, u netta ad ten isedd am uyis nnes ittissiġen řar umenyi.

⁴ Zzayes ařzu n teřmart, zzayes řewted, zzayes řęews *n umenyi*, ad zzayes dd-ffęen marra imzeyyaren jmię. ⁵ Nitni marra ad dewřen am ayt n bu-teřruđt inni deg umenyi ad eefsen x ubeġac di zznaqi. *Wah*, nitni ad mmenęen, mařar SIDI ad yiři akidsen u nitni ad ssedħan inni inyin x iysan. ⁶ Necc ad ssjehdeř taddart n Yahuda u ad ssnejmeř taddart n Yusuf u necc ad asen wceř tazeddiyt, mařar necc arreħmeř daysen u nitni ad iřin axmi necc war ten nđareř, mařar necc d SIDI, AREBBI nsen, u necc ad řarsen sřey. ⁷ *Inni n* Ifrayim ad iřin am ijj n bu-teřruđt u uř nsen ad ifarħ am řar binu u iħenjiren nsen a d t řaren u ad farħen, uř nsen ifarřeħ di SIDI.

⁸ Necc ad xasen řeffareř u ad ten ssmuney, mařar necc fdiř ten u nitni ad dd-dewřen deg wařtas am mammeç ten tuřa deg wařtas. ⁹ Necc ad ten zareey jar řegnus u nitni ad ayi idaren di jji-wayeh igġejen. Ad ddaren *din* ak-d iħenjiren nsen uca ad dd-dewřen. ¹⁰ Necc ad ten jjeř ad dd-eęqben zi Misřa u ad ten dd-ssmuney zi Accur u ad ten dd- awyeř řar temmurt n Jilead u *řar* Lubnan, maca aya war ten ittqeddi. ¹¹ Netta ad iřwa řebħar u ad iwwet řemwaj n řebħar u marra imucan yuġęen n yeřzar *n Nil* ad azyen. Nnfaxet n Accur ad tettwasswađeç u azeġađ n Misřa ad ittawweddar. ¹² Necc ad ten ssjehdeř di SIDI u nitni ad uyuren deg yisem nnes, *ammu* i issawař SIDI.

Areddeġ n Lubnan d Bacan

11¹ Arzem tiwwura nnek, *a* Lubnan, *maħend* timessi ad tecc tineġlin nnek.² Ru, *a tacejjart* n umerzi, mařar tangelt tewđa, mařar ticejjura *nni* timeqqrarin ttwareddġent!

Ru, *a* ticejjura n řbeġuđ n Bacan, mařar azyar immcubbcen iwđa. ³ *Sřem* i řħess n tųuyyit n imeksawen, mařar aęuġi nsen ittwareddeġ, *sřem* i řħess n uzehhar n weyraden imezyanen, mařar řęezz n L'Urdun ittwareddeġ.

⁴ Ammu i iqqar SIDI, AREBBI inu "Arwes iħuřiyyen nni umi i řa řarřen ⁵ inni ten imellken war gęur ad ttwaeaqben u inni ten izzenzen qqaren 'Ad yiři ad ittwabarek SIDI, aqa necc dewřeř yari agral!' Imeksawen nsen war d asen zziġizen. ⁶ Mařar necc war d ayi zziġizen ead imezday n temmurt, issawař SIDI. Xzar, necc ad wceř i iwdan, kuř ijj řar ufus n umqarreb nnes u deg ufus n ujeġid nnes, u nitni ad eefsen x temmurt u necc war *ten* ssenjimeř ca zeg ufus nsen.

⁷ Nec arewsey iħuřiyyen tinni umi i řa řarřen, mařar nitni d iħuřiyyen ttwaħřaren. Necc ksiy i necc tnayen n teřřaryin. Ict ggiy as 'Řxađar' u tenneđni ggiy as 'Tařruđt', u necc arwsey iħuřiyyen.

10:1 'anřar n tafsut' - anřar n tefsut di Ccarq Ameřwasu iccat qbeř řweqt n tmeyra deg uyur n mars d wawril.

10:2 'ameksaw' - niy 'aniči'.

11:2 'azyar' - niy 'řyabet' niy 'tazgant'. 'amerzi' - niy 'amedzi'.

⁸ Deg ijj n yuyur teħħiy tṛata zeg imeksawen.

Ṛeemar inu tuḡa ixeyyeq xasen uca uṛa d ṛeemar nsen icarh ayi eawed. ⁹ Necc nniḡ ‘Nec war kenniw arekkwsey *ead!* Min immuten, ejj *it* ad immet u min ihellken, ejj *it* ad ittwahellek, u jjem inni iqqimen ad ccen aysum ijj n wennedni.’ ¹⁰ Necc ksiḡ taḡḡarct inu ‘Rxaḡar’ uca arziḡ tt maħend ad arzeḡ ammu ṛeahd inu nni ggii ak-d marra ṛegnus-a. ¹¹ Deg wass nni idweṛ *ṛeahd* yarrez u senni yarrez u ammu issnen *iħuṛiiyyen* ittwaħṡaren nni d ayi iħeṭṭan, aqa aya tuḡa d ijj n wawaṛ n SIDI.

¹² Necc nniḡ asen “Maṛa aya mliħ di titṭawin nwem, wcem ayi ṛmunet inu, u maṛa lla, jjem t!” U nitni weznen ṛmunet inu: tṛatin n *ṛweznat n* nnuqart. ¹³ *Xenni* inna ayi SIDI “Nḡar i tent ḡar bu-tṛaxt, ttaman *nni* iṡebħen, inni d ayi iqeddaren!” U necc ksiḡ tṛatin n *ṛweznat* uca nḡarey tent ḡar bu-tṛaxt di taddart n SIDI. ¹⁴ *Ṛexdenni* arziḡ necc taḡḡarct inu tenneḡnit *tenni ggii as* ‘Taḡruḡt’ maħend ad arzeḡ *ammu* tawmat jar Yahuda d Israyil.”

¹⁵ SIDI inna ayi “Ksi twaṛat nneḡnit dduzan n ijj n ubuhaṛi umeksaw. ¹⁶ mayar necc ad jjeḡ ad dd-ikkar ijj n umeksaw di temmurt: min iruħen war yarezzu, min imṭarrcen war t yarezzu, min yarzen war t issgenfi u min iqqimen ibedd, war t iħeṭṭi netta. *Maca* netta ad yecc aysum n *ṛebħayem* iṡebħen u ad asent ikkess ticedyīn. ¹⁷ Axeyyeḡ i umeksaw i war isekk^win, wenni isemħen di tħimart! Ssif *ad dd-iedu* x uyiṛ nnes u x titṭ nnes tafusect. Aḡiṛ nnes ad yaḡeḡ marra u titṭ tafusect nnes ad teddareṛ marra!”

Ṛeħṡaret d ufekki n Urcalim

12¹ Ṛħukm innexṛaēen n SIDI x Israyil.

SIDI issawaṛ, netta d wenni ittbezzaēen ajenna u issrusa dsas n temmurt u issbedda arruħ n bnadem di daxeṛ nnes. ² Xzarem, necc ad ggeḡ Urcalim d tṭebṡi n udewwex i marra ṛegnus i d as dd-innḡen uca ad dd-yas tṭebṡi nni uṛa x Yahuda ḡar reħṡaret n Urcalim. ³ Deg wass nni ad immsar aqa necc ad arrey Urcalim d ijj n wezru ideḡṛen i marra ṛegnus. Marra inni yarezzun ad t ssgaēeden, ad ssyezmen ixef nsen aṭṡas u marra ṛegnus n ddunnit ad ttwassmunen ḡidd nnes.

⁴ Deg wass nni, issawaṛ SIDI, ad wteḡ marra iysan s arjeḡ d imnayen nnes s tubbuħeṛya, *maca* ad qqimeḡ arezzmeḡ titṭawin inu x taddart n Yahuda, *xmi* i ḡa wteḡ marra iysan n ṛegnus s tuddareḡeḡ. ⁵ Imḡaren n tqebbaṛ n Yahuda ad inin deg wuṛ nsen ‘Imezday n Urcalim ad iṛin d jjeħd inu s *ufus n* SIDI n ṛeeskarat, AREBBI nsen.’ ⁶ Deg wass nni ad ggeḡ imḡaren n tqebbaṛ n Yahuda am ijj n ṛmejmar n tmessi di taffa n ukeccuḡ u am ijj n wesfeḡ jar tqebbiḡin n imendi u nitni ad ffzen marra ṛegnus i d asen dd-innḡen, ḡar yeḡḡus u ḡar uzeṛmaḡ, uca Urcalim ad teqqim ead deg wemcan nnes, di Urcalim.⁷ SIDI ad issenjem amezwar iqīḡan n Yahuda ħima ccen n taddart n Dawud d ccen n imezday n Urcalim war iddikkiwiṛ d ameqqran aṭṡas qibaḡ i Yahuda. ⁸ Deg wass nni ad issdurri SIDI imezday n Urcalim u inni i ḡa innḡarḡen jarasen *ad iṛin* deg wass nni am Dawud uca taddart n Dawud ad tiṛi am AREBBI, am *Lmalak n* SIDI zzat i wudem nsen. ⁹ Deg wass nni ad immsar, aqa necc ad rekkzeḡ ad mħiiḡ marra ṛegnus dd i ḡa yasen *i reħṡaret* ḡar Urcalim.

Ticti n uyejdur zeg inni i t isnuqqben

¹⁰ Ad farryeḡ Arruħ n nniemet d tzaḡitin x taddart n Dawud u x imezday n Urcalim u nitni ad ayi ḡaren, wenni issnuqqben, u nitni ad xas wten ayejdur am wtin ayejdur x uyenni n mmis u nitni ad xas ceḡnen s terzugi am wenni ittecḡinen x mmis amenzu. ¹¹ Deg wass nni ad tiṛi tḡuyyit n wecḡan temḡar di Urcalim, am tḡuyyit n wecḡan x Hadad-Rimmun di ṛewḡa n Majiddun. ¹² Tammurt ad tesḡuyy zeg wecḡan, kuṛ tawacunt weħħdes. Tawacunt n taddart n Dawud weħħdes d temḡarin nsen weħħdesent u tawacunt n taddart n Natan weħħdes d temḡarin

nšen wehħedsent. ¹³Tawacunt n taddart n Lawi wehħdes d temyarin nsen wehħedsent, tawacunt n Cimei wehħdes d temyarin nsen wehħedsent. ¹⁴Marra tiwacunin nneđni, kuř tawacunt wehħdes uřa d timyarin wehħedsent.”

X mammec ad tettwařseffa Urcalim

13¹“Deg wass nni ggur ad ttwarzem ict n tařa i taddart n Dawud u i imezday n Urcalim, necc ad teħhiy ismawen n řexyařat n řřanam zi temmurt, ħima war xasen eeqqřen ead. Uřa d inabiyyen d buħbeř amengus ad ten jjeý ad ffyen zi temmurt. ³Ad immsar, mařa ca n ijjen ad inebba, belli babas d yemmas inni t-idd ijjin, ad as inin “Cek war ttiyimid teddared, mayar cek tessiwřed ixarriqen deg isem n SIDI!” Babas d yemmas inni t-idd ijjin, ad t ssuqqoben, xmi i ya inebba. ⁴Deg wass nni ad immsar aqa inabiyyen ad sseđħan, kuř ijx tmezra nnes, xmi i ya ittnebba. Nitni war ttiriđen ca apartessu n cccar maħend ad ssxarrqen. ⁵Netta ad yini ‘Nec war ġiy d anabi, necc d ijx n weryaz wenni ittfeğħen iyyar, minzi ikseb ayi ijjen zi temzi inu.’ ⁶Mařa ad as inin ‘Min enan *xenni* iyezzimen nni deg ifassen nnek?’, ad yini netta ‘Ammu ittawteý di taddart n imezzen inu.’

⁷“Ssif, kkar x umeksaw inu u x weryaz nni iğan d acric inu!”, *ammu* i issawař SIDI n řeskarat. “Wwet ameksaw inu u *xenni* ad ttwabezzen iħuřiyyen u necc ad arrey afus inu tiwwa imuqřiřen.

⁸Ad immsar di tammurt marra,” issawař SIDI, “aqa tñayen n izeynat ad ttwaqedeen u nitni ad ssuffyen buħbeř, *maca* azyen wiss třata ad dayes iqqim. ⁹Azyen wiss třata ad t ndareý di tmessi, ħima ad ittwařseffa am mammec sseřfan nnuqart u necc ad ten jarbey am mammec ttjarraben ureý. Netta ad iřaya s yisem inu u necc ad *as* sřeý. Ad iniy ‘Řgens inu!’ u netta ad yini ‘SIDI d AREBBI inu!’ ”

SIDI ad dd-ihwa x wedrar n Zzitun

14¹“Xzaret, ad dd-yas ijx n wass i SIDI i di i ya tettwabđa tkeccađt nnem di řwest nnem! ²Nec ad ssmuney marra řegnus i umenýi ak-d Urcalim. Tandint ad tettwařtef u tudrin ad ttwakeccđent u timyarin ad ttwafedħent u azyen n tendint ad ittwanđeh yar tmeħbast, *maca* min iqqimen n řgens war ggur ca ad ittwaqđee. ³SIDI ad iffeý u netta ad immney ak-d řegnus am mammec tuřa ittmenya deg wass n umenýi. ⁴Deg wass nni ad bedden iđaren nnes x wedrar n Zzitun wenni qibač i Urcalim, yar ccarq. Adrar n Zzitun ad ittwafegeq di tñayen n iziynat, yar ccarq u yar řřarb, *maħend ad din tiri* ict n teýzurt d tameqqrant. Azyen n wedrar ad imeyyeř yar ccamal u azyen nneđni n wedrar ad imeyyeř yar ljanub. ⁵Kenniw ad tarewřem zi hekkwu n idurar inu, mayar taýzurt n idurar ad dd-taweđ ař Ařal u kenniw ad tarewřem am mammec tarewřem kenniw zeg wenhezzi n temmurt deg wussan n Euzziya, ajeğid n Yahuda, uca SIDI, AREBBI inu, ad dd-yas u marra imqeddasen akidek.

⁶Deg wass nni ggur ad immsar aqa war tettiři tfawt, iřřan ittissiqlen ad tettwakemmcen. ⁷Ad yiři d ijx n wass ittwarfarz, ad yiři ittwassen yar SIDI. War iği d ass uřa d ġiřet. Ad immsar yar řweqt n uęeci ad tiři tfawt.

⁸Deg wass nni ad immsar aqa aman iddaren ad dd-ffyen zi Urcalim, azyen zžaysen yar řebħar acarqi u azyen nneđni yar řebħar n řřarbi. *Ammu* i ya yiři deg unebdu u di tgarst. ⁹SIDI ad yiři d ajeğid x marra tammurt. Deg wass nni ad yiři netta d ayenni n SIDI u isem nnes d ayenni n

yisem. ¹⁰ Marra tammurt ad tedweř am řewđa, zi Jabca ař Rimmun, ęar *jjihet n* ljanub n Urcalim. *Tandint* ad tettwasgæeed u ad dayes zedyen *iwdan* deg wemcan nnes, zi Tewwart n Binyamin ař amcan n Tewwart i din tuęa zic, ař tawwart n Teymart, u zi lburj n ęananiyil ař tizarin n weęray n ddiřect n ujeęid. ¹¹ Nitni ad dayes zedyen u war tettiři ead nneęret, minzi Urcalim ad izdey di řaman.

¹² Ta ad tiři d ticti i zi i ęa iwwet SIDI marra řegnus nni immenęen ak-d Urcalim: netta ad yarr aysum n kuř *bnadem* ad ikkiccu am netta ead ibedd x idaren nnes u titęawin nnes ad kkiccwent deg ixubac nsen u iřes nnes ad ikkiccu deg uqemmum nnes. ¹³ Deg wass nni ggur ad immsar aęa ijj n umxarweđ d ameqqran zi SIDI ad idweř jarasen ařami i ęa itęef kuř ijj afus n umqarreb nnes u *xenni* afus n kuř ijjen ad inneqřeb đidd i uful n umqarreb nnes. ¹⁴ Ead ad imney Yahuda di Urcalim uca ad ttwasmunen wagra n marra řegnus i d as-dd innden: ureę d nnuqart d warruđ aęęas s waęęas. ¹⁵ Ammu i ęa tiři *eawed* tecti n uyis d usardun d weřęem d yeyęař d marra řmar nni *ięan* di řeskarat, aęa ticti-ęa *ad ten teřqef*.

¹⁶ Ad immsar aęa marra inni iqqimen zi marra řegnus nni dd yusin ęar Urcalim, ad gæeeden zeg usegg^was ař asegg^was ęima ad sejden i Ujeęid, i SIDI n řeskarat, u ęima ad eeyyden řeid n Ieuccuten. ¹⁷ Ad immsar belli man wen zi twacunin n temmurt war dd-itęęieid ca ęar Urcalim ęima ad isjed i ujeęid, i SIDI n řeskarat, aęa war xas iweęęi ca wenęar. ¹⁸ Mařa tawacunt n Miřra war tgæeed u war dd-tusi ca, *xenni* war xasen *iccit* wenęar. Ta ad tiři d ticti i zi i ęa iřqef SIDI řegnus nni war din itęęieiden ca ęima ad eeyyden ficta n řeid n Ieuccuten. ¹⁹ Ta ggur ad tiři d ticti i Miřra u d ticti i marra řegnus, inni war din itęęæeeden, ęima ad eeyyden řeid n Ieuccuten. ²⁰ Deg wass nni ggur ad yiři x tnaqusin n yeysan 'AMQEDDAS i SIDI'. Ttenjir di taddart n SIDI ad iřin am tęawyat i urucci zzat i uealęar. ²¹ Marra ttnajar di Urcalim u di Yahuda ad iřin qeddsen i SIDI n řeskarat u marra inni dd i ęa yasen ęima ad qeddmen tiwhibin, ad zzaysent ksin u ad daysent ssnennen. Deg wass nni war *din* ittiři uřa d ijj n Ukenęani di taddart n SIDI n řeskarat.

MALAXI

Tayri n SIDI i Israyil

1¹ Rħukm innexħæen. Awař n SIDI i Israyil s ufus n Malaxi.

²“ ‘Necċ tuġa ttexseġ cek!’, inna SIDI, maca kenniw teqqarem ‘Mani d aneġ texsed?’ ‘Ma war iġi Eisu d umas n Yaequb?’, issawař SIDI, ‘U necċ ttexseġ Yaequb³ u carheġ Eisu.’ Necċ arriy idurar nnes d řxarbet uřa d tasyart nnes i wuccanen n řexřa. ⁴ Waxxa Idum iqqar ‘Necċin nettwareddeġ, *maca* ad nebna řxirbat eawed!’, ammu i inna SIDI n řeskarat ‘Nitni ad bnan *eawed*, *maca* necċ ad hedmey’ u ad asen tettwanna ‘Tammurt n ueffan’ uřa d ‘Řgens wenni x isexxed SIDI i řebdal!’ ⁵ Tiřřawin nnek ad t řaren u kenniw ad tinim ‘D ameqqran SIDI tiwa i temmurt n Israyil!’ ”

Drus n uweqqar i tqeddast n SIDI jar řgens

⁶“Mmis ittweqqar babas d umsexxar bab nnes. ‘Mařa necċ aqa d Baba, mani iqqim *xenni* řewqar i necċ? Mařa necċ aqa d SIDI, mani teqqim tigg^uudi nni zzayi?’, iqqar SIDI n řeskarat, i kenniw, *a* ikehhanen, inni isseħqaren isem inu. Maca kenniw teqqarem ‘Min zi nesseħqar necċin isem nnek?’ ⁷ Kenniw tettawyem-dd aġrum ixemjen x uealřar inu, teqqarem ‘Min zi i cek nessxemmej?’ Min zi aqa kenniw teqqarem ‘řřabřa n SIDI d tameħqurt.’ ⁸ Xmi kenniw tettawyem min iġan d ađaryarř i tayarřt, ma war iġi aya d řyar!, u xmi i řa tawyem kenniw min iġan d aqidar, ma war iġi aya d řyar! Siwed aya ict n twařat řar lwali. Ma cek ad as-dd tased x řxađar niġ netta ad yiři mliħ akidek?, iqqar SIDI n řeskarat.

⁹ {Xenni} řexxu, arzum udem n SIDI, *řima* netta ad xaneġ iħinn. Aya immsar s ufus nwem: ma ad yiři s nneyyet tecna i yijj zzaywem?, iqqar SIDI n řeskarat. ¹⁰ Man wen zzaywem i řa ibellæn tiwwura, *ařami* nitni war ttesriqqin *ead* aealřar inu bařeř. Necċ war daywem ttifeġ ařđa, iqqar SIDI n řeskarat, u *uřa d* tawhibt *n řyiġet* zeg ufus nwem war dd-tettas i řxađar inu. ¹¹ Maġar zi mani dd tneqqar tfuct ař mani třeġi, ad yiři yisem inu d ameqqran jar řegnus u di kuř amcan ad awyen řebxur i yisem inu uřa d ict n tawhibt *n řyiġet*, maġar isem inu ad yiři d ameqqran jar řegnus, iqqar SIDI n řeskarat,

¹² maca kenniw tesseiġitem *isem nni* am teqqarem ‘řřabřa n SIDI texmej u řyiġet nnes, *ixs ad yini* macca nnes, d tameħqurt.’ ¹³ Kenniw teqqarem *eawed* ‘Xzar, mana amnus- al’, maca kenniw *simant nwem* řşudmem xas, iqqar SIDI n řeskarat. Kenniw tettawyem-dd min ittwarecen, u min ittqeđđen d min iheřcen tettwayem-dd am tawhibt *n řyiġet*. Ma ad ayi ieġeb man aya zeg ufus nwem?, iqqar SIDI. ¹⁴ Ittwaneēř uyeccac, wenni řares ijj n řmar d awtem di řhemmir nnes uca iwaed *it* u *xenni* iġarř i yijj n řmař d aneēđub i Sidi! Maġar necċ d ijj n ujeġid d ameqqran, iqqar SIDI n řeskarat, u isem inu d ameqqran jar řegnus.

Aeřem i ikehhanen

2¹ Řexxu, i kenniw *teġa* ttewřiyet-a, *a* ikehhanen. ² Mařa kenniw war tesřim u war tt kkesim řar war, maħend ad tcennæem isem inu, iqqar SIDI n řeskarat, *xenni* necċ ad ssekkeġ nneēřet jarawem u ad neeřey lbarakat nwem, *wah* aqa neeřey ten řexxu, minzi kenniw war tt kkesim řar war. ³ Xzar, necċ ad kenniw eaqbey di zzariet u ad zuzzareġ amessař x iġymbab nwem, amessař n řeeyud nwem, u s man aya ad kenniw awyen ssenni. ⁴ *Xenni* ad tessnem kenniw,

aqa d nneç i ƣarwem dd-issekken tawšijyet-a, ħima ad tiři d řeahd inu ak-d Lawi, iqqar SIDI n řeeskarat. ⁵Řeahd inu akides tuƣa d tudart **u** d řehna. Necc wciƣ as ten ařami i ƣa igg^wed netta u netta tuƣa ittegg^wed zzayi u ittenexřae zeg yisem inu. ⁶Ccarięa n tidett tuƣa-tt deg uqemmmum nnes u war itwaf min war iseggden x iyencicen nnes. Netta yuyur akidi di řehna u di tsegda u yarra ařtas tuben zi řmuesijyet nsen. ⁷Maƣar aqa ittxeřsa iyencicen n ukehhan ad ħđan tussna u zeg uqemmmum nnes tettwarezzu ccarięa, maƣar netta d amsekki n SIDI n řeeskarat.

⁸Kenniw *maca* řheydem x webrid, tessenařdem ařtas zi tƣuri n ccarięa, tareddęem řeahd n Lawi, iqqar SIDI n řeeskarat. ⁹Uřa d necc arriƣ kenniw tettwaeiffem u d drus ztat i marra řgens, minzi kenniw war teħđim ibriden inu u tetteggem s wudmawen ƣar useřmed n ccarięa.

SIDI icarĥ ařaf

¹⁰Ma neccin war ƣarney marra mƣir ijj n Baba? Ma war i d aney dd-ixřeq mƣir ijj n Arebbi? Mayemmi xenni neccin nƣeddar ijj wennedni, ařami nessefsad řeahd n řejdud nney?¹¹Yahuda aqa iřdar, tettwagg ict n jjeifect di Israyil u di Urcalim, maƣar Yahuda isseřęet min iqeddsen n SIDI i ittexas netta, maƣar Yahuda imřec yeęis n yijj n arebbi d aƣrib. ¹²SIDI ad iteĥĥa marra wi itteggem man aya zeg iqđan n Yaęqub, wi ittřayan d wenni dd ittarran, *ead* uřa d wenni ittwehben tawhibt n řyięet i SIDI.

¹³Tamesřact wiss tnayen i tetteggem, aqa kenniw teddařem aealtar n SIDI s imetřawen, s tƣuyit u s sqinfet, minzi war din *teęi* ead teynit *zzayes* i tewhibt n řyięet u war tettwaqebbeř ead *zzayes* s řxařar zeg ufus nwem. ¹⁴Kenniw teqqarem ‘Mayemmi?’ Minzi SIDI tuƣa d ccاهد jar cek d temyart n temži nnek tenni teƣdared cek, *waxxa* nettat d taęcirt nnek uřa d tamƣart n řeahd nnek. ¹⁵Uřa d ijzen zeg wenni ƣar ięa *ead* buĥbeř, war iggi man aya! U min tuƣa *igga* wanita? Netta tuƣa yarezzu zzaricet n AREBBI! X uya, ħđam x buĥbeř nwem u ejj it war iředdar tamƣart n řemzi nnek. ¹⁶Maƣar ‘*Netta* icarĥ, issekk’, iqqar SIDI n Israyil, ‘Netta iddař řyecc s warruđ nnes’, inna SIDI n řeeskarat. X uya ħđam x buĥbeř nwem, war tƣeddarem ca! ¹⁷Kenniw tessahařem SIDI s wawařen nwem. Kenniw teqqarem ‘Min zi t nessahař neccin?’ Maƣar kenniw teqqarem ‘Qae wenni itteggem řƣar, iřbeĥ di titřawin n SIDI u nitni usin as-dd x řxařar’, niy ‘Mani ięa AREBBI n řĥukm?’

Tawasit n ureqqas n SIDI, lmalak n SIDI

3¹Xzar, necc ad ssekkeƣ amsekki inu, wenni i ƣa isswejden abrid ztat i wudem inu. Deƣya ad dd-ƣas ƣar zzawect nnes, Sidi, wenni tarezzum kenniw, **Lmalak n řeahd**, wenni *d awem* dd-ittasen x řxařar nwem. Xzar, netta ad dd-ƣas, inna SIDI n řeeskarat. ²*Maca* man wen i ƣa yarbun ass n twasit nnes u man wen i ƣa iqqimen ibedd, xmi i dd ƣa iban netta? Maƣar netta am tmessi n usefsay u am llixiiya n iřessařen. ³Netta ad iqqim, *am* wenni issefsiiyem u ittseřfan nnuqart. Netta ad issizdig iĥenjiren n Lawi u ad ten iřeffa am wureƣ u am nnuqart u nitni ad wehben ict n tewhibt n řyięet di tsegda.

⁴*Xenni* ad dd-tas tewhibt n řyięet n Yahuda d Urcalim i řxařar n SIDI am deg wussan n zic, am deg isegg^wusa iędun. ⁵Necc ad kenniw adseƣ, ħima ad xawem ĥekmey u ad cehdeƣ s tazřa x iseĥĥaren d imzennayen u x yenni ijuęen am sşarriřen u x yenni iĥeřşaren řmunet n umcewwar, u x *yenni* iĥeřşaren tajač d uyujiř u war zzayi ttegg^weden ca, iqqar SIDI n řeeskarat.

2:11 ‘i ittexas netta’ - ixs ad yini ‘Israyil’ am temyart n Arebbi nni zzayes ittwařdaren. Di řweqt n Malaxi tuƣa Yahuda d Israyil d ijen, minzi 10 n tqebbař n Israyil war dd-dewřent ca ƣar temmurt n Israyil. Mƣir ca zzaaysen dewřen-dd ak-d Yahuda u zeddyen jar ayt n Yahuda d Binyamin. Di řweqt nni war yarsen tuƣi tasyart nsen n zic umi ibđa Yacuwa tammurt n Kenean jar 12 iĥenjiren n Yaęqub.

Tařayit i ttubet

⁶ Mařar necc, SIDI, war beddřey ca u kenniw, ayt n Yahuda, war tefnam. ⁷ Zeg wussan n babat-wem, kenniw theyydem x tweřša inu u kenniw war ten teħđim ca. Dewřem-dd řari, xenni ad dd řarwem dewřey necc, iqqar SIDI n řeškarat. Maca kenniw teqqarem ‘S min zi i dd řa nedweř?’ ⁸ Ma izemmar bnađem ad yacar AREBBI? Aqa kenniw tettacarem ayi u teqqarem ‘S min zi cek nettacar?’ ‘*Zi řećcur d tewhibt n usgaećed.*’ ⁹ Kenniw tettwanećřem s yict n nnećřet, minzi kenniw tettacarem ayi, *wah* řgens marra. ¹⁰ Awyem-dd marra řećcur deg wexxam n řexzen, maħend ad tiři macca di taddart inu u qeğbem ayi zzayes, iqqar SIDI n řeškarat, ma necc *xenni* war d awem arezzmey tiburjatin n ujenna u ad xawem zeğeey lbaraka, ař din řa yiři ktar zi min ittwahajen. ¹¹ Aburxes ad t ssiggwedeđ di ttwee nwem, maħend netta war ittjeyyeħ řřabet n wudem n temmurt nwem u maħend tazayart deg weħwic war tettawi řyiğet i war yiwiden, inna SIDI n řeškarat. ¹² Marra řegnus ad inin ‘D amimun i kenniw’, mařar kenniw ad tiřim d ict n temmurt yarđan, iqqar SIDI n řeškarat.

Imseggaden d lkuffar

¹³ Awařen nwem dewřen qeřšen xafi ařtas, iqqar SIDI n řeškarat. Kenniw teqqarem ‘Min i xak neqqar neccin?’ ¹⁴ Kenniw teqqarem ‘Aqa bařeř i nettsexxar i SIDI, mařar man řefdeř i zi neħđa tasexxart nnes u aqa nuyur *deg werruđ* abarcan ztat i wudem n SIDI n řeškarat?’ ¹⁵ Xenni řexxu, nħesseb ayt nxfaxet d amimun. Ead inni itteġgen taćeřfant, ttwabennan. Nitni ttqeğben *ead* AREBBI, *waxxa amenni* nejimen. ¹⁶ Xenni inni itteġgwen SIDI mmsawařan *ammu* ‘SIDI ittarra taynit u ittesřa u ad ittwari wedlis n řidaret ztat i wudem nnes, di ttwee n yenni itteġgwen SIDI u ttidaren isem nnes.’ ¹⁷ ‘Nitni ad iřin d řmuřk i necc’, iqqar SIDI n řeškarat, ‘deg wass i řa ggey u necc ad ten sseizzeý, am isseizz ijj n weryaz mmis nni i d as ittsexxaren.’ ¹⁸ Xenni kenniw ad tzarem eawed řřarq jar umseġged d wenni itteġgen tućeřfna, řar wenni ittsexxaren i AREBBI d wenni i war d as ittsexxaren.

¹⁹ Mařar xzar, ass nni ad dd-yas, yareqq am tefqunt, *xenni* marra ayt nxfaxet d ićeřfanen ad iřin am uřum uca ass i dd-yusin ad ten issareý, iqqar SIDI n řeškarat, ‘*ass nni* war d asen ittjimi weřwar uřa d tseřta.’ ²⁰ I kenniw *maca*, inni itteġgwen isem inu, ad dd-tenqar tfuct n tseġda u ad yiři ugenfu sadu wafriwen nnes u kenniw ad tefřem u ad teggem ineggizen n řefraħet am ićejmiyyen i *dd-yusin* zi řkuri. ²¹ Kenniw ad tefřsem x ićeřfanen, minzi nitni ad dewřen d iğeđ sadu tisi n iđaren nwem, deg wass nni i řa ggey necc, iqqar SIDI n řeškarat.

²² Xemmem řar ccariea n Musa, amsexxar inu, tenni i d as umureý deg *wedrar n* Hurib x marra Israyil, tiweřša d lřarayid.

²³ Xzar, necc ad awem dd-ssekkeý anabi Iliya, qbeř mma ad dd-yas ass ameġqran d issiggwiden n SIDI. ²⁴ Netta ad yarr uř n ibabaten řar iħenjiren *nšen* d wuř n iħenjiren řar babatsen, maħend necc war dd- ttiseý u ad wteý tammurt ad tt harrmey i *uteħři*.